

مَتّائے

کَلْمَا

مَتّائے انجلیلے پِجّار

اے کتابیے نبیسونک، مئا، که دومی نامی لادی آت، هُداوندین ایسائے مریدے آت. آ، بنی إسراییلیے ات و چه ایسائے مریدیا پیسرا مالیاتگیرے ات (متا:9). مئا، اے کتابیے تھا چہ پیسرا گین پیشگیرانی پیشگویان پیش داریت که ایسا هُدائی دین داتگین رکینتوک انت.

مئا پیش داریت که ایسا ابراهیم و داوودے پدرتچ انت، بلہ تھنا یہودیانی رکینتوک نہ انت، سجھین دنیاۓ رکینتوک انت. وتنی و ان توکان سرید کنت که ایسا مسیھی پتت و تالمیان سرهال «آسمانی بادشاہی» انت و سجھین مردم، اگن چه وتنی گناہان پشومان بینت و ایسائے سرا باور بکنت، آسمانی بادشاہیا رئونت و آبدمانین زندئ واهنہ بنت. مئائے انجلیلے تھا، ایسائے پیدا ش و کسانی، په هُدایی کاران آییئے تیار بیگ، جلیلے دمگا آییئے تالیم و کار، آییئے دین په اوڑھلیما رئوگ، اوڑھلیما آییئے داتگین سر و سوچ، سلیب کشگ و چہ مَرکا زندگ بیگ په رد و بند نبیسک بوتگا ات.

ایسائے بینہ و بُنیاد

(لوکا:3:38)

¹ ایسا مسیھی، داود و ابراهیمی چک انت. آییئے بینہ و بُنیادئ دپتر اے ڈنولا انت:

² اسھاک ابراهیم، آکوب اسھاک، یہودا و آییئے برات که آکوبی چک انت. ³ پارس و زارہ یہودا که آیانی مائیے نام تامار آت، ہسرون پارس، آرم ہسرون، ⁴ امیناداب آرم، نہشون امیناداب، سلمون نہشون، ⁵ بواز سلمون که آییئے مائیے نام رہاب آت، اویشید بواز کہ مائیے نامی روت آت، پسی اویشید، ⁶ بادشاہ داود پسی.

سلیمان داود، کہ مائی پیسرا اوریائے لوگی بوتگا ات، ⁷ رہبام سلیمان، آبیای رہبام، آسای آبیا، ⁸ یہوشابات آسا، یورام یہوشابات، اُزیای یورام، ⁹ یوتام اُزیا، آہاز یوتام، ہزکیای آہاز، ¹⁰ منسی ہزکیا، آمون منسی، یوسیا یوسیا، ¹¹ یکونیایا یوسیا و آییئے سجھین برات، کہ اے وھدا یہودی بابلہ دراندیہ ¹² بوتنت.

چہ بابلے دراندیھیا رند، شیالتیال پکونیا، زربابل شیلتیال، ¹³ ابیھود زربابل، الیاکیم ابیھود، آزور الیاکیم، ¹⁴ سدوك آزور، آکیم سدوك، الیھود آکیم، ¹⁵ الیازر الیھود، مثان الیازر، آکوب مثان، ¹⁶ ایسپ آکوب کہ مریمیئے مرد آت. چہ مریما ایسا پیدا بوت کہ مسیھی زانگ بیت.

¹⁷ اے ڈنولا، چہ ابراهیمیا بگر تان داودا چارده پُشت و چہ داودا بگر تان یہودیانی بابلے دراندیھیا دگه چارده پُشت و چہ آ دراندیھیا بگر تان ایسا مسیھا هم چارده پُشت انت.

ایسّا مسیھئے پیدايش

(لوکا 1:26-38)

18 ایسّا مسیھئے پیدايش اے ڈولاؤ آت: ایسائے مات سریم، ایسپا سانک کرتکآت بله چه آیانی سور و آرُوسا پیسر، زانش که چہ ہدائے پاکین رواہا،^b آیئے لاب پر بوتگ.¹⁹ مریمے لوگواجہ ایسپ، راست و پھریزکارین مردمے آت، نلوٹنی مریما بتام بکنت، پمیشکا وتی دلا شعوری کرت: «په بیتشاری اے سانگا پروشان.»²⁰ اے بارئوا آنگت پگر کنکا آت که آیئے وابا آنگت^c ہُداوندئے پریشتگے آٹک و گوشتنی: «ایسپ، او داود بادشاھیے چُکا چہ وتی دشتار مریمے زورگ و لوگا برگا مترس، چا که آیا اے لابپری، چہ پاکین رواہا رستگ.²¹ آ، مردین چُکیتے سرا چلگ بیت و آیئے ناما ایسا^d یکن، چیا کہ آ وتی کوما چہ آیانی گناہان رکنیت.^e»²² اے سچین کار پمیشکا چُش بوتت تان ہُداوندئے هما ہبر راست و پدر^f بنت که آیا چہ نبیے زیانا گوشتنگ آت:²³ نیشتگین جنین چُکیتے لاب پر بیت و مردین چُکیتے سرا چلگ بیت و آیئے ناما امانویل پر بندت،^g کہ إشیعے مانا «ہُدا گون ما» انت.²⁴ وہدے ایسپ چہ وابا آکاہ بوت، هما ڈولاؤ کہ ہُداوندئے پریشتگا ہُکم داتگا، وتی جنی زرت،²⁵ بله تان آ وہا کہ چُک پیدا نبوتکا،ت، گون آیا پت و وابی نکرت و چُکئے نامی ایسا پر بست.

ایسائے چارگا نجومیانی آیگ

2 1 باشاد هیرودیسے آهد و باریگا، وہدے ایسّا یہودیئے دمگے شہر بیت‌لہما پیدا بوتگا، گرا چہ رُذراتکا^h لهتین نجومی اورشلیمے شہرا آٹک.² جُستش گپت: «ہما نُنک کہ په یہودیانی بادشاھیا پیدا بوتگ، کجا انت؟ ما آییعے استار در آیگا دیستگ و په آیئے پرستش کنگا آنکیگین.»³ چہ اے ہبرئے اشکنگا، هیرودیس باشاد و اورشلیمے سچین مردم باز پریshan و دلتپرکہⁱ بوتت.⁴ هیرودیس کوئٹے سچین دینی پیشووا و شریتے زانوگرا لوت و جُست گپتت که: «مسیھئے پیدايش کجا بئیگی انت؟»⁵ آیان پسّو^k دات: «یہودیئے شہر بیت‌لہما پیدا بیت، چیا کہ نبیئے کتاب نبشه انت:

6 «او یہودائے شہر بیت‌لہما!

تقو یہودائے هاکمانی نیاما گسترن نہائے،
چیا کہ چہ تقو یک هاکمانی سردارے پیدا بیت
کہ آمنی کثوم بنی اسراییلے شبانکیا کنت.»^l

18:1^b ہدائے پاکین رواہ، بزان رواہ الکددس.

20:1^c آنگت، بزان یک آنگت، آچانک، ناگہان.

21:1^d ایسائے مانا «ہُداوند رکنیت» انت.

21:1^e رکنیتگ، بزان نجات دئیگ، بچینگ.

22:1^f پدر، بزان زاهر، آشکار.

23:1^g إشیاع نبیئے کتاب 7.

1:2^h رُذراتک، بزان حما نیمگ کہ روج در کہت، مشروک.

3:2ⁱ دلتپرکہ، بزان پریshan، دلتک.

4:2^j شریتے زانوگر، بزان دینی آلم و شریتے زانتکار.

5:2^k پسّو، بزان جواب.

1:6^l میکا نبیئے کتاب 5:2؛ سمویل دادگرئے دومی کتاب 5:2.

7 گوا هیرودیسا نجومی چیزآندری لوتنت و آ استارئے در آیک و زاهر بیشگئے الٰین وهدی جُست کرت که کدين ات.⁸ رندا آیا نجومی په هما نُنکئے شوھاز و در گیجگا بیتلهما راه داتنت و گوشتی: «برئوت و اے چُکئے بارٹوا شَرَبَّ و پِول بکیت، وهدے شما در گیتک، منا سهیگ بکیت تان من هم په آیئے پرستش کنگا برثوان.»⁹ بادشاهئه هبرانی اشکنگا رند، نجومی سر گپتن. راها رثوان، هما استار که آیان در آیکا دیستگا، آیانی دینما پیش کپان، هما جاگھئے سرپرا اؤشتات، که نُنک اوذا ات.¹⁰ چه اے استارئے گندگا سک باز وشدل بوتنت.¹¹ لوگا شتت و نُنکیش آیئے مات مریمئے گوران دیست. گوا کونڈان کپتن و چُکش پرستش کرت، وته نُهپه و ثیکیانی همکه^m و زیادانش پیچ کرتنت و سُهه و سوچگی و مریش په نُنکا سوگات کرتنت.¹² رندا، هدایا وابا آ ھُوار کرتنت که هیرودیسیئے کرزا پر متَنَت. گوا چه دگه راهه، وته مُلکا شتنت.

دیم په مِسرا

13 نجومیانی پر ترگا رند، هُداوندئ پرستگے ایسپیئے وابا آتك و گوشتی: «چُک و چُکئے ماتا بزور و مِسرا بتج، تان من ترا نگوشان همودا بدار، چيا که هیرودیس پُکئے در گیجگ و کُشگا دلمانگ انت.»¹⁴ گوا، ایسپ انپُش که چه وابا آگاه بوت، پُک و چُکئے ماتی زرت و شپی شپ دیم په مِسرا شت.¹⁵ تان هیرودیسیئے مرکا همودا منتن تان هُداوندئ هما هبر راست و پَدر بیبت که چه نبیئے کتولا گوشگ بوتگا: من وته بیچ چه مِسرا لوتت و آورت.ⁿ

هیرودیس چُکان کوشارنیت

16 وهدے هیرودیس سهیگ بوت که نجومیان آرداتگ، باز زهر گپت. پرمانی دات: «بیتلهم و کر و گورئے دو سالیگ يا کسترن سجهین مردین چُک کُشگ بیت.» انچش که آییا پیسرا نجومی جُست و پُرس کرتگانت، هما هسابا اے وهدی گیشینت.¹⁷ اے ڈئولا ارمیا نبیئے کتابا هُدایه هما هبر سرجم بوتنت که گوشتگاتی: چه رامھئے شهرا کوکارے گوشان کپت،
مُوتک و زاریه مزین،
راهیلا په وته چُکان گریت،
کسپیئے تسللایی نُرُت،
چیا که آ نمتنگ انت.^o

دیم په ناسیرها

19 هیرودیسیئے مرکا رند، مِسرا هُداوندئ پرستگے ایسپیئے وابا آتك.²⁰ پریشتگا گوشت: «پاد، آ، چُک و چُکئے ماتا بزور و پدا وته مُلک، اسرایيلا پر بتَر. چیا که چُکئے کُشگے شور بُرُوك^p مرتگ انت.»²¹ نون ایسپ پاد آتك و چُک و چُکئے ماتی زرتنت و پدا اسرایيلیکه مُلکا آتك.²² بله وهدے سهیگ بوت که هیرودیسیئے جاها آیئے چُک ارکلاوس یهودیهئے دمگے بادشاه انت، گوا

^m 11:2 همکه، بزان گوندین سندوکے که سهت و زیوری مان کننت.

ⁿ 1:11 هوشہ نبیئے کتاب 15:2.

^o 18:2 ارمیا نبیئے کتاب 15:31.

^p 20:2 شور بُرُوك، بزان پیسله کنوک.

اوئئے روگى تۇست. وەدە چە ولپا ڈاهى⁹ رىتى، وتا پە جىلىيەتى مەگا رسىتى. ²³ ازدا، ناسىرى شەرا جەمنىن بوت تان اى پېيمى نىيانى هېر راست و پەر بىت كە آناسىرى گۈشكە بىت.

پاكشۇدۇكىن يەھيائى كُلۇ

(مەركاس 1:1-3: لوكا 1:1-17)

¹ آ رۆچان، پاكشۇدۇكىن يەھيا آتك و يەھودىيەت گىبابانا جارى پېتىت: ² «چە وتنى گناھان پشۇمان بىت، ³ چيا كە آسمانى بادشاھى نىزىك انت». ³ يەھيا هما انت كە إشىيا نبى آيىت بارئوا گوشىت: گىبابانا، كىسى گوانك اجنت: كە گوانك اجنت: هۇداوندى تەرا تىيار و،

آيىتى كىشكا راست و تچك بىكىت.

⁴ يەھيا چە اشتىرىئى پۇشان گۈپتىكىن بېڭاش كورا آت و پەستىن كەرىندى لانكا بىستگات. آيىتى وردا و وراك، مەدگ و كىبابانى بىنگ ۋات. ⁵ اورسلىيەتى نەندۆك، يەھودىيەت سەجەنن دەمگىيە مەدم و اۇزۇنىش كورئى كىز و گۈرئى جەمنىن آيىتى كىزا شىت. ⁶ وتنى گناھانى پشۇمانىي اش زاھر كرت و يەھيا أۇزۇنىش كىورا پاكشۇدۇ داتىت.

⁷ وەدە يەھيا دىست كە پېرىسى و سەدوکى رۇمىيە بازىن مەرمەن پاكشۇدۇ كىزگا آيىتى كىزا آيىكا انت، گون آيان گوشىتى: «او سېيمەرارزادگان! كىيا شىمارا ڈاھ داتىك كە چە ھەدائى آيۇكىن كەر و گۈرگە كېتىت! ⁸ انپىن كار بىكىت چە آيان پەر بىت كە شما پە دل چە وتنى گناھان پشۇمان بوتگىت. ⁹ چە دلا اىھ بىردا درې بىكىت كە «ما إبراهىمە نىسل و اۋىيادگ اين». من شمارا گوشان كە ھۇدا چە اىھ سىنگ و ڈۆكان ھەم، يە إبراهىما چىك و اۋىيادگ پىدا كەت. ¹⁰ نون تېرى تىيار انت كە درچىكان چە بۇنى بىگىت و ھە درچىكى كە شەرىن بې تىيارىت، گەنگ و آسا دئور دېيىگ بىت.

¹¹ «من پە شەئى گناھانىي پشۇمانىا، شمارا گون آپا پاكشۇدۇ دېيان، بله ھما كە چە من و رەند آيىگى انت، چە من زۇراكتىر انت و من آيىتى كوشانى دست گرگىيە لەھك ھەنەن. آ شمارا گون پاكىن روه و آسا پاكشۇدۇ دنت. ¹² آيىا چە بۈچ و يېگان دانىش جاتا كىنگ و كىشىنگا، ھەشۈن^x دستا انت. جۆھانالا پاك و سلە كىت و دانان آمبارا آيىر كىت، بله پۇك و پلاران انچىش سوچىت كە آيسىش ھېچىر نەرىت.»

22:29 ڈاھ، بزان ھىشدار، وارنىنگ.

23:29 جەمنىن، بزان جاگىيەتىشىكىن مەرمەن، ساكن، آباد.

24:30 پشۇمان بېشىك، بزان تۇبە كىنگ.

3:31 گوانك، بزان بۇزۇن تەوار.

3:32 إشىيا نبىيەت كەتاب 40:3:30.

4:37 بېنگ، بزان آسلى.

6:38 اىھ بىھا ات كە پاكشۇدۇ داتى.

12:33 ھەشۈن دارى كە پە دان و يېگانى جنا كەنگا كارمۇز بىت.

12:34 چۈھان، بزان كېشارانى مۇچ كىنگە جاگە.

ايىسائى جاھ چىڭ

(مەركاس 10:12-16: لوكا 12:12-14)

¹ شېئىز رۆچا رىند، بزان يكشىمەتى كۈربىامام^f مەرمەن مەجدىليه و آدەكە مەرمەن كېرىئى چارگا شىتت. ² يىك آناڭت مەزىنин 28 زەمین چىندى بوت، چيا كە ھۇداوندى پېنىشتىگى چە آسمانى اىر آتك، ڈۆكى لېپىتت و آيىتى سرا نىشت. ³ ڦىنگ و ڈۆشىمى گۆزكىيەت پەيما دۇريشىگا آت و گۇد و پۇشاڭى، بېرىشى ڈۇولا إسپىتت انت. ⁴ نگەپانىن سپاھىك چە بىنما لىزگا لەتت و مۇدگەس ڈۇولا بوتتىن. ⁵ پېنىشتىگا گون جىنپان گوشىت: «مەزىتىت! من زانان شما إسپائى شۇھازا ايت كە سلىپ كىشىك بوتتىك. ⁶ آدا نەمائىت، انجۇش كە وتنى گۆشىتگانى زىنگ بوتتىك و جاھى چىڭ، بىياتىن ھما جاگە بچارىت كە اىر كىنگ بوتتگات. ⁷ اشتاتپا بىرئۇتىت و آيىتى مەيدان سەھىگ كەنپىت كە آچە مەردگان زىنگ بوتتىك و چە شما پېسەر جەليلە رئۇت، ھەمۇدا آتىا گەنپىت. نون من شمارا ھال دات.» ⁸ گۇرا جىنن پە تۇرس و ھەم گۇن وشى چە كېرىئى سرا تچان بوت و شىتت تان اىھ مەيدان سەر بىكىتت. ⁹ ايىسا بىي گەنگ و گەمانا آناڭت وتنى گون آجيپىتىن دچار كېت و گۆشىتى: «دەرود و دەرھەبات!» آتىكىا آتىكتت، ايىسائى پايدىش كېتت و پەستىشىش كرت. ¹⁰ ايىسا گون آيان گۆشىت: «مەزىتىت! بىرئۇتىت منى براتان بىگۈشىت كە جەليلە بىرئۇت، ھەمۇدا منا گەنپىت.»

دينى پېشىوا و سپاھىگانىي پىندل

¹¹ ھەم وەدا كە جىنن پەر ڦىگ و رئوگا انتت، لەپىن نگەپانىن سپاھىك، دىنم پە شەرا شت تان دىنىي پېشىوابان چە اىھ سرگۇستان سەھىگ بىكىتت. ¹² دىنىي پېشىوابان، كەمئىي كەمانشى گىند و نند و شئور و سلاھا زىن، سپاھىك مەزىنن زىز لالىچ دات و ¹³ گۆشىتت: «گۇن مەردمان بىگۈشىت: «شېپا ما واب بوتگىن، آيىتى مەيد آتكىگا آتت و جۈنىش ڈۆنگ و بىرتك.» ¹⁴ اگن والى چە اىھ ھالان سەھىگ بوتتىن، شما پېرىشان و دلىپەر كە مېيت، ما آتىا سرپەت كەن كە پە شما جەنجالى مېيت.» ¹⁵ سپاھىگان زىز زەرتتت و انچىش كە سوچ دەيىگ بوتگاتت، ھەم دايش كرت. اىھ كەن تان رۆچ مەرچىيەكى يەھودىيانى نىاما شىنگ و تالان انت.

جهان و ايىسائى مستاڭ

(مەركاس 18:14-16: لوكا 19:20-24: كايدانى كار 1:6-23)

¹⁶ كىزا يازدەھىن مەيد جەليلەتى كە ايىسا گۈزەتت كە سرا شىتت كە ايىسا گۈزەتت كە سرا شىتت كە ايىسا دىست پەستىشىش كرت، بلە لەپىن آنگت شىڭ آت. ¹⁸ ايىسا گون آيان گۆشىت: «آسمان و زەمینەت سەجەنن زۇر و واك منى دستا دېيىك بوتتگ. ¹⁹ پېنىشكى، بىرئۇتىت سەجەنن كۆمان منى مەيد بىكىتت، پت و چۈك و پاكىن روھىتى ناما پاكشۇدۇ بدەيىتت و ²⁰ آيان درس و سېك بدەيىتت كە منى سەجەنن ھەك و پەرمانانى سرا كار بىكىتت. دلجم بىتت، من تان دىنائى ھلاسيا، مۇدام گۇن شما گۇن آن.»

^f 1:28 أسلېگىن يۇنانى نېشانىك گۆشىت: «ھېتگە ئوللى رۆچىي.»

1:28^g گۈربىام، بزان رۆنگى، رۆچىي در آيىتى وەد.

ایسائے مَرک

(مرکاس 15:33-41؛ لوکا 49:44-56؛ یوہنا 19:28-30)

نیمرُّچا بکر تان بیگاھئے سئیا^a سجھین مُلک آنگت تهار بوت.⁴⁶ بیگاھئے ساهت سئیا^b ایسایا چیہال جت: «الی، الی، لما سبکشی؟» بزان: او منی هُدا، او منی هُدا! تنو چیا منا تھنا اشت?^c^d اؤدا، لهتین اوشتاتگین مردم وھدے اشکت، گوشتش: «ایسا تھوار کنگا انت». ^e چہ آیاں یکے تھانا شت، اسپنجے زرتی و تُرپشین شرابا میسیتیتی، دارشے سرا بست و په چوسگا ایسائے نیمگا شہارتی.^f بله اع دگه مردمان گوشت: «سَرْ وَدَارْ كِبِيتْ، بَچَارَنْ بَارِينْ إِلَيَا مِيسِيتِيَّ رِكِنِيَّ كِبِيتْ يَا نَهْ؟»^g ایسایا دومی برا بُرزین تھواریا چیہال کشت و ساد دات.⁵¹ ھما وھدا مزینین پرستشگاھئے پرده، بُرزادا بکر تان جھلاد، درت و دو بھر بوت، زمین لَرَزَتْ و تلار ترکت و کپ بوتنت.⁵² کرانی دپ پیچ بوت و بازن پاک و پھر بیکارن مردم که مرنگاتنت، پدا زندگ بوتنت.⁵³ ایسائے جاھ جنگ و زندگ بئیکا رَنَدْ، چہ وتی کبران در آنکت، اور شلیمے پاکین شھرا شتنت و وتا په بازتینیا زاهر و پُردرش کرت.⁵⁴ ھما پیچو جی اپر و ایسیتے هراھین سپاھیک که ایسائے پانگ انت، وھدے سرگوستیش دیستنت، سکت روست و گوشتش: «بیشک اع مرد هُدائے چَکَ آت.

⁵⁵ بازن جنینیتے هم، کہ پھ جلیلا په ایسائے هزمت و چلوپیگا آیسیتے هراھیا آنکگا انت، دور اوشتاتگ و چارگا انت.⁵⁶ گون آیاں مریم مَجْذلِیَّه، آکوب و ایسپئے مات مریم و زندیشے چُکانی مات گون انت.

ایسائے کَبَر و کَبِن

(مرکاس 15:42-47؛ لوکا 50:23-56؛ یوہنا 19:38-42)

رُونندا، ارمیتائے شهرے ایسپ نامین زَرَارَتِنْ مردے آنک که ایسائے مریدے آت.⁵⁸ پیلاتوسے کرَا شت و ایسائے جونے برگئے اجازتی لوثت. پیلاتوسا پرمان دات که جونا آیا بدئینت.⁵⁹ ایسپا جون زرت و مان ساپین گُدیا پنات و 60 ھما توکین کبرئے تھا ایر دات کہ په وت چہ تلارا تراشاگتی. مزینین ڈُوكے لیٹ دیانا کبرئے دپا ایری کرت و شت.⁶¹ بله مریم مَجْذلِیَّه و آدگه مریم، همودا کبرئے دینم په دینما نیشتنت.

کَبَرْسے نگھپانی

دو می رُوچا، بزان شَمِیْھا،^a مزینین دینی پیشوا و پَرَیسِی یکجاہ بوت و پیلاتوسے کرَا شتنت.⁶³ گوشتش: «او واجه! مارا یات انت کہ اع درُوگندا وتی زِندا گوشتگ انت که سئی رُوچا زند من پدا زندگ بان و جا جنان.»⁶⁴ پیشکا پرمان بدئے کہ تان سئے رُوچا کبرئے سرا نگھپانی کنگ بیت، چو میت که آیشے مرید جونا ڈُرُزَتْ و بیرنَتْ و گون مردمان بگوشنت که آچه مُردگان پدا زندگ بوتگ و اع گُلَدَیَّ رپک و درُوگ، چہ پیسِرگینا آنگت گندھر بیت.⁶⁵ پیلاتوسا ڈَرَاینت: «نگھپان وَ اش آنت، وتی هراھیا ببریت و همینچُک کہ گون شما بوٹ کت، کبرئے نگھپانیا بکینت.⁶⁶ گرا شتنت و کبرئے دپے مزینین ڈُوك مُھر و مُرمبند کرت و سپاھیگِش پانگ کرتنت.

ایسائے پاکشودی

(مرکاس 11:9-11؛ لوکا 21:22-22؛ یوہنا 1:1-34)

13 گرا ایسا چہ جلیائے ذمکا در آنک و یہیائے دستا پاکشودی کرگا اُرْذُنَیَّ کھورا شت.¹⁴ بلہ یہیا خُهد کرت آیا په اع کارا مئیلیت و گوشتی: «باید من چہ تھی دستا پاکشودی بکران، تنو چون منی گورا کائیش؟»¹⁵ ایسایا گوشت: «اُنون بَلْ کہ انچُش بیت، اع پیشما ھدائے رُزَا سرجم کنین.» گرا آیا مَنَّتْ و ایسائے پاکشودی دات.¹⁶ وھدے ایسایا پاکشودی گپت و چہ آپا در آنک، آنگت آسمانی دپ پیچ بوت و ھدائے پاکین روھی دیست کہ کپوتیشے درُوشا^z آنک و آیئے سرا ایر نشت.¹⁷ چہ آسانا تھوارے آنک: «اع منی دُوستین بیچ انت و من چہ اشیا باز وش و رُزَا آن.»¹⁸

شیعتان ایسایا چَکَاسیت

(مرکاس 13:12-13؛ لوکا 1:4-13)

¹ نَزَدَا، چہ پاکین روھئے رہشونیا ایسایا گیبانا شت تان شیعتان آیا بچَکَاسیت.² چل شپ و چل رفچ رُوچک دارگا زند ایسا 4 شدیگ بوت.³ گرا شیعتان په آیئے چَکَاسکا آنک و گوشتی: «اگن تنو ھدائے چُکَ ائے، اع سِنگان بگوش ننگ بنت.»⁴ ایسایا پسَئُو دات: «پاکین کتابا نبیسگ بوتگ:

«مردم تھنا په نان زندگ نبیت.»⁵

چہ ھدائے زیانی سجھین هبرانی مَنَّکا زندگ بیت.»⁶

⁵ پدا شیعتانا ایسا پاکین شھرا برت و مزینین پرستشگاھئے دیوالے بُرزین جاگها اوشتاریت و گوشتی: «اگن تنو ھدائے چُکَ ائے گرا تو چا جهلا دئور بدئے چیا که نبیسگ بوتگ: هُدَا په تھئی نگھپانیا وتی پریشتناگ حکم کنت و آ، ترا وتی دَسَانی دلا دارنت تان تھی پاد ڈُوكیا ملگیت.»⁷

7 ایسایا گوشت: «ھتو، بلہ چُش هم نبیسگ بوتگ: وتی هُداوندین هُدایا مچَکَاس و آزمایش مکن.»⁸

⁸ بون شیعتانا یک سکین بُرزین کوھیئے سرا برت و چہ ازدا دنیائے سجھین بادشاھی و آیانی شان و شھوکتی پیش داشتنت و 9 گوشتی: «اگن تنو منی دینما کونڈان بکپئے و منا پرستش بکئئے، من اع سجھینان ترا دیان.»¹⁰ گرا ایسایا گوشت: «او شیعتان آ چہ منی دینما گم بئے! پاکین کتابا نبیسگ بوتگ: وتی هُداوندین هُدایا پرستش بکن و تھنا همایئے ھزمنتا بکن.»¹¹ بون شیعتانا آ یله دات و شت. پریشناگ آنکت و ایسائے ھزمیش کرت.

16:3² ڈُرُشم، بزان شکل.

1:4^a چَکَاسک، بزان آزمایش کنگ، امتحان گرگ.

4:4^b شرستے دومی رہبند 3:8.

6:4^c زور 9:1-11.

7:4^d شرستے دومی رہبند 16:6.

10:4^e شریئے دومی رہبند 13:6.

45:27^a اسلیکین یونانی نیشنانک گوشیت: «ششمی ساھنا بکر تان ٹھی ساھنا.»

46:27^b اسلیکین یونانی نیشنانک گوشیت: «ٹھی ساھنا.»

46:27^c چیہال، بزان در دنکین کوگار.

46:27^d زور 1:22.

62:27^e اسلیکین یونانی نیشنانک گوشیت: «شیئے تیاریئے رُوچا رند.»

ایسائے ہِزْمِتکاریئے بُنگیج

(مَرکاس 14:15-15:1؛ لوکا 14:4-15؛ یوہنا 43:45)

12 وہدے ایسا سَہبَک بوت کہ یہیا ذَکَرٌ کنگ بوتک، گرا جلیلا شت.¹³ ناسِرَہٗ شہری یله دات و کپرناہومئے شہرا جھمنند بوت. کپرناہوم، جلیلائے مَنَّنَگورمئے^f کڑا، زیولون و نَپَتالیئے کیلہانی سرڈگارا انت.¹⁴ پمیشکا اے ڈُول بوت کہ اشیا نیئے گوشتن سرجم بیت:

¹⁵ زیولون و نَپَتالیئے سرڈگار، گورمئے مَنَّن راهی سرا،

اُردُنیئے کورئے آستا، جَلیلَیَه هما ہند و هنکین کہ درکوم جھمنند انت،

16 هما کوما کہ زندی تھاریا گوستگاٹ،

مزینن رُزناییے دیست و

ہما مُلک و ڈگار کہ اُدا مَرک ساھیل انت،

اوڈئے جھمندانی سرا رُزناییا سر جت.^g

17 چہ هما وہا، ایسا یا اے گُلُو و پیگامئے رسینگ بُنگیج کرت. گوشتمی: «چہ وتنی گناہان پشُّمان بیت چیا کہ آسمانی بادشاہی نَریک انت.»

ایسائے ائولی چارین مرید

(مَرکاس 1:16-20؛ لوکا 5:2-5؛ یوہنا 41:11-12)

18 وہدے ایسا جلیلائے مَنَّنَگورمئے لَمبا^h گام جنگا ات، دو براتی دیست، یکے شمون ات کہ پَنَامی پُرُس ات و دومی آییے برات آندریاس ات. آیانی کار ماہیگیری ات و آ وہا پہ ماہیگیرا وتنی دام و ماہوزان گورما چیر کیجگا انت.¹⁹ ایسا یا گون آیان گوشتم: «بیات، منی رَنگَریبا بکنیت و من شمارا انپُش کنان کہ ماہیگ گرگئے بدلا، مردمانی دلا شکار بکنیت.»²⁰ آیان هما دمانا وتنی دام یله دات و آییے همراہ بوتنت.²¹ وہدے کمے دیما شت، دگہ دو برات، آکوب و یوہنائی دیستت کہ زندیشے چکے انت. بُوجیگئے تھا گون وتنی پت زیدیا نِشتگا انت و وتنی ماہوزان سُراچگ و شَر کنگا انت. ایسا یا آلوشنن.²² آیان هم وتنی پت گون بُوجیگا یله دات و آییے همراہ بوتنت.

جلیلائے دمگا، ایسائے ہِزْمِتکاری

(مَرکاس 1:35-39؛ لوکا 4:42-44)

23 ایسا یا سَجَھِن جلیلا تَر و گرَد کرت. آیا کنیسہانیⁱ تھا مردم درس و سبک دات، ہُدایے بادشاہیئے مستاگ^j رسینت و مردم چے ناجوڑی و نادر اهیان جوڑ و ڈرَا کرتت.²⁴ سَجَھِن سورہما آییے نام و تھوار پُرشت و مردمان هر ڈُولین ناجوڑ و نادر، جتی،

13:4^f مَنَّنَگورم، بزان دریاچہ.

16:4^g اشیا نیئے کتاب 9:2-1:2.

18:4^h لمب، بزان دامن، گر.

19:4ⁱ دلے شکار کنگئے مکسد مردمان ہُدایے راها آرگ انت.

21:4^j بُوجیگ، بزان لانچ، یکدار، کشتی.

23:4^k کیسے، بزان یہودیانی پرستشگاہ.

23:4^l مستاگ، بزان وشین ہال، بشارت.

همتھاری پَسْعو دات و گوشتم: «سَلَبِیَی کَش!»²³ پیلاتوسا جُسْت کرت: «چیا بارین؟ مئیاری چی انت؟» بله آیان گیشتر کوکار کرت و گوشتم:²⁴ «سَلَبِیَی کَش!»

24 وہدے پیلاتوسا دیست کہ ہج کارے کرٹ نکت و مردم شورش کنگا انت، گرا آییا آپ زرت، مُچیئے دینما وتنی دست شستت و گوشتمی: «من چہ اے مردئے ہونا بیمیار آن، شما برازینت و شمعے کار.»²⁵ سَجَھِن مردمان گوشتم: «اِشیئے ہون مئیک و مئے چکانی گردناب بیت.»²⁶ گرا پیلاتوسا پہ آیانیگی، باراباس آزاد کرت و ایسا شلاک جناہنوت و داتی کہ آییا سَلَبِیَی سرا بدرنجنٹ.

ایسائے سرا کلاگ و ریشکند

(مَرکاس 16:15-16؛ یوہنا 19:2-3)

27 والیئے سپاہیگان ایسا والیئے کوٹ و مازیئے پیشجاہا برت و سپاہیگانی سَجَھِن لشکر آییئے چپ و چاگردا مُچ کرت. 28 آیان، ایسائے گورئے گُد کشتنت و بادشاہانی پیشیں سُہرچکین کباهے گورا دات،²⁹ چہ ڈنگر و کُنگان تاجے جوڑیت و آییئے سرا ایور کرت، لئے راستین دستا دات و پہ کلاگ و ریشکند، آییئے دینما کونڈان کپتت و گوشتم: «دُرود و دُرہبات، او یہودیانی بادشاہ!»³⁰ آییئے دینما تُوش کرت و هما آیش سرا جت. 31 وہدے کلاگ و ملنڈش ہلینت، گورئے کباهش کشتم و آییئے چندئے گُدش پدا گورا داتنت. رندا دیم پہ سلیب کشگا برسن.

ایسا و سلیب

(مَرکاس 15:19-21؛ یوہنا 19:17-20؛ لوکا 23:43-46)

32 وہدے رئوگا لگتت، شمون نامین مردے دیستت کہ کرینیئے شہرئے مردمے ات. سپاہیگان آپ بیگار گپت کہ ایسائے سلیبیا بدًا بکنت.³³ وہدے جُلُجُتا^b بزان هما کامپُل^c نامین جاگھا رَسَتت^d اُدا ایسا ایش مُر مان رتکگین شراب دات، بله آییا چشگا رَنَد تھوارت.³⁵ نون سلیبیئے سرا ڈرتکش، پُچ و پوشکش وتمان وتا بھر کرتت و آیانی سرا پال^e جیش کہ بارین کھیا برستن.³⁶ رندا ہمُودا بُشتنت و آییئے نگھانی اش کرت.³⁷ ایسائے سربرا، سلیبیئے دارئے سرا، مئیارنا مگے ڈرتکش کہ آییئے سرا بُشتنگاٹ: «اے یہودیانی بادشاہ، ایسا انت.»

38 ایسائے ہمراہیا دو یا کی و دُزش هم سلیبیئے سرا ڈرتک، یکے راستین و دومی چپین نیمگا.³⁹ رہگُوزان دُزمان دیان، وتنی سر چنڈینت و گوشتم: «او مزینن پرستشگاہیے کرُوجزک کہ گوشتم: «سئے رُچا پدا آییا اڈ کنان، اکن تھو ہُدایتے چک ائی، گرا چہ سلیبیا ایر آ وتا برگین.»⁴¹ ہمے ڈُولا مزینن دینی پیشوا، شَریئے زانوگر و کومئے کماش هم آییئے سرا ریشکند و مسکرا کنکا انت.⁴² گوشتم: «آ دگہ مردمی رکیتتت، بله وتا رکیتت نکت، اے وہ اسرا یلیئے بادشاہ انت، اگن نون چہ سلیبیا ایر بکپت، ما آییئے سرا باور کنن.⁴³ اُوست و اُمیتی پہ ہُدا بستگ، اگن ہدایا دُوست انت، برکتیتی، چیا کہ گوشتم: «من ہُدایتے چک آن.»⁴⁴ ہمے پیشما ایسائے ہمراہیا سلیب کشتنگیں یاگی هم آییا بد و رَد گوشگا انت.

سرۆکانی شعور

(مرکاس 15: 1؛ لوکا 23: 1-2؛ یوھنا 18: 28-32)

27

^۱ سپاها ماهله، سخهین مزینین دینی پیشوا و کومئی کماش ایسائے کوششا همشور بوتنت. ^۲ ایسالاش بست، گزان کرت و رومی والی پیلاتووئے دستا دات.

یهودائی و تکشی

(کایسدنی کار 1: 18-19)

^۳ وهدے ایسائے گراینونک یهودایا دیست که ایسالاش مئیاریگ کرت، چه وتنی کرتگین کارا پشومن بوت و سینن نگرهین گرشی برت و مزینین دینی پیشوا و کومئی کماشانا واپس دانت. ^۴ گوشتی: «من سک مئیاریگ آن که یک بیگناهین مردمے په کوشارنگا گراینونک. بله آین پسّو دات: «ما چون کنین، تنو بزانیش و تئی کار.» ^۵ گرا یهودایا هما زر مزینین پرستشگاهها دئور دانت و شت، وتا گلوب کرت و کشتی. ^۶ مزینین دینی پیشوايان زر زرتنت و گوشتیش: «اے پلیتین ^۷ زر آنت، پرستشگاهی هزانگا إشانی ایز کنگ نارئوا اینت.» ^۸ پمیشکا شغور و سلاها زند، چه آرزاں کمبارے ^۹ دگارش بها گپت که په ڈرامدان کبرستانی بکننی. ^۸ تان روج مرچیگا آذگارئی نام «هونئے ڈکار» اینت. ^۹ پمیشکا چُش بوت تان هما چیز که ارمیا نبیش زیانا پیشگویی کنگ بوتك، راست و پئر بیت: من سینن نگرهین گرش زرتنت که اے زر بنی اسراییلشے چکان ایش کیمت بستگا و ^{۱۰} چه اے زر زان کمبارئے ڈگارن بنا گپت، انچش که ہڈواندا منا پرمان کرتگا. ^{۱۱}

ایسا پیلاتووئے دیما

(مرکاس 15: 5-3؛ 33: 18-38)

^{۱۱} نون ایسا والیشے دیما اوشتارنگ بوت و والیا چه آییا جست کرت: «تشو یهودیانی بادشاه ائی؟» ایسايا پسّو دات: «تشو وت کوشکا ائی.» ^{۱۲} مزینین دینی پیشوا و کومئی کماش ایسايا بد و بہتمان جنگا انت، بله آییا هچ پسّو ندات. ^{۱۳} پیلاتوسا گوشت: «تنو نہاشنکنگا ائی که اے ترا چینچک بد و بہتمان جنگا انت؟» ^{۱۴} بله ایسايا آیانی هچ بہتمائے پسّو هم ندات و والی سک هئیران متن.

^{۱۵} والیا هر سال ایدئے وهدا، چه یهودی بندیگان یکے، هما که مردمان بلوشنین، آزاد کرت. ^{۱۶} آ وهدا یک نامدارین بندیگے جیلا آت که نامی باراباس آت. ^{۱۷} نون که مردم مج انت، پیلاتوسا چه آیان جست کرت: «شما چے لونیت؟ من کیا آزادات بکنان؟ باراباسا، یا ایسايا که مسیه هم گوشتی؟» ^{۱۸} آییا راتنگا که ایسالاش په هسَد و گنْت آیشے دستا داتگ. پمیشکا چُش گوشتی. ^{۱۹} وهدے پیلاتوس هکدیوانا نیشنگات، آییشے جنا اے کلئو راه دات که: «گون اے بیگناه و نیکین مردا هچ مکن، چیا که دَشی من اشیئے بارئوا سکین پریشانین واپس دیستگ.» ^{۲۰} بله مزینین دینی پیشوا و کومئی کماشان مردمانی مُچی سک شورینت ^x و آشپنیت که ایسائے مرک و باراباسی آزادیا بلوشنت. ^{۲۱} والیا جست کرت: «چې لونیت، چه اے دوئنان کجامیا په شما آزادات بکنان؟ آیان گوشت: «باراباسا.» ^{۲۲} پیلاتوسا چه آیان جست کرت: «گرا گون ایسايا که مسیه هم گوشتی، چے بکنان؟» آیان په

^۶ اسلیگن یونانی نیشنانک گوشتیت: «ھونیگین زر.»

⁷ کمبار، بزان هما که کمب و کونزگ ادا کنت.

⁸ زکریا نبیشے کتاب، پهر 11، بند 12 و رند، ارمیا نبیشے کتاب، پهر 32، بند 6 و رند.

⁹ فورننگ، بزان پاد کنگ، تھریک کنگ.

¹⁰ آشپنیت، بزان پاد کنگ، تھریک کنگ.

مِرگیشے ناذراء، ^m لَنگ و مُند ایسائے کرَا آورنت و آیا ڈرا کرنت. ²⁵ جلیل، دکابولیس، اورشلیم، یهودیه و اُزُشے کوئئے آ دستئے هند و دمگانی بازین مردمے آنک و ایسائے همرا بوت.

بەتاوار

(لوکا 20: 6)

^۱ مردمانی مزینن مُچیشے گندگا رند، ایسا کوهیشے سرا سر کپت. وهدے بُرزگا نیشت، مرید هم آیشے کرَا آنکنت. ² گرا اے ۵ ڈنولا آیانی تالیم دیگا لکت:

³ «بەتاوار آنت هما که آیانی روہ وار و بَزگ اینت، چیا که آسمانی بادشاھی همایانیگ اینت.

⁴ «بەتاوار آنت هما که گیگ و پُرسیگ انت، چیا که آیان تسلّا و ڈبلڈی ⁿ رسیت.

⁵ «بەتاوار آنت هما که نرم دل و مهربان انت، چیا که زمینیه میراس بَرُوك هما بنت.

⁶ «بەتاوار آنت هما که هَک و انسانچے شدیگ و تئیگ انت، چیا که آ سیئر بنت.

⁷ «بەتاوار آنت هما که په دگران رهم کننت، چیا که آیانی سرا هم رهم کندگ بیت.

⁸ «بەتاوار آنت هما که دلش پاک و ساپ اینت، چیا که آ ھُدایا گندن.

⁹ «بەتاوار آنت هما که سُھل و اینمنی کارنات، چیا که آ ھُدایه چَک نامینگ بنت.

¹⁰ «بەتاوار آنت هما که په هُدایه راهیت گرَا بُھنام ^{۱۰} جنگ و آزار دیگ بنت، چیا که آسمانی بادشاھی همایانیگ اینت.

¹¹ «بەتاوار آنت شما که په منیگی مردم شمارا ڈُزمان دئینت و آزار رسیننت، شمئے پُختا دروگ بندن و بد گوشت. ^{۱۲} گل و وَشدل بیت و شادھی بکنیت، چیا که آسمانا شمئے مُز سک باز اینت. پیسیریگین نیبانی سرا هم اے ڈولین آزارش رسیننت.

واد و رُزون

¹³ «شما جهانیے واد اینت، بله اگن وادئے تام برئوت، گرا چون پدا وادُزک بورت کنت؛ آبید چه ^d دور ریچک و مردمانی پادمالیا نون دگه هچ کارا نیئیت.

¹⁴ «شما جهانیے نور و رُزون اینت، شهرے که کوهیشے سرا اینت، چنر و آندیم بورت نکنت. ¹⁵ هچکس رُزکین چراگا ٹگارے ^e چیرا

ایرن نکن، چراگچاهیت سرا ایرنی کننت تان آییشے رُزنانی په لوگتے سجھینن مردمان برسیت. ¹⁶ همسے ڈنولا شمئے رُزون، مردمانی دینما شَھم بندن تان شمئے نیکین کاران بگندن و شمئے آسمانی پتا ستا بدئینت و بسازاینت. ^{۱۷}

شَریشے سرجمی

¹⁷ «گُمان مکنیت که من په تنورات و نیبانی هبرانی کار بندنگ و ناکار کنگا آنکگان. من په آیانی کار بندنگ و ناکار کنگا نیياتکگان، په آیانی سرجم کنگا آنکگان. ¹⁸ شمارا راستین گوشان، زمین و آسمانی گار و بیران بئیگا پیسیر، شَریشے یک آب ^w و

^m مِرگی آنچین ناذراء که مردمان پیهڙش و کپ و گچ کنت. آربی و پارسیا «صرغ».

ⁿ ڈبلڈی، بزان ملامت، تھمت.

^o 10:50 بُهتمان، بزان ملامت، تھمت.

^p 13:50 آبید چه، بزان گتیر چه.

^q 15:59 بُهتمان، بزان چھلین چھلین درب، هیران، لگن.

^r 16:55 سازایگ، بزان ستا کنگ.

^s alphabet. the in letter

بُكَيْهَ هم گار نیبت تان سچهپین سرجم مینت.¹⁹ پیشکا اگن کسے چه شریئے پرمانان گوندترینی سُست بکیپت و کار مبندیت و دگران هم انچش درس و سبک بدن، آ، آسمانی بادشاها کَسترن زانگ بیت. بله کسے که اے پرمانانی سرا کار کنت و دگران هم سوچ دنت، آسمانی بادشاها مزن زانگ بیت.²⁰ پیشکا شمارا گوشان، اگن شمئی پهربزکاری و شرکردی چه پرسی و شریئے زانوگرانی گردا گیشت میت، هچبر آسمانی بادشاھی دروازگا پُترت نکیت.

کُشت و کوش

(لوكا 12:58-59)

²¹ «شما إاشكتگ که گون پیشیگین مردمان گوشگ بوتگ: «هون و کوش مکن،^a هرکس هون کنت، آیئے دادرسي و داوری بیت و میاريگ کنگ بیت.»²² بله من شمارا گوشان، هرکس و تی برائے سرا ژهر گیپت، آ، هم هکدیوانی^b دیما میاريگ کنگ بیت. کسے که و تی براتا زا و زکت بکنت، هکدیوانا میاريگ کنگ بیت، کسے که و تی براتا «هُوَ» و «أَهْمَك» گوشیت، تهشونی^c آسے تان بزانت که چونین شوره بُرگ بیت.²³ مزنین دینی پیشوا و سرۆكانی دیوانی سچهپین باسک،^d په ایسائے مركش سزا دئیکا سزاوارا بیت. پیشکا اگن کُربانجاها، کُربانیگ کنگے وهدا یات و ترانگا کپتے که تئی براتا گون تنو گلکے هستانت،²⁴ و تی کُربانیگ همزا د کُربانجاها بِل و بروئ پیسرا گون و تی براتا سهل کن، گرا بیا کُربانیگ بکن. اگن کسیا گون تشو آژ و داوایه هست و ترا هکدیوانا بارت، گرا رسگا پیسرا، راها گون آییا و تی آژا بکیشین و سهل بکن. چُش میت کازیئے دینما برگ بیئ، آترا اپسَریه دستا بدن و اپسَر ترا بندیجاها ببارت و جبل بکنت.²⁵ ترا راستین گوشان، تان زَرَانِي گلَّهی پشی و پیشها پُر نکشی، چه اوزا ازات نبئے.

زِنا و تلاک

²⁶ «شما إاشكتگ که گوشگ بوتگ: «زِنا مکن.»^w بله من شمارا گوشان، اگن کسے په بدچمی و دلُذَّی جینیتا بچاریت، بزان و تی دلا، گون هما جینیتا زنایی کرت.²⁷ پیشکا اگن تئی راستین چم ترا دیم په گناها ببارت، آیا کش و دئور بدئ، چیا که چه سرجمن جانئه تهشونا کپکا په تنو شتر همیش انت که تئی جسمئی یک بند و بُوگے چه تنو جتا بیت.³⁰ همی ڏئولا، اگن تئی راستین دست ترا دیم په گناها ببارت، گرا آییا بُر و دئور بدئ، چیا که چه سرجمن جانئه تهشونا رئوگا په تنو شتر اش انت که تئی جسمئی یک بند و بُوگے چه تنو جتا بیت.

³¹ «اَع هم گوشگ بوتگ: «اَنْ کَسِيَّ وَتِي جِنَا يَلِه بَكِنْت، گرا بَايِد آيِيَا تِلَاكِنَاهِيَ بَدِنْت.»^x بله من شمارا گوشان، اگن جینیتا زنا نکرتك و مرد آیئے سئون و تلاکان بدن، بزان آیئے زنهکاریئے سئوب بیت و اگن کسے هما جنزو زامین جینیتا سور و سانگ بکنت، گرا بزان گون آییا زنا کنت.

سُئوگند

³³ «شما اَع هم إاشكتگ که گون پیشیگین مردمان گوشگ بوتگ: «وتی سُئوگندًا مپروش، هُدواندیئے دیما و تی سُئوگندًا پوره بکن،^y بله من شمارا گوشان، هچبر سُئوگند مئوریت، نه په آسمانا، چیا که هُدائي شهت انت،³⁵ نه په زمينا، چیا که هُدائي

21:5^t درگوز 13:20.

22:5^u هکدیوان، بزان آمیدگ، دادگاه.

22:5^v تهشون، بزان جهتم، دوزه.

23:5^w درگوز 14:20.

23:5^x شریئے دومی رهیند 1:24.

23:5^y بچار: لاویان 19:12: شریئے دومی رهیند 21:23.

گون آییا گوشت: «توی زهها جُتکا⁹ کن. آ، کس که زهه کشیت، چه زهها مریت.⁵³ زانا، تنو زنائے اگن چه و تی پتا بلُٹان، آ په منی کُمکا همه اتون دوازده لشکرا^a گیشت پریشتگ راه دنت.⁵⁴ بله گرا پاکین کتابانی نیشتگین هما هبر که باید انت سرجم بینت، چون په سر رست؟»⁵⁵ نون دینی مردمانی مُچیئے نیمگا ترینت و گوشتی: «زانا من یاگی و رهنه آن که شما گون زهه و لئان په منی گرکا آتکگیت؛ من هر رفچ مزینین پرستشگاها نیشتگ و مردم درس و سبک داتک آت و شما منا نکپتک.⁵⁶ بله اے پئاما پیشکا بوت که نبیانی کتابانی پیشگویی، راست و پدر بینت.» گرا سچهپین مریدان آیله دات و چستنت.

ایسا، سرۆكانی دیوانا

(مرکاس 14:65-66، 19:13-18، 20:55-56)

⁵⁷ ایسائے ڈزگیر کونکان، ایسا زرت و مسترین دینی پیشوا کیاپایے گرا برت که اودا شریئے زانوگر و کئومی کماش مُچ انت. ⁵⁸ پیرس هم دور دورا، ایسائے رندا رئوان آت تان مسترین دینی پیشوابے لونگے پیشجاها رَست، تها پُرَت و گون هرمتکاران نیشت تان بزانت که چونین شوره بُرگ بیت.⁵⁹ مزنین دینی پیشوا و سرۆكانی دیوانی سچهپین باسک،^d په ایسائے مركش سزا دئیکا دروگین شاهدیئے شوهاز انت،⁶⁰ چونناها بازین دروگین شاهد په گواهی دئیکا پاد آتک، بله هچخ دستنا نکپت. گُسرا دو مردم دینما در آتک و⁶¹ گوشتیش: «اَع مردا گوشتگ که: «من هُدائي پرستشگاها پرُوشت کنان و سئی رۆچا پدا بندانی.»»⁶² گرا مسترین دینی پیشوا پاد آتک و چه ایسایا چُستی کرت: «تشیی بارشوا چونین شاهدی دئیکا آت؛ إشانی هچ پَسْنَوَ نَدَيَيَ؟»⁶³ بله ایسایا پَسْنَوَ ندات. مسترین دینی پیشوا پدا گون آییا گوشت: «من ترا نیبراین هُدائي سرا سُوگند دیان، مارا بگوش، بارین، تنو هما مَسِيَّ، هُدائي چُک ائے؟»⁶⁴ ایسایا ذراینت: «تنو وت گوشت. بله شما سچهپین هال دیان، دیمترا گندیت که انسانی چُک زُوراًرین هُدائي راستین نیمگا نیشتگ. چه آسمانی جمبرانی سرا هم کیت.»⁶⁵ گرا مسترین دینی پیشوا پدا و تی گورئی جامگ درت و گوشتی: «إِشِيا كُبَرْ كَرْت، آنگت هم مارا شاھد پکار انت؟ شما إِشِيَّ كُبَرْ وت اشتکت.»⁶⁶ نون شمئی شئور و سلَاه چی انت؟ آیان پَسْنَوَ دات: «إِشِيَّ سِزا مَرَك انت.»⁶⁷ رندا آیان ایسائے دیما ٹه کرت^a و لهتیما مُشت و شهمات هم جت.⁶⁸ نون گوشتیش: «او مَسِيَّهِا په ما پیشگمیری کن و بگوش ترا کثیا جت.»

پُرُسَئے انکار

(مرکاس 14:72-76، 18:15-25)

⁶⁹ آ وEDA پُرُس ڏئنا پیشجاها نیشتگ ات، مؤلديے ایئے گرا آتک و گوشتی: «تنو هم جليلی ایسائے همراه بوتگے.»⁷⁰ بله آیا سچهپینانی دینما نکت و گوشتی: «من نزانا نشو چے گوشکا ائے.»⁷¹ و هدے دین په مزنین دروازگا رئوگا آت، دگه مؤلديا دیست و گون مردمان گوشتی: «اَع مرد ایسا نایرسیه همراه بوتگ.»⁷² پُرُسَا سُوگند وارت و دومی رندا نکت و گوشتی: «من اَع مردا نزانا.»⁷³ دمانیا رندا، اوذا اوشتانگین مردم پُرُسَئے گرا آتکت و گوشتیش: «آلما تنو چه همایان ائے، چه تئی گالوارا انچش جاه کیت.»⁷⁴ پُرُسَا په نالیے سُوگند وارت و گوشت: «من اَع مردا نزانا.» هما دمانا کرُوسا بانگ دات.⁷⁵ گرا پُرُس بات و ترانگا کپت که ایسایا گوشتگ ات: «کرُوسَئے بانگا پیسرا، تنو سئے رندا منی پنجاه آرکا انکار کنئے.» نون ڏئا در آتک و سک گُرته.

52:26^q جنک، بزان زهه يا کارچئے جلد، پوش، نیام.

53:26^r اسلیگین یونانی نیشتانک گوشتی: «دوازده لیگیون». هر لیگیون 6000 سپاهیگ هستات.

59:26^s باسک، بزان اُرُو، صمیر.

67:26^t ٿئ کنگ، بزان ٿئ کنگ.

پُشُّهئے انکارئے پېشگۈرى

(مَركاس 14:31-32؛ لوكا 27:31-34؛ يوهنا 13:36-38)

گرا ايسايَا گون مریدان گوشت: «شما سجھىن، همسى انشپى ڭىل و بىرەت و مىنا يالە كىنىت، چيا كە نىبىسگ بوتگ: من شپانكا جنان و رىمكىي پس شىنگ و شانگ بىت.»³² بله زندگ بىشك و جاه جىنگا زند، چە شما پىرسى جىلىلا رئوان.»³³ گرا پۇرسا درائىت: «اگن سجھىن ڭىل بورىت و ترا يىلە بدئىنت، من ھېچر ڭىل ئىزۈرەن.»³⁴ ايسايَا گوشت: «ترا راستىن گوشان، همسى انشپى چە كروسى بانگا پىرس، منى پەجاھ آرگا سىئى رىندا انكار كىنىي و نەمەتى.»³⁵ بله پۇرسا گوشت: «اگن گون تۇ منى سر ھەم بىرئوت، چە تىئى پەجاھارا ھېچر ئىنجان.» اى دەك سجھىن مریدان ھەنچۈش گوشت.

ايىائى دُوا

(مَركاس 14:42-46؛ لوكا 22:39-46)

زىندا ايسا گون وقى مریدان چىسىمانى نامىن جاھىيەا شت و گون آيان گوشتى: «ھىدا بدارىت، من كەمە دېيمترا رئوان و دُوا كىنان.»³⁶ زىنديي دوين چىك و پۇرسى وقى همراھ كرتت. آناگت يك مزىنин اندەزە و بىتاهىرىي³⁷ آيىشى جسم و جانا نىشت. گون آيان گوشتى: «سىك پىريشان آن، گم و آندۇھان مىنا مەركىيگ كرتگ، شما إدا بدارىت، مئويسيت و منى همراھيا آگاه و ھۇزار بىت.»³⁸ زىندا كەمە دېيمترا شت، دىم پە چىز كېت و دُوا كاتانا گوشتى: «او منى پتا اىگن بۆت كىت، چە من اى سكىيانى جام و پىالاها بىتگىلەن، بله آ ئۇلوا نە كە من لۇثان، ھما ئۇلوا كە تۇ لۇشى.»³⁹

وهەدە پەرتت و وقى مریدانى كىرا آتك، دىستى كە آ واب آيت. گون پۇرسا گوشتى: «نبوت يك ساھتى ھەم گون من آگاه بىمانىت؟⁴⁰ ھۇزار بىت و دُوا كىنىت تانكە آزمایش و چىكاسا مەكپىت. رو، تىيار و مۇرادىگ اىنت، بله جسم نىزۇر و ناتوان.»⁴¹ دومى برا پە دُوا كىنگا شت و دُوابىي كرت: «او منى پتا! اگن اى پىالا بىت نوشىگا چە من ئىگلىنگ نىبىت، گرا ھەچىز كە تىئى رزا اىنت ھما ئۇلوا بىت.»⁴² وھەدە پەرتت، دىستى پدا واب آيت. آيانى چە رەھىزىگ⁴³ و واينىڭ اىنت. یلىھى داتت و سئىمىي رىندا پدا پە دُوا كىنگا شت و هما دُوابىي كرت.⁴⁴ گرا مریدانى كىرا پەرتت و گوشتى: «انگىت ھەم پىتگ و آرام كىنگا اىيت؟ نون آ وھەد و ساھت نزىك اىنت كە انسانىي چىك ڈرۆھىك و گەھكارانى دستا دىئىگ بىت.⁴⁵ پاد آيت بىرئوين. آ كە منا ڈرۆھىت، پىداك اىنت.»

ايىائى ڈازگىر كىنگ

(مَركاس 14:43-50؛ لوكا 22:47-53؛ يوهنا 18:12-15)

ايىسا آنگت ھەرا آت كە چە دوازدهين مریدان يكى، بزان يەھودا، آتك و رەست. آيىا مزىن رۇمىيە همراھ آت كە زەھم و لېش گون آت. اى رۇمب، چە مزىنин دىنىي پىشوا و كومىي كىاشانىي نىمكى راھ دىئىگ بوتگا.⁴⁶ ايىائى درۆھۆك⁴⁷ آيانا اى نشانى داتگاڭ: «ھاماپيا كە من چۈكان، ايىسا ھما اىنت. آيىا ڈازگىر كىنىت.»⁴⁸ گرا يەھودا تچكاتچك ايىائى كىرا آتك و گوشتى: «او استاد! دەرود و دُرھەبات!» رىندا ايىسايى چىكت.⁴⁹ ايىسايَا گوشت، «او ھېبل! پە ھما كارا كە آتكىگى، بىكىنى.» گرا دىمما آنكتت، ايىاش گېت و ڈازگىر كرت.⁵⁰ ھما دمانا، ايىائى همراھان يكىا وقى زەھم كىشت و مىسترىن دىنىي پىشواشى ئوکرئى گوشى سىست.⁵¹ ايىسايَا

³¹ زىكىيا نىبىيەكتاب، بەر 13، پەند 7.

³² بىتاهىرى، بزان بىس آرامى، بىنكرارى.

³³ ڈەھىنگ، بزان وابا پۇر.

³⁴ درۆھۆك، بزان ھما كە وقى همراھا زە دەت و بەها كىت.

پادانى چىرىئى پەدگ و چارچوبە اىنت، نە پە اوژلىميا چىا كە «مزىنین بادشاھى» شهر اىنت.³⁶ پە وقى سرا ھەم سۈكىد مئۇر، چىا كە سرئى مودانى يك ثالىلما سىاه و إسپىت كەت نىكتى.³⁷ پىميشكى اۇدا كە «ھەن» گوشىكى اىنت، بىگوشىت «ھەن» و اۇدا كە «آئە» گوشىكى اىنت، بىگوشىت «آئە». چە إشىا گىشتر شىغىتائى كار اىنت.

بىرگىرى

«شما إشتكىگ كە گوشىك بوتگ: «پە چىما چە و پە دەتنانا دەتنان.»³⁸ بله من شمارا گوشان، زەكارىن مەدمانى كارانى دىيما مەاۋشىتتىت، اگن كىسيا تىئى راستىن كىنگا شەھماتىي جت، دوميا ھەم آيىش نىمكى بىتتىن.³⁹ اگن كىسى پە تىئى جامكىي كەشىكى اىنچەن ئەتكىدۇيانا بىارت، وقى كىباھا⁴⁰ ھەم آيىا بىتتى.⁴¹ اگن كىسى ترا پە زۇر و بىيكارى هزار كامىعى⁴² پەند جەنگ پەرمىتت، دو هزار گام آيىش نەمراھيا بىرئو.⁴³ كىسى كە چە تۇ لۇشىت، آيىا بىتتى و اگن يېكى وام لۇشىت، چەك و پەد مېتى.

مَسِيَّهِي مَهْر

(لوكا 27:36-38)

«شما إشتكىگ كە گوشىك بوتگ: «گون وقى هەمساھاگا مەھر بىكىن⁴⁴ و گون وقى دەمنا نېرت.»⁴⁵ بله من شمارا گوشان، گون وقى دەرمنا مەھر بىتتىت و پە هەمايان كە شمارا آزار دەتتىن نىكىن دوا بىلۇشىت.⁴⁶ تان وقى آسمانى پېتىي چىك بىتت، چىا كە آ وقى رەچا پە نىكى و بدان ڈۈرىشىتتىت⁴⁷ وقى هەتۈرپا پە پەھىزىكار و زەكاران گوارتتىت.⁴⁸ اگن تەنها گون ھەمە مەدمان مەھر كىنىت كە گون شما مەھر كىنىت، كەنرا شمارا چۈتىن مۇزىي رسىت؟ سۇنگى⁴⁹ و مالىياتكىرى⁵⁰ ھەمە ئۇلوا نىكتىت؟⁵¹ اگن ایتكا وقى براتان ڈرود و دُرھەبات⁵² بىگوشىت، گرا چە دەگران شەئى شەرتى چى اىنت ؟ زان، آدۇنانابارىن دركۈنم ھەم انچۇش نىكتىت؟⁵³ پىميشكى شما باید تمان و بىيەپ بىتت، انچۇش كە شەئى آسمانى پت وقى جاھا تمان و بىيەپ بىتت.

دِلِسْتِكِيْنِ هِيْئَاتِ

¹ «ھۇزار بىتت! وقى نىكىن كاران پە مرەمانى پېش دارگا مەكتىت، چىا كە اى ئۇلوا شمارا چە آسمانى پېتىي نىمكى ھەج مۇزىي ترسىت.² وھەدە چىزىن هېئارات كىنىت، گرا جار مجن و دەندرۈر مەكن. دورو و دوپەستىن مەدم، كىسىسە و كوچە و دەنكانى تەنها اى ئۇلوا كىنىت تانكە مرەد آيان سىتا بىكتىت و بىسازىتت، شمارا راستىن گوشان، مۇزىي كە آيان رەسگى آت، رېتىش.³ وھەدە هېئارات چە راستىن دستا دىئىسە، چىنن دست سەھىگ مېتت،⁴ تانكە تىئى داتگىن هېئارات سرىپوش و چىزآندرى بىتت. گرا تىئى آسمانى پت، كە چىزىتىن گىدىت، تىئى مۇزىا دەتت.

6

24:21 زەركىز 38:5^c

39:5^a كېت، بزان گونگ.

40:5^b كاھ، بزان جېھ.

41:5^c آسلىگىن يۇنانى بىشىنگىن گوشىت: «مېلۇن»، بزان كىسas يك و نىم كىلومىتى.

43:5^d لاپيان 18:19

45:5^e ڈۈرىشىتگ، بزان شەھم دىئىگ، رۇندا كىنگ، جىلشىتىگ.

46:5^f سُك، بزان مالىيات، ئىشىك.

46:5^g بىن اسراييليان، سۇنگى و مالىياتكىرىن مەدم نادەزىست اىنت، چىا كە آ رومئى ھەكمىتىي كارىنده اىنت و بازىنبا پە و سوئا چە مرەمان گىشىن سۇنگ و باخ گېت.

47:5^h ڈەرود و دُرھەبات، بزان سلام و آشىك.

دُوا

(لوكا 11:2-4)

۵ «وهدے دُوا کنیت، گڑا دور و دوپختین مردمانی ڈھولا مکنیت، چیا کہ آیان کیسہانی تھا و چارراہانی سرا اُشتگ و دُوا کنگ دُوست بیت، تانکه مردم آیان بگندنت. شمارا راستین گوشان، مُرے کہ آیان رسگی آت، رسیش. ۶ بلہ هروہد دُوا کنٹے، وتی لوگا برئو، لوگتے دپا بیند و چہ وتی آسمانی پتا، کہ چہ چمان چیر و آندیم انت، دُوا بلوث، گوا تیبی پت، کہ چیرتاناں گنیدت، تیبی مُزا دنت. ۷ وهدے دُوا کنیت، گڑا درکومین مردمانی ڈھولا مُپ و ناهودگین هبران لیس و پلینیں مکنیت، آھیاں کنیت کہ چہ لیس و پلیسا آیانی دُوا گوش دارگ بیت. ۸ آیانی پئیما میت، چیا کہ شمعی آسمانی پت چہ لونگا پیسر وث زانت کہ شمارا چے گرزا انت.

۹ «شما اے ڈھولا دُوا بلؤتیت:
او مئے پت، کہ بُرزن آسمانا ائی!
تئی نام شریدار بات.

10 تئی باشدہ بیایات.

تئی واہک و ارادہ زمینیت سرا هم ہما ڈھولا سرجم بات کہ آسمانا سرجم بیت.

11 مئے مرڈچیگین رزک و روزگار مروچی مارا بدئے.

12 مئے گناہ و زیابن بکش، انچش کہ ما وتی سجھین دنیکار بکشتگانت.

13 مارا آزمایش و چکاسا دئور مدائے و چہ شیئاناؤ برکین.

14 «چیا کہ اگن شما مردمانی گناہ و میاران بیکشیت و سر بکویت، گڑا شمعی آسمانی پت شمعی گناہ و میاران ہم بکشیت و سر گویت، ۱۵ بلہ اگن شما مردمانی گناہ و میاران میکشیت و سر مگویت، گڑا شمعی آسمانی پت ہم شمعی گناہ و میاران بکشیت و سر نگویت.

رُوچگ

16 «وهدے رُوچگ بیت، دور و دوپختین مردمانی ڈھولا وتی دینما تابان و گمناک مکنیت. آ وتی رو گیمُرنت و مونجا کنٹ تان مردم بزاننت رُوچگ آنت. شمارا راستین گوشان، مُرے کہ آیان رسگی آت، رسیش. ۱۷ بلہ وهدے رُوچگ بئی، گڑا وتی دین و رو بشود و سرا چوب کن، ۱۸ تانکه مردم بزاننت تو رُوچگ ائی، تھنا تئی آسمانی پت کہ چیراندیم انت، ہما بزانت. آ وهدی تئی آسمانی پت کہ چیراندی گنیدت تئی مُزا دنت.

آیوکین جھائے توشگ

19 «اے جھانا په وت مال و مَدَیِ! مُجْ مکنیت، کہ ادا آیان ورُوک و رَمَیَّ^m وارت و زنگ گیپت و دُرُش پُلنت و برنت. ۲۰ په وت آسمانا گنج و ہرانگ امبار بکنیت کہ اؤدا نہ آیان ورُوک و رَمَیَّ وارت، نہ زنگ گیپت و نہ دُرُش پُلنت و برنت. ۲۱ تئی دل ہما جاها رئوت کہ مال ہمُدا انت.

20:7 لیس و پلیس، بزان بازین تکارا.

21:13 بآ: «چہ شرِا».

22:13 لهبین ڈیشتا آتگک: «چیا کہ آبدمانین باشدہ بی واک و زور و شان و شوکت تئیگ آنت. آمین. انچش بات.»

23:19 مَدَیِ، بزان گنج و هستی.

24:19 ورُوک و رَمَیَّ، بزان گوئُدین کرم و لوُک کہ دار و پُچ وارت.

منی کبر کنگے تئیاریا، منا اتری پر مُشتگ. ۱۳ شمارا راستین گوشان، سجھین دنیا، ہر کنڈے کہ منی وشین مستاگ جار جنگ بیت، اے جنین و اشیئے کار ہم یات کنگ بیت.»

یهودا وہد و مُوهیئے شوہازا انت

(مرکاس 11:10-14)

۱۴ رندا چہ دوازدھین مریدان یکے، کہ نامی یهودا اشکریوتی آت، مزینین دینی پیشوایانی کڑا شت و ۱۵ گوشتی: «اگن من ایسا یا شمعی دستا بدیان، شما منا چے دئیت؟» آیان سی نُکھین کُرش احساب کرت و آیئے دستا دات. ۱۶ چہ ہما وہدا و رندا، یهودا پہ ایسا یا آیانی دستا دئیکا گوم و کیکین وہد و مُوهیئے شوہازا آت.

سرگوئے ایدئے تیاري

(مرکاس 13:21-22، 14:7-14، 13:21-30)

۱۷ بیہمیرن نانے ایدئے ^a اولی رُچا، مریدان چہ ایسا یا جُست کرت: «چے لُوئی، سرگوئے ایدئے شامئے تیاري کجا بکنین کہ تو بورئے؟» ۱۸ آییا پَسُو دات: «شہرا برئوت و پلان مردم بکوشت کہ: «استاد گوکشیت، منی وہد نزیک انت، منی دل لوئیت گون ونی مریدان سرگوئے شاما تیبی لوگا بوران.» ۱۹ گڑا مریدان ایسائے گوکشگے سرا سرگوئے شام تیاري کرت. ۲۰ بیگاہ کہ بوت، ایسا گون ونی دوازدھین مریدان پرزوئنگے سرا بیشتگا. ۲۱ ورگے وہدا آیا گون مریدان گوشت: «باور کنیت، چہ شما یکے منا دروھیت و دُزمانی دستا دنت.» ۲۲ مرید باز پریشان و دلتپرکہ بوتنت و باریگ باریکا چہ آیا جُست کنگا لگنن: «او ہُداوند! من وہ نہ آن، نہ؟» ۲۳ آییا پَسُو تَریت: «آ کہ اُنون گون من همکاسگ بوت، ہما منا دروھیت.» ۲۴ ہما ڈھولا کہ نیسیگ بوتگ، انسانے چُک چہ اے دنیا رُوگی انت، بلہ بُن و اپسوز پہ ہمایا کہ انسانے چُکا دروھیت. پہ آییا شرتر آت کہ ہچبر چہ ماتا پیدا مبوتن. ۲۵ گڑا یهودا، ہما کہ ایسا یا دروھگی آت، گوشت: «او استاد! من وہ نہ آن، نہ؟» ایسا یا پَسُو دات: «تئو وت گوشت.»

گُدی شام

(مرکاس 22:14-26، 22:22-26، 15-20، 20:22-26، 11:23-25)

۲۶ وہدے شام ورگا انت ایسا یا نگے زرت، ہڈائے شگری گپت، چُنڈ چُنڈ کرت و مریدانا داتی. گوشتی: «بزوریت و بوریت، اے منی جسم انت.» ۲۷ پدا جامے زرتی، ہڈائے شگری گپت، مریدانا دات و گوشتی: «شما سجھین چہ اشیا بتؤشیت. ۲۸ اے منی اہد و کرارے ہون انت، کہ پہ بازتینی گناہانی بکشا ریچگ بیت. ۲۹ من شمارا گوشان، نون دگہ برع انگورئے دھل و سمرا نتوشان، ہما رُوچا پدا نتوشانی کہ وتی پئئے بادشاہیا، گون شما ہُزُر بان.» ۳۰ ہڈائے سپت و سَنایا رندا، دیم پہ زئیتوئے کوہا را گپتت.

1:26 اسلیگین یونانی بتشتانک گوشتیت: «سی آرگوریا». کُرش بلوچانی کوھنین زَر انت.

2:17 15:26 بیہمیرن نانے اید، سرگوئے ایدا رندا هپت رُوچے تھا گرگ بیت.

3:118 بزان نیور 30:26^l.

انسانئے چکنے دارسى

³¹ «وھدے انسانئے چک گون و تی مزین شان و مزاها پرستگانی همراھيا کئیت، گرا و تی پرشوکتین ٹھئے سرا نندیت. ³² آپ وھدا سجھین کومانی مردم آرگ و آیسے دینما مجھ کنگ بنت و آ، آیان انچش کیشیت و دو بھر کنت که شوانگ و تی بُران چہ میشان چتا کنت. ³³ میشان و تی راستین نیمکا کنت و بُران چپین نیمکا. ³⁴ گرا باشداه گون آیان که راستین نیمکا آنت، گوشیت: «او بھتاواران که شمارا چہ منی پتا برک رستگ! بیافت، اے بادشاھیا و تی میراس کنیت، که چہ دنیائے بُنگیجا په شما تیار کنگ بوتگ. ³⁵ چیا که وھدے من شدیگ ا atan، شما منا ورگ دات. ³⁶ ٹھیگ ا atan، منا آپو دات. در په در ا atan، منا و تی لوگا جاگھو دات. ³⁷ چاندر ا atan، منا پوشکو دات. نادرہ ا atan، منی هالپرسی او کرت. بندیگ ا atan، منی گندگا آنکیت. ³⁸ گرا هما پھریزکارتن مردم چہ بادشاھا جھٹ کنت: «او واجه! ما کدی ترا شدیگ دیستگ و ورگ داتگ، ³⁹ ٹھیگ دیستگ و تی گندگا دیستگ و تی گندگا دیستگ و تی لوگان جاگه داتگ، کدی ترا جاندر دیستگ و پوشک گورا داتگ، ⁴⁰ کدی ترا نادرہ یا بندیگ دیستگ و تی گندگا کسترن براتیا اے پیمین کار کرتگ، گرا الّم بزان گون منو ھم کرتگ.»

⁴¹ «رَنْدَا گُون همایان که چپین نیمکا آنت، گوشیت: «او شومان! چہ منی دینما دور بیت و هما جمبورین آسے نیمکا برثویت که ھچبَر نمریت و په شیتیان و آیسے همراھان ⁴² اڈ کنگ بوتگ. ⁴³ چیا که وھدے من شدیگ ا atan شما منا ورگ ندات، ⁴⁴ ٹھیگ ا atan آپو ندات. ⁴⁵ در په در ا atan لوگا نبرت، جاندر ا atan پوشک گورا ندات، نادرہ یا بندیگ ا atan و منو هالپرسی نکرت.» ⁴⁶ گرا آ ھم جھٹ کنت: «او واجه! ما کدی ترا شدیگ، ⁴⁷ ٹھیگ، در په در، جاندر، نادرہ یا بندیگ دیستگ و تی ھرمت نکرتگ؟» ⁴⁸ گرا باشداه آیان اے ڈول پسٹو دنت: «باور کنیت، وھدے شما گون منی هچ کسترنیتا اے ڈولین کار نکرتگ، گرا الّم بزان گون منو ھم نکرتگ.» ⁴⁹ پیشکا اے مردم دیم په آیدمانین سزا یا رئونت، بلہ پھریزکارتن مردمان نمیرانین زند رسیت.»

ایسائے کشگئے پنڈل و سازش

(مرکاس 14:14-2: لوکا 1:22-2: یوھنا 11-45)

¹ وھدے ایسایا اے ھبر ھلام کرتنت، گون و تی مریدان گوشتی: ² «شما وش زانیت که دو رُچا رَنْد سرگوئے ایدا بیت و انسانئے چک په سلیب کشگا گراینگ بیت.» ³ ھمس وھدا، مزینین دینی پیشوا و کنومئے کماشان، مسترین دینی پیشوا کیاپائے مازیا دیوان کرت و ⁴ اے پنڈل جوڑنیت که ایسایا په یک پیک و هنرے بگراینست و بکوشاریننت. ⁵ بلہ گوشیش: «ایدے رُچان نه، چُش میبت که مردم آشوب بکننت.»

جنینے ایسایا اتر مُشیت

(مرکاس 14: 9-3: 12: یوھنا 8-12)

⁶ وھدے ایسایا نیلایا هما شمونی لوزگا ات که چہ جُرامئے سرا نشتگا دڑا بوتگا، ⁷ یک جنینے گون سِنگ مرین اتردانیا که گرانپھاین اتری مان آت ایسائے گورا آنک. ایسایا پرزوگئے سرا نشتگا و همزدا ایسائے سری اتر پر مُشت. ⁸ گون اے کارئے گندگا، ایسائے مرید دلا نئوش بوتنت که: «چیا اے اتر زئوال کنگ بوت؟ ⁹ اگن اے بھا کنگ بوتبن، مزینین زرے رستگا و گریب و نیزگاران دئیگ بوتگا.» ¹⁰ ایسایا مریدانی اے نئوشی سرکچ وارت، پیشکا گوشتی: «چیا شما اے جنینا زنجینگا ایت؟ اشیا گون من نیکیبے کرتگ.» ¹¹ گریب و نیزگار مُدام شمئے کرا هست، بلہ من هروهد گون شما گون نهآن. ¹² اے جنین پیش کپتگ و په

^{41:25h} آسلیگین یونانی ناشتانک گوشیت: «شیتیان و آیسے پرشنگان.»

^{42:26} اشیا سرگوئے اید پیشکا گوشت که، چہ مسیرانی چېردستیا یهودیانی آزایی وھدا، مرکئے پرشنگ چه یهودی چکانی کشگا سر گوست.

جسم و جانے چراگ

(لوکا 11:34-36)

²² «چم، جسم و جانے چراگ انت. اگن تیئی چم وش و ڈراہ انت، گرا تیئی سجھین جسم و جان رُنگا بیت. ²³ بلہ اگن تیئی چم ناجوڑ انت، گرا تیئی سجھین جسم و جان تھار بیت. نون اگن تیئی جسم و جانے رُن و تھارے بیت، گرا آ تھاری چونین مزین شان تھارے بیت.

آسودگین زند

(لوکا 12:31-32)

²⁴ «ھچکس په دو واجھا گلامی کرث نکنت، یا گون بکیانا دزمئنی کنت و دومیگی دوست بیت، یا گون ائولیگا پیادار بیت و چه آ دکرا بدی کیت. شما یکوھد و پیکاھا ھدا و رَسے گلامیا کرث نکنت. ²⁵ پیشکا شمارا گوشان که په و تی بُردا پریشان و دلپرکه میبت که: «چے بُرین و چے بنوشین؟ نه په و تی چم و جانا که: «چے بُوشین؟» زند چه وراکا و جسم و جان چه پوشکا کا گیشتر نکریت؟ ²⁶ آسمانی بالی مُرگان بچاریت، نه یکشنت و نه رُننت و نه آمبار کنیت، بلہ آنکت شمئے آسمانی پت آیان وراک و رُزبیگ دنست. شمئے آرژش و کیمچ چه آیان گیشتر نهانیت؟ ²⁷ کئی گون پگر و هفیالانی زدرا و تی زندئی رُچان یک ساھتے هم گیش کرث کنت؟ ²⁸ په پیچ و پوشکا کا چیا پریشان ایت؟ گیابانچے گل و پلانی نیمکا دلگوش کنیت، چون رُست و رُدُم کنت. نه زھمنی کنکنیت و نه ریستن و گوپن، ²⁹ بلہ شمارا گوشان که سُلیمان بادشاھا گون و تی مزین شان و شوکوتا اے پلانی همڈرُوشین پوشکا کورا نبوتگ. ³⁰ او کمباران! وھدے ھدا گیابانچے کاھان اے ڈولما زیما و بُرھدار کنت که مرُچی ھست آنت و باندا ترона سوچگ بنت، گرا شمارا چه پیشما شرترین پوشکا کننیت؟

³¹ پیشکا پریشان و دلپرکه میبت و مکوکشیت که: «بارتن چے بُرین و چے بنوشین؟» یا: «چے بُوشین؟» ³² دنیائے سجھین ھدانابارین مردم اے چیزانی رَندا یقنت، بلہ شمئے آسمانی پت زانت که شمارا اے چیز پکار آنت. ³³ چه هر چیزا پیسر، ھدائی بادشاھی و آیسے راستین راھے شوھازا بیت، اے سجھین و تی شمارا دئیگ بنت. ³⁴ په بانداتیکن رُچا پریشان و پگریگ میبت، چیا که باندات، و تی پگرا وٹ کنت. مرُچیگین جنجال، په مرُچیگا بس آنت. ³⁵

ایر جنگ و ایرازگیری

(لوکا 6:41-42)

¹ «گران ایر محیت و ایراز مگریت، تانکه شما ایر جنگ میبت. ² انجش که شما دگران ایر جنیت، هسی پیشما شما ایر جنگ 7 بیت و گون هر کیل و پیمانهبا که بدئیت، گون هما کیلما شمارا دئیگ بیت. ³ چیا و تی برانچے چمے پیلاشکا گندئ، بلہ و تی چمے نُندَا نگندئ؟ ⁴ ترا که بُندے چما انت، چون و تی برانچے گوشت کنیت: «بل که تیئی چمے پیلاشکا در کان؟ ⁵ او دوپوستین شتلدار! پیسرا و تی چمے بُندَا در کن، رَندا تیئی چم پیچ بیت و تی برانچے چمے پیلاشکا کشت کنیت.

^{27:6^n} یا: «و تی بالادا یک دستے بُرُزتر کرث کنت.»

^{34:6°} اسلیگین یونانی ناشتانک گوشیت: «ھر رُچیچے جنجال په هما رُچا بس آنت.»

^{37:3^p} پیلاشک، بزان بوجگ، پریشک، باکسے ڈیلے کسترن چند.

دہ نِشتگین جنین چکئے مِسال

¹ آ و ه دا آ س مانی بادشاھی، هما دھین ن شتگین جنین چکانی پیشما بیت که و تی چرا گا کش زرتنت و سالونکئے پیشوازیا در 25 کپتن ت. ² چہ آیاں پنج نادان انت و پنج دانا. ³ نادانین جنکان و تی چرا گا زرتنت بلہ گون و ت نیلیش نیرت گون. ⁴ داناین جنکان چرا گاکن و ای بد، تیلدا نانی تھا ہم گون و ت نیل برت گون. ⁵ سالونکا آیکا دیر کرت، پیشکا آ سجھین کوچھدان واب کپتن ت. ⁶ پیشما کوکار مچت که: «ھیٹا بیانیت، سالونک پیدا ک انت و وش آ تکی کیتی.» ⁷ گوا آ سجھین آکاہ بو تنت و تی چرا گا کانی شر کنگا لگتت. ⁸ نادانین جنکان گوشت: «چہ و تی ٹیلیان ککے مارا ہم بدیتیت، چیا کہ مئے چرا گا مرمرانک آنت.» ⁹ داناین جنکان پس ڈو دات: «نه، بلکن پ ما شما سجھینیان بس مبنت، شما بروئیت چہ دکانان تیل بزوریت.» ¹⁰ بلہ وهدر آ ٹیافے گرگا شتگ انت، سالونک آ تک و رست. هما جنک که تیار و جائزگ انت، سالونکئے همرا ھیا سورئے مهمانیا شتنت و مهمانجاھی دروازگ بند بوت. ¹¹ رندا اے دگه جنک هم آ تکن ت و گوشیش: «واجہ، او واجہ! دروازگا پ ما پیچ کن.» ¹² بلہ سالونکا پس ٹوکیت: «شمارا راستین گوشان که من شمارا نزانان.» ¹³ پیشکا ھوش و سار بیت چیا کہ شما آ روز و ساهتا ھج نزانیت.

پادشاہ و ہزمتکارانی میسال

(27-11:19) لوكا

¹⁴ همیز ڈنلولا ہدایے بادشاہی، مردیئے پیغما اینت کہ سات و سپریا شت. ہرمتکاری لوشنت و وقی مال و مددی ای ہمایانی دستا دات. ¹⁵ ہر ہرمتکاری، ایسیئے بود و توانئے کساسا زر دات، یکے پنج تالانت، ^f دومی دو تالانت و سئیمی یک تالانتے دلتی و وقی سپریا شت. ¹⁶ آہرمتکار کہ آیا پنج تالانت رستگات، ہما دمانا ستو داگیا شت و پنج تالانتی نپ رست. ¹⁷ همیز پیغما، آدمی کہ دو تالانتی رستگات، دگہ دو تالانتی نپ رست. ¹⁸ بلہ ہمایا، کہ یک تالانتے رستگاتی، واجھے زری زرت و یک جاگھے زمینا کا کرت و جنے، دات.

۱۹ «بازین و هدیا زند، اے هزمتکارانی هدبند پر ترت و آنک و چه آیان هسابی لوثت. ۲۰ همایا که پنج تالانت رستگات، دگه پنج گیشین تالانتی آورت و گوشتشی: «او واجه! تشو منا پنج تالانت داتگات، اے پنچین گیشین آنت که من کشتگات.» ۲۱ هدبندگوشت: «شاباش، او پیدار و شرین گلام! تشو گون کمین بمنالا تچک و راست بوتگی، نون من ترا کیشتین کارانی زمه و ذبهای گوشت، بیا منی شادکامیانی شریکدار بئی.» ۲۲ هما که دو تالانتی رستگات هم آنک و گوشتشی: «او واجه! تشو منا دو تالانت دیان، بیا منی شادکامیانی شریکدار بئی.» ۲۳ آییه هدبندگوشت: «شاباش، او پیدار و شرین گلام! تشو هم گون کمکا تچک و راست بوتگی، ترا هم گیشتین کارانی ذبیها دیان، بیا منی شادکامیانی شریکدار بئی.»

۲۴ «نون هما هرمتکار آنک که آییا یک تالانتی رستگات، گوشتشی: «او واجه! من زانگک که تشو ترندین مردے ائی، نکشتگین رُنے و چه همودا مُج کنیه و برئی که تُهمی دانگک نچندرنگت. ۲۵ پمیشکا چه تُرسا من تئیی داتگین تالانت زمینا کل کرت، اش ایت تئیی رَز.» ۲۶ آییه هدبندگوشت دات: «او نابود و بیکارین گلام! وهدے تشو زانت من نکشتگین رُنان و اوذا که تُهمی دانگک نچندرنگ، مُج کان و بران، ۲۷ گرا باید ایت تشو منی داتگین رَز بیاجی و باپاریشیه کرا ایر بکرتیبنت تانکه چه وتنی سپرئے پر ترگا رزند، من وتنی رَز گون سوٹ بگتیبنت. ۲۸ پمیشکا تالانتا چه اشیا پیچ گریت و همایا بدیتیت که آییه کرد ده تالانت آت. ۲۹ چیا که هرکسا چیزی هست، آییا گیشت دئیگ بیت تان سریچ بیت، بله هرکسا که نیست، هرجے که هستی هم پیچ گرگ بیت. ۳۰ اے نابودین گلاما ڈنا تھاریا دئور بدیتیت. اوذا گرپونت و دنستان په دنستان درُشت.

کُچک و تلاہیں تھوک

⁶ «پاک و پلگارین چیزان گچکان مدائیت و تویی مرواردان هوکانی دینما مپریزیت. چو مییت که آیان لگشمال بکننت و پر بتزنت و شمئے جندا ور و دراش بکننت.

لُوٹُوكا رسیت

(13-9:11) لوكا

7 «بلوثریت، شمارا دئیگ بیت، شوہاز بکنیت، در گیجیت، دروازگا بُنگیت، پچ بیت. چیا که هرکس بلوثریت، آییا رسیت. هرکس شوہاز بکنیت، در گیجیت. هرکس دروازگا بُنگیت، په آییا پچ بیت. 9 شمئی نیاما چشین پتے هست که اگن آیئے پُک نان بلوثریت دُوک بدنقی؟¹⁰ یا اگن ماھیگ بلوثریت مارے بدنقی؟¹¹ شما که زدکار ایت، انگت و تی چمکان شرین چیزانی دیکا زانیت. گوا مئے آسمانی پت چندکار شتر زانیت که وتنی لوثوکینیں پُکان وشین چیز بدنقی.

تلہیں پرمان

(31:6) لوكا

¹² «پیشکشا، هر کارا گون دگران هما ڈھولا نیکی بکنیت کے لوئیت آدگه هم گون شما بکننت. شریت و نبیانی گپّ و هیر هیش انت.

تُنگیں دروازگ

(24:13) لوكا

۱۳ «چه تذکین دروازگا پیتریت. چیا که پراهین دروازگ و پراهین راه، گاری و بیگواییه نیمکا بارت و بازتنے هما راها زوریت.

۱۴ بله تذک انت آ دروازگ و گران انت آ راه که زندئی نیمکا بارت و اے راههی رئوژک هم کم آنت.

درچک و بَر

(45-43:6) لوكا

۱۵ «چه دروغین پیشگیران هزار بیت. آ، میشه پوستا گورا کننت و شمهی کرا کاینت بله چه بُن و بیها درزکین گُرک انت.

۱۶ شما چه آیانا کردا آیان پیخا کاریت. چه ڈنگران! انگور و چه ڈولکا^{۱۷} انجیر چنگ بیت؟ شَرِین درچک، شَرِین بَر و نبیگ کاریت و سلین درچک سلین بَر و نبیگ کاریت. ^{۱۸} شَرِین درچک، سلین بَر آورت نکنت و سلین درچک شَرِین بَر دات نکنت. ^{۱۹} درچک که شَرِین بَر نئیارت، گُددگ و سوچگ بیت. ^{۲۰} پیشکا آیانا چه بَران پیخا کاریت.

²¹ هما که می‌دانند، هدواند²² گشنت، په آ سجھینان آسمانی باشد شاهیه دروازگ پیچ نیست، تهنا هما شست کنست که منی آسمانی پتھے واهگ و رزائی سرا کار کنست.²³ و هدئ آ رقچ کثیت بازیتے منا گوشیت: (هدواند، او هدواند! ما گون تیبی ناما پیچگیری نکننگ؟ گون تیبی ناما چه مردمان چن نکشتن کنانت و گون تیبی ناما بازن کار پیش نداشتگ؟) ²⁴ گو من آیان راستین گوشان: (او بدکاران! من هچبر شمارا پیجا نشیاورتگ، چه منی دینما دور بیت).

15:25^f تالانت يک دابین زرے آت. یک تالانت، پانزده سالئے مُزَ بوتگ.

^g 21:25، بزان اگده، زمه، اربی و پارسیا «وظیفه».

چه اے جاورانی بئیگا پیسر شارا هال داتک.²⁶ گزار، اگن وهدے مردم شمارا بگوشت: «بچاربت، گیابانا انت،» اوذا مرئیت، یا که بگوشت: «لوگئے تها انت،» باور مکنیت.²⁷ چیا که انسانئے چک آنچین گرزوکیئے پئیما کیت که چه رُودراتکا بگر تان رُوندا شهم دنت و گندگ بیت.²⁸ هر جاه که مرنگین ساهداریئے جون بیت، اوذا گیتو^c و ڈونڈوارین مُرگ مُج بنت.

ایسائے پر ترگ

(مرکاس 13:31-32؛ لوکا 21:25-33)

²⁹ آرا رچانی سکھی و سُوریان و رَنَد، یک آناگت روج تهار بیت، ماہ نذرپیشیت و ماهکانی نیت، استار هم چه آسمانا کپت و آسمانی زدر و واک، لرزینگ و جلگمینگ^d بنت.³⁰ آ وهد، انسانئے چکتے نشانی آسمانا پدر بیت و دنیائے سچپین کوم گندن که انسانئے چک، گون مزنین واک و تووان و شان و شوکتے جمراوی سرا کیت و پدر بیت، نون گریونت و موتک کارت.³¹ گون کرنائے بُزین تشورا و تی پریشتگان راہ دنت که آییئے گچین کرتگین مردمان، چه دنیائے چارین کُنداں، بزان چه زمینئے هند و دمگان تان آسمانئے گدی مرز و سیمسران، مُج و یکجا بکنت.

³² «نون چه انجیرئے درچکا درس و سبک بکریت، انچش که آییئے ٹال نرم بنت و تاک تُرکت، گرا زانیت که گرمگئے موسم نزیک انت.³³ ہیے ڈثولا، وهدے اے سچھین چیزان گندیت، وٹ زانیت که منی آیگئے وہد نزیک انت و ڈروازگئے دپا رستگان.

³⁴ شمارا راستین گوشان، تان اے سچھین جاور میاینیت اے نسل و پدریچ ہلاس نیت.³⁵ زمین و آسمان گار بنت، بلہ منی هبر ہچبر گار و زیان نیت.

ہڑار و آگاہ بیت

(مرکاس 13:37-38؛ لوکا 12:17؛ 42:46-44:30-34)

³⁶ «ہچکس نزانت که آ روج و ساہت کدین سر رسیت، نه آسمانئے پریشتگ زانت و نه چک، تهنا پٹ زانت و بس.³⁷ ہما ڈثولا که نوھئے باریگا بوتگ، انسانئے چکتے آیگئے روج هم انچش بیت.³⁸ چیا که چه هار و توپانا پیسر، تان هما روجا که نوہ بچیگا سوار بوت، مردمان وارتگ و نوشتگ و سانگ و سور کرتگ.³⁹ آ ہچ سھیگ نہادنت تان هار و توپان آتک و سچھین مردمی گار و ہارمل کرتنت. انسانئے چکتے آیگئے وہا هم ہمی ڈثولا بیت.⁴⁰ آ وہا، دو مردم کیشارانی سرا کارا بیت، یکے برگ بیت و دومی ہمودا پشت کیچعگ بیت.⁴¹ دو جنین چنترئے سرا دانیئے درشگا بیت، یکے برگ بیت و دومی ہمودا پشت کیچعگ بیت.⁴² شما نزانیت که شمئے ہداوند کجام رُوچا کیتیت، پیشکا سار و ہڑار بیت.⁴³ شما شر زانیت، اگن لوگئے ہدابندا بزانین که ڈز شپئے کجام وہد و پاسا کیتیت، گرا آگاہ بوتگات و دُزی و تی لوگا په دُزیا نہاشتگات.⁴⁴ ہمی پئیما تیار بیت، چیا که انسانئے چک انجین و ہدیتا کیتیت که شما آییئے انترار و ودارا نیت.

⁴⁵ کئی انت هما پیدار و شیوارن ہزمتکار که ہدابندا آیا و تی اے دگہ سچھین ہزمتکارانی مستر بکنت تان آیان په وہد ورد و وراک بدنت.⁴⁶ بہتاور انت هما ہزمتکار که وہدے ہدابندا کیتیت، آیا هما کارانی سرا گندیت.⁴⁷ شمارا راستین گوشان، ہدابندا ہما ہزمتکارا و تی سچھین مال و هستیئے کارمیست کنت.⁴⁸ بلہ اگن ہزمتکار گنده و زدکارے بیت و تی دلا بگوشیت کہ: «ہدابندا آیکا دیر کنت و⁴⁹ پیشکا و تی همکارانی لَّ و کُّ کنگا بُنکیج بکنت و گون شرایبان ورد و نوشابیت،⁵⁰ آییئے ہدابندا آنچین روج و ساہتیا کیتیت و رسیت که آ نزانت و ودارا نہا نت.⁵¹ گرا ہدابندا آیا ٹکر ٹکر کنت و ششکارانی نیاما دئر دنت. اوذا گریونت و دنستان په دنستان درُشت.

^c 28:24 گیتو یک مرگے که ڈونڈ، بزان گھنگین جون وارت.

^d 29:24 جلگمینگ، بزان چه بُنَا سُرینگ و لرزینگ.

^e 40:24 پشت کیچگ، بزان نورگ، بلہ دئیگ، گچین نکنگ.

زانکاری و نازانتی

(لوکا 47:49)

²⁴ پیشکا، هرکس که منی اے هیران اشکت و آیانی سرا کاز کنت، هما زانکار و ہوشمندین مردمیئے پئیما انت که وتنی لوگی تلارئے سرا بست.²⁵ هشور بوت، هار و ہیرزپ آتک، پور و سیہگواتان گون آلوگا ڈیک وارت، بلہ لوگ نکت، چیا که آییئے بُند
تلارئے سرا ایز کنگ بوتگات.²⁶ بلہ کسے که منی هیران گوش داریت و آیانی سرا کاز نکت، هما ہڑا و کمزانین مردمیئے ڈثولا انت که وتنی لوگی ریکانی سرا بست.²⁷ هشور بوت، هار و ہیرزپ آتک، پور و سیہگواتان گون آلوگا ڈیک وارت، لوگ کپت و پھک وئیران بوت.«

²⁸ وهدے ایسیا اے هیر ہلاس کرتنت، مردمانی مُجیے چه آییئے درس و سکان ہتیران بوت و یہ منتنت،²⁹ چیا که آییا شریتے زانوگرانی پئیما درس ندات، گون واک و اہتیارے درس و تالیمی دات.

گریئے ڈرہبکشی^a

(مرکاس 14:12-44؛ لوکا 4:14-20)

¹ وهدے ایسیا چہ کوہا ایز کپت، مردمانی مزنین مُجیے آییئے رندہ گون کپت.² یک مردے که آییا سیہگرئے^b ناڈراہیا 8 کپتگات ایسائے کرا آتک، آییئے پادان کپت و گوشتی: «او واجه! اگن تنو بلوٹھے، منا وش و پلکار کرت کئے.»³ ایسیا دست شہارت، دستی پر مُشت و گوشتی: «من لوثان، وش و پلکار بئے.» هما دمانا مرد چہ سیہگرا پلکار بوت.⁴ گرا ایسیا گون آیا گوشت: «ہُزار بئے! ہچکسا چہ اے هبر و ہلاس سہیگ مکن، بلہ برئو، وتا دینی پیشوایا پیش بدار و هما گُریانیگا بکن که موسائے شریتا نیسیگ بوتگ، تانکه په آیان گواہ و شاهدیب بیت.»

پیوجی اپسِرے باور

(لوکا 1:7-10)

⁵ وهدے ایسیا کپرناہومئے شہرا رَست، یک رومی پیوجی اپسِرے آییئے کرا آتک، میتگیری کرت و گوشتی:⁶ «او واجه! منی ہزمتکارین بچک لوگا لنگ و مُنڈ انت و کپتگ، سکین درد و دُرمان دُخار انت.»⁷ ایسیا گوشت: «گرا من کایان، آیا ڈراہ کنان.»⁸ پیوجی اپسرا پسّو دات: «او واجه! من نکرزاں که تشو منی لوگا بیائے، تشو تھنا ہکم بکن، منی ہزمتکار ڈراہ بیت.⁹ چیا که من هم و تی مسترانی ہکمئے چیزا آن و منی دستتے چنرا ہم سپاہیگ هست. اگن کسیا ہکم بکنان: «برئو،» آ رئوت و اگن کسیا بکوشاں: «بیا،» آ کیتیت. اگن و تی ہزمتکارا بکوشاں: «اے کارا بکن،» آ کنٹ.¹⁰ وهدے ایسیا اے هبر اشکت، ہتیران بوت و گون و تی ہمراہان گوشتی: «شمارا راستین گوشان که اسراپیلانی نیاما ہم من چھین مُھرین سیتک و باور ندیستگ.¹¹ بزانیت که چہ رُودراتک و رُوندا^w بازین مردم کایت و گون ابراهیم، اسہاک و آکویا آسمانی بادشاہیئے مہمانیا یکین پررُونگے^x چپ و چاگردا

^{25:7} بُند، بزان لوگ یا دیوالیتے اولی و جھلتین رہ.

^{26:7} په مانگ، بزان سک ہتیران بیگ، بلہ بیگ.

^{0:8} ڈرہبکشی، بزان ڈراہی و سلامتیئے بکشگ، اری و پارسیا «شفا».

^{2:8} اسلیگین یونانی زبانی لیب، پہ سیہگر و بگ، بزان جُرام و پہ دگہ تھر تھرین گران ہم کار بندگ بیت.

^{11:8} رُوندا، بزان ہما نیمگ که روج نندیت، مگر.

^{11:8} پررُونگ، بزان سُپرہ.

نندنت،¹² بله اے بادشاهیئے پُکَ و ازیادگَ لَهْ تهارا دئور دئیگَ بنت. اوذا گریپونت و دنتان به دنتان دُرُشت.¹³ گُرا ایسايا گون پئوجی اپسرا گوشت: «برئو، انچُش که تئی باور انت، گون تغۇ هما ڈئولا بیت.» آییئے ھزەتكارىن بچك هما دمانا دُراه بوت.

ناذرالهانی ڈرھبکشی

(مَرْكَاس١: 34-38؛ لَوْكَا 4: 41-42)

¹⁴ وھدے ایسا پِتْرَسَئِ لوگَا شت، دیستى پِتْرَسَئِ وَسِیگَ تِپِکَ اِنت و نِيَادَئِ سرا وپتگ.¹⁵ ایسايا وقى دست آییئے دستئى سرا پِر مُشت، تَپِی سِست، آپاد آتک و ایسائى ھومت کىكا لىگت.

¹⁶ بیگاها مردمان بازین چى گنۇك ایسائى کرَا اورت، آیا گون وقى يكىن ھبرا جِنْ چە آيان كىشتنت و سجھىن نادراھ وش و دُراھ كرتنت.¹⁷ اے ڈئولا اشىعا نىسيي پېشگۈبى پوره و سرجم بوت: آیيا مئى نزۇرى دور كرتنت و نادراھى برتىت.

کئے ایسائى مرید بوت كىت؟

(لَوْكَا 9: 57-60)

¹⁸ وھدے ایسايا وقى چپ و چاگردا مردمانى مُچى ديسىت، پرمان دات و گوشتى: «بِيَاتِ، گُورمَئِي دومى نىنمَگا رئوْتِن.»¹⁹ شَرِسَتَى زانوگرے آیىئے کرَا آتک و گوشتى: «او استاد! ھر جاه کە تغۇ رئوئى من تئىي ھمراھ بان.»²⁰ ایسايا گوشت: «رۇباھان ھۇنْد و جاگەھ سەت و بالى مُرگان گۈنْد و گُدام، بله منا كە انسانى چُكَّا آن پە سرئى ھىچ جاگە نىست.»²¹ دگە يك مریدينا گون آیيا گوشت: «او واجه! مانا مۇكىل بىئى پىتسرا رئوان وقى پتا كېر كنان.»²² ایسايا گوشت: «بِيَا، مىنى زىندىگىريا بىن، بىل كە مُرددگ وقى مردگان وت كېر و كېنْ كىنت.»

توبىانئے ایرمۇش كىنگ

(مَرْكَاس٤: 41-42؛ لَوْكَا 8: 22-25)

²³ ایسا بېجيگا سوار بوت، مرید هم سوار بوتنت.²⁴ يك آناغت ترندىن توبىانى بوت و چىول و مئوجان بېجيگ مان بُپت، بله ایسا واب ات.²⁵ مرید آیىئے کرَا آتكت، آڭاھىش كرت و گوشتىش: «او ھُداوند! مارا بِرَكِين، كە اير بِكَگى²⁶ و مِرگى اين.»²⁶ گون آيان گوشتى: «او كِماوران! شمارا چيا تُرسىت؟» زىدا پاد آتک، گواتى ھَكَل دات و مستىن چىولى نەھان بىستنت و توبىان پەك ايرمۇش بوت.²⁷ آ سجھىن بە منىنت و گوشقا لىگىتت: «اے چۈنин مردىمى كە گوات و چىول هم إشىيے ھكما مەنت.»

7. اے بادشاهىئے پُکَ و ازیادگ، بزان اسراييليانى پُکَ و چُكْراتك.

8. ايشىعا نىسيي كتاب 4:53.

8^a 20: دايىال نىبا اے پرnam پە يك ھستىيا كار بىستك كە آچە آسمانا كىيت. ایسا مَسِيَّها اے پرnam پە وت زىرتگ تان مردم بزانتت كە آچە آسمانا آتىگ و هما واده داتگىن مَسِيَّها انت.

8^b 24: آناغت، بزان يك آناغت، آچانك، ناگهان.

8^c 25: ڈېكك، بزان آپا اير رئوگ، بَدَگ، گُر كېشىگ.

مزنىن پرستشگاهئى وئيرانى

(مَرْكَاس٢: 1-13؛ لَوْكَا 21: 5-6)

¹ ایسا چە مزنىن پرستشگاهدا در آيکا آت كە مرید آتكت تان آيىئے دلکوش و چىمانقا پە پرستشگاهئى جاگە و مازىيانى ندارگا^b بىزىنت. ² ایسايا گون آيان گوشت: «اے سجھىنن گىندگا اىت؟ شمارا راستىن گوشان، يك سىنگە هم دومى سىنگە سرا نىمانىت، سجھىنن پروشنت و كۆچنت.»

گُددى زمانگە نشانى

(مَرْكَاس٣: 13-14؛ لَوْكَا 21: 19-20)

³ هما وھدا كە ایسا زئيتونىت كۆھى سرا بىشتگا، آيىئے مرید پە هلوت و اھوتى^a آتكت و جُسْتِش كرت: «بِكُوش بارىن، اے پُرشت و پِرُوش كەدىن بىت و تئىي بادشاھىئى آيگ و دنياھىئى هلاسىئى نشانى، چى اىت؟»⁴ ایسايا پَسْئو داتت: «ھُٹَار بىت كىسە شمارا گُمراھ مەكتت.⁵ چيا كە بازىنلىقىت و گوشتىت: «من هما مَسِيَّه آن و بازىنلىقىت گُمراھ كەنت.⁶ جۇڭكانى كوكارا إشكەنپەت و آيانى هال و ھېر شەمىئى گوشان كېپت بلە مُرُسپىت و پِرِيشان مېيت. آلم اے ڈئولا بىت، بله آنگت ھلاسىئى وھد نىياتكگ و پە سر نزىستگ.⁷ يك كەنومىت دگە كەنومىت سرا و يك ھكمەتى دگە ھكمەتى سرا پاد كەپت. بازىن مُلک و جاگەن ڈَكَال و كەھت كېپت و زۇلە و زەمىن چىند بىت.⁸ بله اے سجھىن، تەنزا زىك و زايىگەن كەنوم، منى نامىئى سەۋىبا چە شما تپرەت كىنت.⁹ آ وھدا شمارا گرنت و سىكى و سۈرىيانى آماچ كىنت و كُشتەت ھم و دنياھىئى سجھىن كەنوم، منى نامىئى سەۋىبا چە شما تپرەت كىنت.¹⁰ گُرا بازىنلىقىت پُشتنا كېزىت و چە راھا ئىڭلىكت، يكى دومىا دُرُھىت و كَسَت و كېنگ كەت. بازىن درۆگىن پېيىغمىر جاھ جەننەت و بازىنلىقىت گُمراھ كەنت.¹² چە گُمراھى و ناشىرا، بازىن مردمانى نىاما مەھر و دۆستى كەم بىت.¹³ بله هما كە تان آھرا سكىيان سىگىت، آ رەكىت.¹⁴ ھُدَائى بادشاھىئى مەستاكىئى جار، سجھىن دنیايا جىنگ بىت، تان پە سجھىن كەنومان شاھدى بىت، گُرا دنياھىئى هلاسى سر رسىت.

تۇسناكىن وھد و جاوار

(مَرْكَاس١٤: 23-24؛ لَوْكَا 21: 20-24)

¹⁵ «وھدە شما آ پِلِيت و بِيزان كِتُوكِين بِيزناك،»^b گىندىت، هما كە دانىال نىبا آيىئے بارئوا ھېر كرتگ كە آپاکىن جاگەنە ئۆشتاتك،» وان توک بزانت و شَرِسَت بىت.¹⁶ «ھما كە يەھوپىدەن اىت دىم پە كۆھان بىتچەن.»¹⁷ هما كە بان و بادگىرئى سرا اىت، وقى ارد و پۇيىتىكائى زورگا چەللا اير مكېپت و لَوْكَا مِرئُوت و¹⁸ هما مردم كە ڈَكَارانى سرا كېشت و كِشارا اىت، وقى كباھى زورگا پِر مەتىت.¹⁹ آ رۆچان، أپسوز پە لابپەر و چُكْمايىتىن جىنپەن. دُوا بىكىت كە شەمىئى تەچگ و در رئوگ، زىستان ياشېئى رۆچا مېيت.²⁰ چيا كە هما رۆچان، انچىن گرائىن سىكى و سۈرىئى كېپت كە آيىئە مىسال چە جەنائى جۆز بېيىكا تان اے وھدا نىياتكگ و ھېچر ھم نېيەت.²² اگن آ سكىيانى رۆچ كەنگ مۇتىنەت، ھەنگەم بۇتىنەت، ھەنگەم بۇتىنەت، بله پە گچىن كەنگەنەنەنەن، آ رۆچ كەنگ بىنەت.²³ آ وھدا، اگن كەسے شمارا بىكىت: «بِچار، مَسِيَّه إِدا اِنْت» ياشېئى رۆچان، اۋدا اىت، باور مەكىتت.²⁴ چيا كە درۆگىن مَسِيَّه و درۆگىن نىبى جاھ جەننەت و مزنىن نىشانى و آچىكايى پېش دارنت. وقى سجھىن زورا جەننەت كە گچىن كەنگەنەنەن، ھم گُمراھ بىنەت.²⁵ من

24^a بزانتارگ، بزان سېليل، تاماشا.

24^b پە ھەنگەم بۇتىنەت، بزانت دەنەنەن.

25^a «پِلِيت و بِيزان كِتُوكِين بِيزناك» يك چىزى كە نابايد اىت مزنىن پرستشگاهدا بىيەت. دانىال نىسيي پېشگۈبى هما وھدا سرجم بوت كە 167 پېشىلادا سورەپەشى هاڭما مزنىن پرستشگاهئى تەپ جاگە دات و هوڭى كەنگىنىڭ كرت. ایسا إدا گوشتىت كە پدا هم انچىن «پِلِيت و بِيزان كِتُوكِين بِيزناك» كىيت.

دو جنی گنو کئے ڈرہبکشی

مَرْكَاسٌ (17-1:5 و 26:8)

۲۸ و هدایه ایسما هَرَنْ گورمئی دومی پهنهاتا، گداریانی سرَّهَ کارا رسَت، گوا دو مردم که چه کبرستانها در آتکگ آت، گون آییا دُچار کپتنت. ۲۹ آیان جِنْ پِر آت و همینچک وَهش و تُرسناک انتت که کسیا چه آ راها گوست نکرت. ۳۰ آیان کوکار کرت و گوشت: «او هُدایه چُک! ترا گون ما چه کار انت? چه گبیشیتگین و هدا پیسر، په مئی آزاب دئیکا آتکگئ؟»

۳۱ چه آیان کمَسْتاه و آکشتر، هوکانی رمگے چرگا آت. گوا پلیتبین روahan چه ایسالا دَزیندی کرت و گوشت: «اگن تشو مارا چه امر مردمان در کنیت، گرا راه دئی که هوکانی جسمَا پُشَتِن». ۳۲ ایسالا گون آیان گوشت: «پُسَتِت!» نون آ در آتك و هوکانی جسمَا پُترتنت و هوکانی سجھین رمگ چه جمپا چهبلکا ایر کیانا گورما بُکت و مرتنت. ۳۳ گوا هوکانی شوانگ شهرتا تکنست و اے سجھین هال و چتی گنوکانی سرگوستیش په مردمان رسینت. ۳۴ گرا شهرئ سجھین مردم ایسائے چارگا آتکنت و گون آیا دَزیندی اش کرت که آیانی سرَّهَ کارا یله بدنت و برثوت.

نگ و مُندیں مردیے ڈرہبکشی

مَرْكَاسٌ (2:3-12؛ 5:18-26)

۹ ۱ ایسا یک بوجیگیا سوار بوت، مژن گورمی گوازینت و توی چندی شهرا آتک.² همس و هدا لهتین مردا، تهییئے سرا و پیشگین لنگ و مذنین مردے آییئے کزا آورت. و هده ایسایا آیانی ستک و باوڑ دیست، گون لنگا گوشتشی: «او منی چوک! دلا من زن، تهیی کناده بکشگ بوتنت.»³ بله شریعته لهتین زانزگرا و توی دلا گوشت: «اے مرد کپر کنگا اینت.»⁴ ایسایا آیانی دلائے هال و هبر زانتنت و گوشتشی: «شما چیا و توی دلا پلیتین میال کارت؟⁵ کجام هرئی گوشگ آسانتر انت: (تهیی گناده بکشگ بوتگ آنت،) یا: «پاد آ، برئو؟»⁶ بله من پیششکا اے هبر کرت تان شما بزانیت، من که انسانیه چوک آن، منا اے دنیایا گناهانی پهیل کنگئے واک و اهیمار هست.» پدا گون آلنگا گوشتشی: «پاد آ، و توی تهت و نیپادان بزور و لوگا برئو.»⁷ گمرا مرد پاد آتک و لوگا شت.⁸ و هده مدمان اے کار دیست، تمُ ستیش و هدالاش ستا کرت و سازات که مردمم، اینجک واک و اهتیر داتگ آنت.

لُوٹَگِ تَائِئے

(32-27:5 : 17-14:2) کاں، لوکا

۹ اپنچش کہ ایسّا راہ رئوگا آت، مٹا نامیں مردے دیستی کہ سُنگ و مالیات گرگئے جاگھا نشتگاں۔ کون آیا گوشتشی: «بیا، منی رندگیریا بکن!» مٹا پاد آتک و آئیئے ہمراہ بوت۔¹⁰ وہدے ایسا مٹائے لوگا پرزوںگئے سرا نشتگاں و وراک ورگا آت، بازین سنگی و مالیاتنگیر و زکار ہم آتک و ورگا گون ایسّا و آئیئے مریدان ہموان بوتت۔^{11 h} وہدے پرسیسان اے دیست کون ایسائے مریدان گوشتشی: «جیا شمعّ واجہ گون سُنگ، و گنہکاران وراک وارت!»¹² ایسیا اشکت و گوشتشی: «ذراہ و سلامتین مردمان

^d 28 لهتیں دُزنبشتا آتکگ: «گِراسیانی» یا «گِرسیانی»۔

28:8 دُّحا، كِسْكَ، بِنَانْ دُّبِكَ وَ، گَ، بَكَدَگَ اَگَنْدَگَ.

Digitized by srujanika@gmail.com

گلستان ۳۰: ۸۵

بـ ۳۰۰.۸- بـ ۴۰۰، بـ ۵۰۰ دـور، يـت بـر، بـد.

10:9 هموان بئىگ، بزان يكجاه وراك ورگ.

کُریانجاه و کُریانیگ کرتگین سچھین چیزانی سوگندَا وارت.²¹ هرکس که مزینن پرستشکاهئے سوگندَا وارت، بزان پرستشگاه و آییئے جھمندئے سوگندَا وارت.²² هرکس که آسمانئے سوگندَا وارت، هُدائے تهَت و آئَهَت نندِ کشے سوگندَا وارت.

23 «بَنْ وَأَسْوَزْ يَهُ شَمَا، أَوْ شَرِيَّسْ زَانُوكْرَانْ وَبَرِيَّسِيَّانْ! أَوْ دُوِيَّسِتِينْ شَتَّلَكَارَانْ! شَمَا پُورِجِينِكْ، گُواْنِكْ وَزِيرِكَيْ ڈَهِيَكَا کَشَّيَّتْ وَهُدَائِيْ نَامَا دَيَّيَتْ بَلَهْ چَهْ شَرِيَّسْ دَيَّهْ مَسْتَرِينْ هُكْمَانْ بَزَانْ دَادَرِسِيْ وَإِنْسَابْ، رَهَمْدَلِيْ وَبِيَادِرِيا بِيَعَيِّيَالْ وَبِيَشَانِگْ بُوتَكِيتْ. ڈَرِيَگَتا،⁷ شَمَا لَعْ كَارْ بَكْرِتِينِتْ وَآهِمْ يَلَهْ مَدَاتِينِتْ. 24 اوْ كُورِنْ رَهَشُونَانْ! شَمَا پَشَكَا كَمَكَا كِيَجِيَّتْ وَدَرِ كَيَّتْ، بَلَهْ أُشْتَرا اِيَّرِ بَرِيَّتْ. 25 بَنْ وَأَسْوَزْ يَهُ شَمَا، أَوْ شَرِيَّسْ زَانُوكْرَانْ وَبَرِيَّسِيَّانْ! أَوْ دُوِيَّسِتِينْ شَتَّلَكَارَانْ! شَمَا وَتِي پَيَالَهْ وَدَيَّانَيِي ڈَهِيَ نَيِّدِي سَابْ وَسَلَّهْ كَيَّتْ بَلَهْ آيَانِي تَلْ وَتُوكْ سِيلَ اِنتْ. شَمعَيْ دَلْ وَدَرُونْ هَمْ چَهْ لَالِچْ وَتَهْ وَبِيَهِرِيَّا پَرْ وَسِيلَ اِنتْ. 26 اوْ كُورِنْ بَرِيَّسْ بِيسَرَا وَتِي، سِيَالِهُرِيْ تَوْكَا سِيَا كِنْ، ڈَاهِيْ، تِيمَكَا آوتْ يَاكْ وَسَلَّهْ بَيتْ.

27 «بَنْ وَ أَبْسُوزْ بِهِ شَمَا، اُو شَرِيَّسْ زَانْكَرَانْ وَ پَيَسِيَانْ! اُو دَوْبَزِسْتِينْ شَتَلَكَارَانْ! شَمَا إِسْبِيَّيْنْ گَجْ جَتَّيْغَنْ كَبَرَانِيْ پَيِّيَا اِيتْ كَه سَرَزَاهَرَا ڈَلَولَادَارَانْ، بَلَهْ تَوَكَا، چَهْ مُرْدَكَانِيْ هَدْ وَ هَرْ پَيِّمِيْنْ گَنْدْ وَ گَسْرَا پَرْ آنْ. 28 هَمْسِ ڈَهُولا شَمَا هَمْ سَرَزَاهَرَا مَرْدَمَانِيْ چَمَا تَجَكْ وَ پَيِّهِرَزِكَارَنْ مَرْدَمَ اِيتْ بَلَهْ شَمَئِيْ دَلْ چَهْ شَتَلَكَارِيْ وَ نَاشِيَّا^x سَرِّيَّجَ اِنتْ.

²⁹ «بَنْ وَ أَيْسُوزْ بِهِ شَمَا، اُو شَرِيَّسْ زَانُوكْرَانْ وَ پَرِيسِيَانْ! اُو دُوپَرِسْتِينْ شَلَكَارَانْ! شَمَا نِيَابَانِي كِيرَانِي سَراً گَمْبُدْ وَ آدِيرَه بَندِيتْ وَ پَهْرِيزْ كَارَانِي كِيرَانْ سَمْبَهِيَيْتْ وَ ڈُولَادَرْ كَيْتِ. ³⁰ چُشْ هَمْ گَوشِيتْ كَه: «اَكَنْ مَا تَقِيَ پَتْ وَ پَيْرِكَانِي وَهَدْ وَ بَارِيكَا بُوتِينِينْ، گَرَا پَيْيِكْبَرَانِي كُشْتَ وَ كَوْشا گَونْ آيَانْ هَمَرَاهْ نِيُوتَكَاتِينْ». ³¹ اَعْ ڈُولَا وَتِي بَارِئَا شَاهِدَيِي دَيَيْتْ وَ مَيَيْتْ هَمَيَانِي نَسَلْ وَ اُويَادَگْ اَيَتْ كَه پَيْيِكْمِيرِشْ كُشْتَگَأَنْتْ. ³² بَلَهْ هَما كَارْ كَه شَمَئِيَ پَتْ وَ پَيْرِكَانْ بُشْكِيَجْ كَرِتَگْ، شَمَا آيَانْ سَرْجَمْ بَكَيْتْ. ³³ او مَارَانْ، او سَعْيَمَارَا: اَدَگَانْ! شَمَا جَنَنْ جَهْ ثَعَيَّتْ وَ تَعَزَّزْ سَيَا رَكَّتْ كَيْتْ؟

³⁴ من، پیغمبر و زنگار و شریعت زانوگر شمئی کرا راه دیان، شما چه آیان لهتینا کشیت و سلیب کشیت، دگه لهتینا و تی کنیسهان هیزران جنیت و شهر په شهر تاچنیت. ³⁵ گرا چه هابیلا بگر تان برکیائے چک زکرایا، که شما مزنین پرسشگاه و گریانجاھئ نیاما کشت، اے سجهین په هیزکارانی هون که جهانا ریچگ بوتگ، شمئی گردنای بیت. ³⁶ شمارا راستین گوشان، اے سخمنیان که شعر سنا هم مانگه مدمد، سست.

پہ اور شلیما ایسائے گم و اندوہ

(لوکا 34:35-35)

۳۷ اورشلیم، او اورشلیم! تسوییگمیران کُشے و هدایه راه داتکینیان سِنگسار کنئے . باز رندا من لوزتگ تئی چُکان و تی کرَا مُجَّع ویکجا به بکنان، انچُش که نکینکین مُرگے چورگ و چیپکان و تی بال و بانژلانی چیرا مُجَّع کت، بله شما نلواشت . ۳۸ نون شمئے لوزگ وئیران، شمئے و تی دستا یله دیئگ بیت . ۳۹ شمارا گوشان، دگه یبرے منا نگدیت تان آ وهدنا که و تی زيانا بکوشیت: «مبارک بات هما که یه هداؤندئ ناما کنکیت .»^{۴۰}

هـما کـه پـه هـداوندـئے نـاما کـئـيت.«»^y

^W 23:23 دریگتا، بیزان دریچ، پارسیا «کاشکی».

^{28-23X} حکم کیا۔

سیریزی، براہ 28.25

داكتر پکار نهادت، ناؤراهان داكتر پکار انت.¹³ بله برئوت و ایه هیرئے ماناپا در بگیجیت که: من هئیرات و کُربانیگ کنگی لۇٹوک نه آن، مهر و رهمتئ لۇٹوک آن.¹ من په پھریزکاران نیاتکگان، گەھكارانی لۇٹگ و گوانک جنگا آنکگان.

رۆچگەی بارئوا

(مرکاس 18:2-28؛ لوکا 5:39-43)

¹⁴ رندا، یەیائے مرید ایسائے کِرَا آنکنت و جُستیش کرت: «ما و پَرسیسی رۆچگ دارت، بله تىبى مرید چيا رۆچگ ندارنت؟»¹⁵ ایسایا پَسْو دات: «سالونك کە ىشتىگ، سور و آرۋەئى مەھمان سوگى بىت و پُرس دارت؛ بله انجىن وەدەن كىتىت كە سالونك چە آيان جتا كنگ بىت، هما وەدا رۆچگ دارت.¹⁶ ھچکس چە نۆكىن گُدىيا چۈن ندرىت و كۆھنین پشقا پېچ و پىنگ نجنت، چيا كە نۆكىن گُدئى پېچ نز كىتىت و كۆھنین پشقا گىشىز دېرىت.¹⁷ ھەم ئۇلوا، كۆھنین زكاني اتها نۆكىن شراب مان نكىنت، اگن چىش بىكىن زك دېرىت و شراب رچنت و زك هم زئوال بىت. نۆكىن شرابا نۆكىن زك مان نكىنت، تان شراب و زك، هر دوين بىمانت.»

جنىيەتى دُرھىكشى و جنىيەتى زندگ كنگ

(مرکاس 22:5-43؛ لوکا 8:41-56)

¹⁸ ايسا آنگت گون آيان هېر كنگا ات كە پرسىشگاهەن يك مىسىز آتك و آيىسە پادان كېت و گوشىتى: «منى جنگ هەمە انۇن مىرتىگ، بله بىا و تى دىستا آيىسە سرا پر مۇش، آپدا زندگ بىت.¹⁹ ايسا پاد آتك و گون و تى مریدان آيىسە هەراھ بوت.

²⁰ ھەمدا يك جىننەتى هست ات كە دوازده سال ات آيىسە ھۇن بىند بوبتىگات. آ چە پىشىتى نىمگا آتك و ايسائى كباھەنلىمى دست دەت.²¹ و تى دلا گوشىگا ات: «اگن ايسائى كباھا هم دست پر بىكان، دڑاھ بان.»²² ايسایا چك تېرىنت و گوشىتى: «او منى جنگى! دلا مىن كن، ىئىيى سىتك و باورا ترا رىكتىتگ.» هما دىمانا جىنن دۇرە بوت.

²³ وەدە ايسا پرسىشگاهەن مىرىئى لۇگا رىست، لەتىن مۇتك آرەكى دىست و بازىنە پُرسىئى سرا زار و پوھار هم كنگا ات.²⁴ ايسایا گوشىت: «دەتا برئوت، جنگ نىرتىگ، بىس واب انت.» بله مردم آيىسە هەرانى سرا كلاغ گرگا انت.²⁵ وەدە ايسایا مردم چە لۇگا ڈئا در كىتنىت، جنگىتى كېت و جنگ پاد آتك.²⁶ اىھال، سخچىن دەمگا تالان بوت.

دو كۈرئى دُرھىكشى

²⁷ ايسا چە اۋدا راه گېت، راھا دو كۈر گوانك جنان آيىسە رندا كېت و گوشىش: «او داودو بادشاھىي چكى! ترا مئى سرا بىزگ بات.»²⁸ انجۇش كە ايسا لۇگا رىست، دوين كۈر آيىسە كِرَا آنکنت. ايسایا گون آيان گوشىت: «شمارا باور انت كە من اىھ كارا كرت كان؟» آيان جواب دات: «ھنو، او ھداوند!»²⁹ گرا ايسایا و تى دست آيانى چىمانى سرا پر مۇشت و گوشىتى: «ھما ئۇلوا كە شما باور كىتنىگ، گون شما هما ئۇلوا بىتت.»³⁰ نون آيانى چم رۇزنا بوبتىت. ايسایا كەن كرت و گوشىتىت كە گون ھچکسا اىھ بارئوا هېر مىكتىت.³¹ بله آشتىت و ايسائى نامىش سخچىن دەمگا تالان كرت.

تان آ وەدەن كە تىبى دىشىن ئىئى پادانى چىرا دئور بىئيان.¹

⁴⁵ «نون اگن داود، مَسِيَّها و تى ھۇداوندَ كۆشىت، كِرَا مَسِيَّها چون آيىشە چُك بورت كىنت؟»⁴⁶ ھچکسا آيىشە هېرانى پَسْو دات نكىرت و چە آ رۆچا و رند، كىسيا هم چە آيىا جُست كىڭى دل و جُرىت نىستأت.

ايىسا، پَرسىسی و شَرىئىتى زانوگران پاشكَ كىنت

(مرکاس 12:38-40؛ لوکا 11:37-52؛ 40:47-50)

¹ آ وەدا ايسایا گون مُچىيى مردمان و تى مریدان هېر كرت و گوشىت:² «شَرىئىتى زانوگر و پَرسىسی، موشائى جاها 23 نىشتىگ انت.³ پىميشكا هرجى كە شمارا تاليم دىئىن، آياني هېران بىمەت و آ هېرانى رنگىريبا بىكىت، بله آياني ئۇلوا مىيت، پرجا كە هەچى آ تاليم دىئىن، وت آ ئۇلوا نكىنت.⁴ انچىن گارىتىن بار بىندت و مردمانى كىپگا لۇدۇن كە چىت كىنگ بىنت، بله وت پە آياني چىت كىنگا ئىنگى و مۇردانگى⁹ ھم نىرىتىنت.⁵ آ هرجى كە كىنت، پە مردمانى پىش دارگا كىنت و بىس. و تى تاييان² مۇن كىنت و كباھى لەبان دراجكش.⁶ مەھمانيان، اولى رەئى دەندىكش دۆست انت و كىسيھانى شەرىتىن جاھان گچىن كىنت. 7 بازارانى تىز و گۈدەن وەدا لۇنىت كە مردم آيان ۋەش آتك و دُزھيات بگوشىت و (بىي)⁴ تغوار بىكىت. 8 بله مەليت مردم شمارا (استاد) بگوشىت، چىا كە شمارا تەھىنا يك استادى هست و سخچىن يكىدومىيە برات ايت.⁹ شما اىھ دىنيا ھچكسا (پت) تغوار مكىنەت چىا كە شمارا يك پتى هست، هما كە آسمانا انت.¹⁰ شمارا ھچكىس (تاليم دىئىك)، مگوشىت، چىا كە شمارا يك تاليم دىئىكى هست و آ مىسيە انت.¹¹ آ كە شەمئىياما چە سخچىنام سىست انت، هما آ گارانى ھەمتىكار بىبىت.¹² چىا كە ھەركس و تى مۇن زانت و لېيكىت، كەشرپ بىت و ھەركس و تا خەلەن و ايزدەست مەنەت، وشنام و شېيدار بىبىت.

¹³ «بىلە بىن و آپسۇز پە شما، او شَرىئىتى زانوگران و پَرسىسیان! او دوپۇستىن شەلىكاران! شما مردمانى دىئما آسمانى بادشاھىيە دروازگا بىند كىتىت، نە وت پېرىت و نە دىگر ان كىتىت.¹⁴ بىلە بىن و آپسۇز پە شما، او شَرىئىتى زانوگران و پَرسىسیان! او دوپۇستىن شەلىكاران! شما جىنزىزامانى لۇگان كون مالواريا بىرىت و پە پىش دارگا، وتى ڈوا و سانابان دراجكش كىتىت، شمارا سەكتىرن سىزا و پەدەر رىسيت.¹⁵ بىن و آپسۇز پە شما، او شَرىئىتى زانوگران و پَرسىسیان! او دوپۇستىن شەلىكاران! شما پە يك مردىميشە یەھودى كىنگا⁷ هشکى و دريابيان سات و سپەر كىتىت، بله وەدە كىسە شەمئىيە ھەباۋار بىت، گرا آيىا چە وتى جندا دو سرى بدتر و دۆزھەن چۈك كىتىت.¹⁶ او كۈرئىن رەھشۇنان! بىن و آپسۇز پە شما كە مردمان سۆچ دەتىت: «اگن كىسە مۇنин پرسىشگاهەن شۇنگىدا بوارت پرواه نىست، بله اگن يكىي پرسىشگاهەن تلاھ و تەشكىنلىنى سۇنگىدا بوارت، گرا باید انت وتى سۇنگىدا بوره بىكىت.»¹⁷ او كۈزانتىن كوران!¹⁸ كجام چىزئى درجت بۇزىت انت، شەنگۇ و تلاھانى يا پرسىشگاهەن ؟ تلاھ و شەنگۇ، پىميشكا پاك و پلگار آنت كە پرسىشگاهەن اىر انت. شما چىش ھم گوشىت كە: «اگن كىسە كُربانجاھى ؟ تلاھ و شەنگۇ، گەپىشقا پاك و پلگار زانگ بىت.»¹⁹ او كۈرئىن مردمان! كجام چىزئى درجت بۇزىت انت، كُربانىگى يا كُربانجاھى ؟ كُربانىگى پىميشكا پاك و پلگار زانگ بىت كە كُربانجاھا كُربانىگى كىنگ بىت.²⁰ پىميشكا كىسە كە كُربانجاھى سۇنگىدا بوارت، بزان مىكتىت.³¹ بله آشتىت و ايسائى نامىش سخچىن دەمگا تالان كرت.

.1:110 44:22P

4:23⁹ مۇردانگى، بزان ئىنگى، بند و بىزگ.

5:23^c اىھ تاييت تغواراتىنى بېشىن بىند انت كە پۇستىن ھەھە ئەتىپ تەپا پۇش كىنگ و باسک و پېشانىگا بىندگ بىت.

5:23^s یەھودى كباھى ئىمانى سرا بىندىگى بىندت، كە ھەدائى ھەكمانى ياتا بىت.

7:23^t بىي، بزان استاد.

14:23^u لەتىن ئۆزبېشىتا بىند 14 نىست انت.

15:23^v يەھودى كىنگ، بزان دركۈمەن مردمىنا پە يەھودىيانى باۋە ئەنگ رزا كىنگ.

13:9ⁱ هوشە نېبىيە كتاب 6:6

9:17 رك، بزان چە پىشى پېستا آڭ كەتىگىن دىبى كە چە مشكى بېتى انت.

30:9^k كىنگ، بزان مۇھىن تاكىد، ھۇك.

آهِرت و سانگ و سور

(مرکاس 12:18-27؛ لوکا 20:27-40)

زنداد، لهپتن سدوكى كه آهِرته نشئوک آنت، ايسائىي كىرا آتك و جُستيش كرت: ²⁴ «او استاد! موساييا گوشتك: اگن كىسى بى پشتپدا بىرىت، بايد إنت آيىئے برات گون آيىئے جىزاما سور بىكنت، تان پە وتى براتا زند و راهىي بلىت.» ²⁵ مئى نيمىگا هېت برات هست آت. ائولى براتا سور كرت، بى چۈڭا مۇرت و وتى جنى پە آدگە براتا إشت. ²⁶ پدا گون دومى و سىيىمى تان ھېتىميا انچىش بوت. ²⁷ گۇدسا، آجىنин ھم مرت. ²⁸ نون تتو بىگوش، آهِرته رۆچا اىچىنин چە ھېپتىن براتان كجام براتىيگ بىت؟ چىا كە سجھين براتان بارىگ بارىگا گون آيىا سور كرتگات.

²⁹ ايسائىا پەشۇ دات: «شما زاد وارتگ، چىا كە نە چە پاكىن كتابان چىزى سەركچ ورىت و نە ھەدائى واك و زۇرا سېيد بىت. ³⁰ آهِرتا، نە كىسى سور كنت و نە سور دىئىگ بىت، آسمانى پېشىتگانى ڈۇلما بىت. ³¹ مۇدگانى پدا زندگ بىيىگ و جاھ جىنكىي بارئوا، زانا شما ھما ھير ئواتكى كە ھۇدايا شمارا گوشتكىت: ³² من آن، ابراهىمەيىھ ھۇدا، إسهاكىي ھۇدا و آکوبەيىھ ھۇدا؟ بىزان آ، مۇدگانى ھۇدا نەانت، زندگىناني ھۇدا إنت.» ³³ مرمى چە ايسائىي اىچىن بىرلىك بىرلىك ھەپكە بوتت.

مسترىن ھەكم

(مرکاس 12:28-34؛ لوکا 10:25-28)

³⁴ وھدە پېرسى سەھىگ بوتتى كە ايسائىا چۈن گون وتى پەشۇ سدوكىيانى دې بىستگ، گرا ھور بوت و آتكتىت. ³⁵ چە آيان يىكىا، كە شىرىتىش كازىي آت، پە ايسائىي چەككاسىغا چە آيىا جۇست كرت: ³⁶ «او استاد! شىرىتىش مسترىن ھەكم كجام انت؟» ³⁷ ايسائىا پەشۇ دات:

«وتى ھۇداوندىن ھۇدايا پە دل، گون سجھين جان و ساھ و گون سجھين پەھم و پىگرا دۆست بدار. ³⁸ چە سجھينان مسترىن و ائولى ھەكم ھېش انت. ³⁹ دومى ھەكم ھەم، ھېشىتىي ڈۇلما انت: گون وتى ھەساهكا وتى جىندىي پېيما مېھر بىن. ⁴⁰ ھەم دۈن ھەكم، موسائىي شىرىت و سجھين نېبىانى پەرمانانى بۇياد انت.»

ايىسا كىيىچىك إنت؟

(مرکاس 12:35-37؛ لوکا 20:41-44)

⁴¹ ھەم وھدا كە پېرسى يكجاھ مۇچ انتت، ايسائىا چە آيان جۇست كرت: ⁴² «مسىيەت بارئوا شما چە گوشيت؟ آكىيىچىك انت؟» آيان پەشۇ دات: «داود بادشاھتى چىك انت.» ⁴³ نون گوشتنى: «گرا چىا داود چە پاكىن روھىي شىپىن و إلهاما، آيىا وتى ھۇداوندە زانت، وھدە گوشيت:

⁴⁴ ھۇداوندا گون منى ھۇداوندا گوشت:
منى راستىن نىيمىگا بىند

شىرىتىش دومى رەھىند 24:22^k

و زند 32:21^l

درگۈز 3:6^m

شىرىتىش دومى رەھىند 37:22ⁿ

لۇييان 19:18°

منى ھۇداوندە، بىزان ايسائىا مسىيە 44:22^p

گۈنگىئىي ڈەھبىشى

(لوکا 15:11-14)

¹ آيانى رئۇگا زند، يك مردەي ايسائىي كىرا آورىش كە جىنبا كېتگات و گۈنگ آت. ² انچىش كە ايسائىا جىن كېشت، گۈنگ ھېر كىكى لەكتى. سجھين مەدمۇن بوتت و گوشىشى: «چۈشىن كار ھېچپر إسراييلا گىندگ بوتىك.» ³ بىلە پېرسىيان گوشت: «اى، گون چىنانى سەدارئى سرۋەت كىيا چىنان كېشتىت.»

كىشار و رۇنوك

³⁵ ايسائىا سجھين شهر و مىتگان شەت و كىنسەھانى تەها مەدمۇنى درس و سېك داتت، ھەدائى بادشاھىيە مستاگى شىنگ و تالان كرت و ھەر پېيمىن نادراھى و بىزۇرپان دور كىنان آت. ³⁶ آيىا كە مەدمۇنى مۇچى دېستىت آيانى سرا بىزىكى بوت، چىا كە آبىشپانكىن پسانى ڈۇلما، پېيشان و بىپس اتنىت. ³⁷ گون وتى مەيدان گوشتى: «كىشار باز انت بىلە رۇنوك كە.» ³⁸ پېيشىكا گون كىشارئى واهندا ڈەزىندى بىكىتىت و بىلۇتتىت كە پە وتى كىشاران رۇنوك دېنم بىدنت.»

ايىسائىي دوازدھين ھاسىئن كاسىد

(مرکاس 10:16-11:11؛ لوکا 16:10-16؛ 16:11-12)

¹ زنداد ايسائىا وتى دوازدھين ھاسىئن كاسىد لۇشتىت و چىنانى در كىڭ و ھەر ڈەئولىن نادراھ و بىزۇرپان مەدمۇنى ڈەرا كىنگەي واك و إهتىيارى داتت. ² آ دوازدھين كاسىدانى نام ايش آنت: پېنسر، شەمون كە پېتىس، ھەممە كە جىنگىي ھەممە دەنەنەن مەتا، سەرچەزەن بىنارىن زەيدىيەي چۈچ آكوب و آيىئەي براتا يوھنا، ³ پېلىپس، بېرتولوما، توما و مالىانىگەن مەتا، ھەلپىيەي چۈچ آكوب، تەن، ⁴ سەرچەزەن شەمون و يەھودا إشکريپوتى، ھما كە زنداد ايسائىي ڈەزىھىگى ^m و دەزمەنلىي دستا دىئىگى آت. ⁵ ايسائىا وتى اىچ دوازدھين كاسىد رئوان دات، كەنن كرت و گوشتىت: «درکشەمانى گورا مەرىۋىت، آ شەران ھم مەرىۋىت كە اىدا سامىرى چەھەمند آنت، ⁶ بىلە بنى إسراييلانى كىرا بىرئويت كە آگارىن مېشانى ڈۇلما آنت.» ⁷ گوشتى: «ھەر جاھ كە رئۋىت، اىھ مەسىتى كە آسمانى بادشاھى زېپك آنت. ⁸ نادراھان ڈەرا، مۇدگان ڈەنگ، گۈيان پاك و سەلە بىكىتىت و چە مەرمەن چىنان در بىكىتىت. شەمارا مۇتىا رېستگ، مۇتىا ھم بىدېتتىت. ⁹ وتى لانكىبدانى تەها سەھر و نۇكە و رۆز مان مەكىتت. ¹⁰ پە وتى سات و سپە تورگ و پېلىك ⁿ مزورىت و نە دو جامگ، نە چىۋەت و سواس و نە آسا و دەزلىت، چىا كە كار كىنوك وتى مۇزىيە ھەكدار آنت. ¹¹ وھدە شەر يە مېتىگى رئۋىت، گوا نەچىن مەدمۇمى شۇھاز بىكىتىت كە شەمىيە مەھمان كىنگەي لەھك بىت و تان رۇكىت نېيت ھەمىيەتى كىرا بىداشت. ¹² وھدە لۇگىگا رئۋىت، ڈۈر و ڈۈرھەت بىگوشىت و پە آل لوگا سەھل و ايمىنى بىلۇتتىت. ¹³ اگن آلۇگ كىزىت، گرا شەمىيەتىيەن واهگە پە آيىا رسىت و اگن نەكزىت، شەمىي اىھ واهگە پە شما پېر تېرىت. ¹⁴ اگن كىسى شەسارا و شەنگىن نېكت ياش شەمىيە ھەپان گوش نەدارىت، آ لۇگ ياشەرە بىلېت و يەلە كىنگەي وھدا، وتى پادانى دەن و ھاكان ھەمۇدا بېچىنلىت و بىتكىتت. ¹⁵ شەمارا راستىن گوشان، جۇست و پۇرسىئە رۆچا، سۇدوم و گۇمۇزەيە مەدمۇنى سىزا چە آ شەھرەيە مەدمۇنى سزا و آزابا آسانتر و كەنتر بىت.»

¹ بازىتىي گۈمان كىنست كە سەرچەزەن مانا ايش آنت: شەمون يەھودىانى يك دېنىي سىياسى پارېتىيە باسک بىزان اۇز بوتىك كە رومىانى دېتىما اۋشاتىت.

² درگۈز 4:10^m ارىي و پارسيا «خيانات».

³ پېلىك، بىزان تورگ، لۇت، پېلىك.

آ که سکیان سگت، رکیت

(مرکاس 13:11-13؛ لوکا 12:21)

¹⁶ «گوش داریت! من شمارا رئوان کنان، بله شما انچش بیت که گرگانی نیاما پس. پیشکارانی ڈولہ هزار و کپورانی ڈولہ ساده بیت.¹⁷ چه مردمان هزار بیت، آ شمارا گرایننت و هکدیوانان برت، توی کنیسهانی تها شمارا شلالک و هیزران جنت.¹⁸ په منیگی هاک و بادشاهانی دینما پیش کنگ بیت، گوا شمارا شرین موهی رسیت که آیانی و درکومانی دینما په من گواهی بدئیت.¹⁹ آ وهدان که شما ازدا برگ بیت، دلا پریشان میت که چې بکوشین، یا «چون پسستو بدئین،» چیا که هرجے ازدا شمارا گوشکی بیت، هما و هدا شمارا رسیت.²⁰ آ وEDA هبر کنک شما نیت، شمئ آسمانی پتئه روہ شمئ زيانا هبر کنت.

²¹ «برات و توی براتا دڑھیت و کوشارینت و پت و توی چکا، چک و توی پت و ماتا یاگی بنت و آیان کوشارینت.²² سخھین مردم، په منی نامئ سووا چه شما پیرث کننت. بله هما که تان آهرا سکیان سگت، آ رکیت.²³ وهدے شمارا یک شهریا آزار رسینت گرا بچیت و دگه شهریا برؤیت. شمارا راستین گوشان، تانکه شما اسرایلیک سخھین شهران سر بیت، من که انسانی چک آن، پیسرا کایان.

²⁴ «نه شاگرد چه و توی استادا مستر بیت و نه گلام چه و توی هدبند.²⁵ شاگردا همینچک بئن انت که و توی استادائے پیغما بیت و گلام و توی هدبندائے پیغما. وهدے لونکے هدبندیش پلزبول²⁶ گوشتگ، گوا لونکے اے دگه مردمان آلم بدترین نام پر بندنت.

راستی چیر دئیگ نیت

(لوکا 12:9-12)

²⁶ «شما چه آ مردمان مترسیت، چیا که هچ چشین چیزین چیز نیست که زاهر و پدر میت و هچ چشین رازن نیست که آشکار و دیمدا میت.²⁷ هما هبران که من گون شما شپئ تهاریا گوشان، شما آ هبران روجئے رُزنایا بکوشیت، هما هبر که هلوتا شمئ گوشان گوشگ بنت، آ هبران لونک و بانانی سرا بکوشیت و جار جنیت.²⁸ چه آیان مترسیت که جسم و جانا کُشت کننت، بله ساه و آروها کُشت نکننت، چه هماییا پترسیت که جسم و جان و ساه و آرواه، دوینان تھشنونا دئور دات و بیزان کرث کنت.²⁹ دو چنشک په یک پیسها²⁹ بها نیت؟ بله آنگت چه آیان یکے هم بے شمئ آسمانی پتئے زانگا زمینا نکیت.³⁰ هُدایا شمئ سرئے مودانی هساب هم گون انت.³¹ پیشکارا مترسیت، شمئ کدر و ارزش چه سخھین چنجشکان³² کیشتر انت.³³ هرکس مردمانی دینما منا بمیت، من هم و توی آسمانی پتئے دینما آیان مئنان،³⁴ بله هرکس مردمانی دینما منا ممنیت، من هم و توی آسمانی پتئے دینما آیان مئنان.

هک و ناهکے گیشینگا آنکگان

(لوکا 12:12؛ 14:14-27)

³⁴ «گمان مکنیت که من دنیایا تپاکی و سهله آرگا آنکگان، په سهل و تپاکی نیاتکگان، گون زهمیا آنکگان.³⁵ چیا که من آنکگان تان پت و پکشے نیاما، مات و جنکشے نیاما، نشار و سیسکے نیاما ناتپاکی بیاران،³⁶ بزان هرکسیت دزمن آییت و توی مردم بنت.³⁷ کسیا که و توی پت و مات چه من دوست بنت، آ منا نکریت و کسیا که و توی بچک و جنک چه من دوست بنت، آ هم منا

24:10° ددبند، بزان واجه، واخند، مالک، ساہب.

25:10^p پلزبول، بزان جناني بادشاه.

29:10^q آسلیگین یونانی نیشانک گوشیت: دو «أَسْرِيون»، أَسْرِيون، آ زمانگائیت کسترن زر آت.

31:10^r آسلیگین یونانی نیشانک گوشیت: «بازن چنجشکان».

⁴⁵ وهدے مزنین دینی پیشووا و پرسیان ایسائی مسال اشکنست، سرید بوتن که آهایانی بارئوا هبر کنگا ات.⁴⁶ لوتیش ایسایا دزگیر بکنست، بله چه مردمان ژرستش، چیا که مردمانی چتا ایسا پیشکمی ات.

بادشاهی چکتے آرزوں

(لوکا 14:15-24)

¹ ایسایا پدا گون مردمان په مسال و ڈرور هبر کرت و گوشت:² «آسمانی بادشاهی، هما بادشاهی پیغما انت که په 22 و توی چکتے آرزوں مهمانی کرتی.³ گلامی لوتشگین مهمانانی رندا راه دانت، بله آیانی دلا نلوٹت بیانت.⁴ گرا آیا دگه لهتین گلام راه دات و هکمی کرت که گون هما لوتشگین مردمان بگوشت: «شامن تیبار کرتگ، کالیگر⁵ و پائندی⁶ گوسک⁷ ہلار کنگ بوتگانت و هر چیز تیبار انت، بیانت آرزوئیت مهمانانی گون بیت.⁵ بله پرواهش نکرت و هرکس و توی کارئی نیمگا شت، یکے ڈگارانی نیمگا و یکے دیم په و توی سواداگریا.⁶ آ دگران آییت گلام کپت و سُک و بے ازت کرت و کُشتنت.⁷ بادشاه سک زهر گپت و په ہونیکانی جنک و آیانی شهرئی سوچگا سپاھیگی راه دانت.⁸ گرا گون و توی گلامان گوشتی: «آرزوئیت مهمانی تیبار انت، بله هما که لونگ بوتگانت، آیکتے لاهک نهانت.⁹ پیشکارا بروئیت چاراہانی سرا هرکسکا که گندیت، آیان منی مهمانیا بیارت.¹⁰ بادشاهی گلام شتنت و شر و گنده، هرکسیش که دیست، سجھینیش پکجاہ کرت و آورتنت و آرزوئیت تالار چه مهمانان پر بوت.¹¹ نون وهدے بادشاه مهمانانی چارگا آتک، یک انجین مردے دیستی که سوری گندی گورا نهات.¹² بادشاها چه آیا جُست کرت: «هہبل! بے سوری پوشاکا، تنو چون توکا پترتکے؟ بله آیا هچ پسٹو دات نکرت.¹³ گوا بادشاها گون و توی گلامان گوشت: «اشیت دست و پادان بندیت و ڈنا تھاریا دئور بدئیت.» ازدا گرتوونت و ڈنن په ڈنن دار دُشنت.¹⁴ چیا که لوتشگین باز آنت، بله گچین کرتگین کم.»

مالیاتیتے بارئوا

(مرکاس 12:13-17؛ لوکا 20:20-26)

¹⁵ همه وہا پرسی شتنت و آنچین پنڈل و پیکے کرتش که ایسایا چون چه آییتے جندے هبران مان بکیشینت و داما دئور بدئیت.¹⁶ نون لهتین شاگردوش گون هیرودیانی^a همراهیا آییتے کرا رئوان دات تان بکوشنت: «او استاد! ما زانین که تشو تچک و راستین مردمے ائی و هدایت راها په راستیا سوچ دئیتے و هچکسیتے نیمگا نگرئی، چیا که سجھینیان په یک جنیا چارئی.¹⁷ مارا بکوش، تیبیا ھیالا رومئی بادشاه کئیسرا سُنگ و مالیات دئیگ رئوا انت یا نه؟»¹⁸ ایسایا آیانی گندھین پگر زانت و گوشتی: «او دوپوستین شتلکاران! چیا منا چکاسکا ایت؟¹⁹ چه هما زرآن که په مالیاتا دئینت، یکے منا پیش بدارت.» آیان یک دینار پیش کرت.²⁰ ایسایا چه آیان جُست کرت: «اشیت سرا کئیتی نام و نکش پر انت؟»²¹ گوشتی: «کیسیتے.» نون ایسایا درایت: «گرا کیسیتیگا کیسرا بدئیت و هدایتگا هدایا بدئیت.»²² اے هبرانی اشکنگا آھیران بوتن و ایسالش إشت و شنت.

4:22^g کالیگر، بزان مزنین رئین گوک.

4:22^h پائندی، بزان هما پس و گوک انت که په ہلار کنگا لونکے دیا دارنتی.

4:22ⁱ گوسک، بزان گولو، گوکتے چک.

16:22^j هیرودی، بزان هیرودیس بادشاهی دزستوا.

و سلله کرت و گوشتش: «اگن بگوشین چه آسانا آت، گرا مارا گوشیت: به چه آییش سرا ایمان نیاورت؟»²⁶ اگن بگوشین که چه انسانی نیمکا بوتگ، گرا مارا چه مردمان ٹریست چیا که سجھین مردمان متگ که یهیا نبیه.²⁷ پیشکا پسش دات: «ما نزائین.» ایسایا گوشت: «گرا من هم شمارا نکوشان که گون کجام هک و اهتیارا اے کاران کنان.»

دو چکئے میمال

²⁸ نون شما چه گوشیت؛ یک مردے هستات، آییش دو بیچ انت. و تی مسترن بچئے کرا شت و گوشتی: «او منی چک!» مرؤچی برئو انگوری باکا کار کن.²⁹ آییا پسش دات: «من نرئوان،» بله زندنا پشومان بوت و شت.³⁰ گرا دومی بچئے کرا شت و همس ڈئلا گوشتی. بچا پسش دات: «جی هتو، منی واجه! من نرئوان،» بله نشت.³¹ چه اے دویتان کجام بچا و تی پتئے هیر زرت؟³² آیان پسش دات: «اثولیگا.» ایسایا گون آیان گوشت: «باور کنیت، سُنگی و مالیاتگیر و چلندين جنین چه شما پیسر هدایت بادشاهی رئونت.³³ چیا که یهیا پهربزکاری راه و رستها شمئے کرا آنک، بله شما آییش سرا باور نکرت، سُنگی و چلندين جنین آییش سرا باور کرت و شما اے چیز گون و تی چمنان دیست، آنگت پشومان نبویت و باور نکرت.

گندھین باگپانانی میمال

(مرکاس 12:12-13؛ لوکا 19:9-12)

³³ دیگه یک میمال گوش دارت: زمینداریا انگوری باگه اذ کرت و آییش چپ و چاگردا پل و پسیلی بست، په انگورانی شیرگئے گرگا، کل و کمیس جوزی کرت و په نگهپانیا یک بُرجه هم بستی. زندنا باگی په کندهکاری و زمان³⁴ لهتین باگپانی دستا دات و وت سپریا شت.³⁵ و هدے انگورئی موسم بوت، په و تی بھرئے گرگا، هزمتکاری زمان زورین باگپانانی کرا راه دانت. باگپانان آییش هزمتکار گپتت، یکه لَتْ و کُش کرت، دومی هم جت و کُشت و سیمی اش سینگسار کرت.³⁶ زندنا چه پیسریگنان گیستر هزمتکاری راه دات، بله باگپانان گون آیان هم هس ڈئلا کرت.³⁷ گُدرسرا، و تی چکی راه دات، هیالی کرت بلکین آییش روا بدارت.³⁸ بله و هدے باگپانان آییش چُک دیست، وتمان وتا گوشتش: «باگے میراس بِرُوك هیش انت، بیایت بکشینی تان اشیئے ملک و میراسی هدایند وت بیین.»³⁹ گرا کپت و چه باگا ڈن برت و کُشتیش.⁴⁰ نون و هدے انگورئی باگے هدابند کشیت، گون اے باگپانان چے کنت؟⁴¹ آیان پسش دات: «آ، اے بندگین باگپانان گار و بیگواهه کنت و باگا دگه باگپانانی دستا دنت که آییش بهرا په و هد دینت.» ایسایا چه آیان جست کرت: «شما هدایت پاکین کتابان غواتنگ: آسنگ که بانبدنین اُستایان⁴² پسند نکرت و نژرت هما سِنگ، بُنُشت⁴³ بوت.

اے هداوندئ کار انت و
گندگا دلپسند و ڈولدار انت.»⁴⁴

⁴³ پیشکا گون شما گوشان که هدایت بادشاهی، چه شما پیچ گرگ و یک کومیا دئیگ بیت که آییش بَر و سَمَرا کاریت. ⁴⁴ کسے که همه سِنگے سرا کپیت، ٹُکر ٹُکر بیت و کسے که سِنگ آییش سرا کپیت، هورث بیت.»⁴⁵

نکرزیت.³⁸ کسے که وتی سلیبا بدأ مکنت و منی هراه میبت، آه منا نکرزیت.³⁹ چیا که، اگن کسے و تی ساهئے دارگئے چهدا بکنت، آییا باهینیت.⁴⁰ بله کسے که په منیگی و تی ساهئه باهینیت، آییا رکنیت.

⁴⁰ هرکس شمارا وش آنک بکوشیت و شرب بدنت، منا شرب دنت و هما که منا شرب دنت، آه میا شرب دنت که منا راهی داتگ.⁴¹ اگن کسے پیشکبریا پیشکا وش آنک بکنت و شرب دنت که آه دهائی راه داتگین انت، آییا پیشکبریا مُر رسیت. همی ڈئلا، کسے که پهربزکار و راستین مردمیا په آییش پهربزکاریا شرب بدنت، آییا هم پهربزکارین مردمیا مُر رسیت.⁴² اگن کسے چه اے کسانکین مریدان یکیا پیشکا تاسی آپ دنت که منی مرید انت، آلم بزانیت که آییا و تی مُر رسیت.

¹ و تی دوازدهین مریدانی تالیم دئیگا رند، ایسا چه اوذا در آنک و په درس و سبک دئیگ و واز کنگا آیانی شهران شت.

11

ایسا و پاکشودوکین یهیا

(لوکا 18:13-23)

² و هدے پاکشودوکین یهیا، بندیجاها چه ایسا مسیهئے کاران سهیگ بوت، و تی مریدی راه دانتت³ که چه آییا جست بکنت: «بارین، تشو هما ائه که آیگی ات، یا په دگریا رهچار بیین!»⁴ ایسایا پسش دات: «هرچے که شما اشکنگ و گندگا ایت، برژویت یهیا سهیگ کنیت:⁵ کور گندگ و مئیم کنگا انت، لنگ ترگ و راه روگا انت، گری پاک و پلکار بییگا انت، گر اشکنگا انت، مردگ زندگ بییگا انت و بَرگ و نیزگاران وشین مسناگ سر بییگا انت.⁶ بہتاور هما انت که منی کارانی گندگا ٹگل معاوრت و ملکشیت.»

یهیائے بارعوا

(لوکا 24:7-35)

⁷ و هدے یهیائے کاسید در کپت و شنتت، ایسا گون مردمان یهیائے بارئوا گپ و شران کنگا لگت: «چزنین چیزئی چارگا گیابانا شتگیت؛ کلم و کاشئے ڈلیئیشے چارگا که گون گواشے کشگا اے دین و آ دین شیگ وارت؛⁸ اگن نه، گرا چزنین چیزئی چارگا شتگیت؛ اونچین مردیشے چارگا شتگیت که نرم و نازرکین پوشاشکی گورا ات؛ آ مردم که نازرکین پوشاشک گورا کننت، بادشاهی کلات و ماژان نندوک انت.⁹ گرا اوذا شما چزنین چیزئی چارگا شتگیت؛ پیشگیریشے چارگا؛ هتو، شمارا گوشان که یهیا چه پیشکبریا هم مسنا انت.¹⁰ آه انت که آییش بارئوا نیسیگ بوتگ:

من و تی کاسیدا چه تشو پیسر راه دیان که آ، تیبی راه تچک و تیاز کنت.¹¹

¹¹ شمارا راستین گوشان که هچ مانا پاکشودوکین یهیائے ورین ینمین چک نیاورتگ. بله آسمانی بادشاهی، هما که چه سچھیان گسترات، آ چه یهیایا هم مسنا انت.¹² چه پاکشودوکین یهیائے و هدا بگر تان اتون، هدایت آسمانی بادشاهی گون زوراکی دیما رهوان انت و زورمند آییا په زور و تیگی کننت.¹³ سچھین نبیان و توراتا، تان یهیائے زمانگا و تی پیشگویی کرتگا انت.

¹⁴ اگن شما په منگا په تیار ایت، بزانیت یهیا هما ایلایس نبی انت که آیگی ات.¹⁵ هرکسآ گوش هست، پیشگت.

¹⁶ اے زمانگئے مردمان کئی همدربر بکنان که آ، کئی ڈئلا انت؛ آ، هما چگانی پیشما انت که بازارا بیشگ انت و آ دگه چگان گوانک جنت و گوشت:¹⁷ «ما په شما نَل و کلم ساز کرت، بله شما ناج و سُهیت نیگت، ما په شما موتک آورت، بله شما ارسے نریتک.¹⁸ یهیا آنک، نه نان وارت و نه شراب نوشیت، گوشت: «چی پر انت،»¹⁹ بله انسانی چُک آنک، وارت و نوشیت، گوشت: «لایپ و شرابی، مالیاتگیر و گنهکارانی سندگت انت.» بله هیکمت و زانت چه کار و کردا زاهر بیت.»

39:10 باهینگ، بزان گار دئیگ، چه دست دئیگ.

10:11 ملاکی نیشی کتاب 1:3.

33:21^b کندهکاری و زمان، بزان پیمانکاری، اجاریه سرا، تیکه.

42:21^c بانبدنین اُستا هما انت که لوگے بندگا زانتکار انت.

42:21^d نیشت، بزان لوگے اولی هشت یا سنگ.

23-22:118 42:21^e

44:21^f لهتین ذنیشتا بند 44 نیست.

ایسائے بُرْن

(لوکا 10:13-15)

گرا ایسا هما شهر و مردمانی میاریک کنگا لگت که وقی گیشترن آجین کاری هما شهران کرتگات، چیا که آیا چه وقی بدین کاران پشممانی درشان نکرتگات.²¹ بُرْن و اپسوز په شما، او گُرا زینه مردمان! بُرْن و اپسوز په شما، او بیت سیدائے مردمان! هما مُوجزه و آجکایی²² که من شمئ نیاما پیش داشتگات، اگن سور و سیدونئے شهران پیش بداشتنینت، گرا اوذئے مردمان هما و هدا وقی گناهانی پشممانی پوشاك گورا کرتگات و پُرانی سرا نشتمگات. ²³ باور کنیت، جُست و پُرسئے رُوچا سور و سیدونئے مردمانی سزا چه شمئ سزا و آزابا آسانتر و کمتر بیت. او گپرناهومئ مردمان! شما چست کنگ و آسمانا برگ بیت؟ هچبر! شہروئی چھلانگیان سُرُشكُون بیت. چیا که هما مُوجزه و آجکایی که په تشو پیش دارگ بوتنت، اگن سُدومئ شهرآ آسانتر و کمتر بیت. آ شهر تان رُوچ مرؤچیگا متتگات.²⁴ باور کنیت، جُست و پُرسئے رُوچا سُدومئ مردمانی سزا چه شمئ سزا و آزابا آسانتر و کمتر بیت.

ایسائے جُک

(لوکا 10:21-22)

آ وھدا ایسایا گوشت: «او منی پت، زمین و آسمانی ھدبند! ترا ستا کنان و سازایان که تشو اح راز و هبر چه زانتکار و ھوشمندان چیز داتنت و کودکانی سرا پَرَ کرتنت.²⁵ او منی پت! تشو چه وقی رزا و واهکا اه ڈئولا کرت. سچھین چیز، پتا منی دستا داتگات. آبید چه پتا، هچکس چُکا نزانت. هے ڈئولا، دگه هچکس پتا نزانت، آبید چه چُکا و هما مردمان که چُک بلؤثیت پتا په آیاں پَرَ بکنت.

²⁶ او سرین پُرُشتگین زهمت کشان! دیم په من بیانیت، من وت شمارا آرام و آسودگی بکشان. منی جُکا²⁷ بَدَا کنیت، چه من هیل بکریت، که من نرم دل و بیکیر آن. گرا شمارا آرام و آسودگی رَسِیت.²⁸ چیا که منی جُک آسان و منی بار سُک انت.

ایسائے شبئے واجه و واہند انت

(مرکاس 2:23-28؛ لوکا 6:1-5)

1 یک رندے، شبئے رُوچا²⁹ ایسا چه گندمی کشان گوزگا ات. آیئے مرید شدیگ انت و کشارئے هوشگان سِندگ و ورگا لگتت. ² پریسیان که دیست گون ایسایا گوشتیش: «بچار! تشی میرید انجین کار کننن که شبئے رُوچا رئوا نهانت.» ³ پسنوی دات: «زان، شما نتواننگ، هدنه داود و آیئے همراه شدیگ بوتنت، داودا چے کرت؟» ⁴ هدائے پاکین لوکا شت، هدائے ناما هئیراتی و پاکوندین نانی وارتنت که آیانی ورگ نه په آیا رئوا ات و نه په آیئے همراهان، تهنا په دینی پیشوایان رئوا ات. ⁵ شریتا اے هم نتواننگو که مزینن پرستشگاهئے تها، دینی پیشوایان شبئے بیهُرمیتا کننن بله انگت بیمیار زانگ و لیکگ^x بنت؟ ⁶ من گون شما گوشان که ادا چه مزینن پرستشگاه هم مسترنے هست انت. ⁷ اگن شما اے هبرئے مانا بزاننین که گوشتیت من

12

21:11^u آجکایی، بزان مُوجزه، هشیران کنکین کار.29:11^v جُک، بزان دار که دو گوکتے گردن انت و بے آیا زمین شُم کنگ بیت.1:12^w شبئے رُوچ هما شمیہ انت، بزان یهودیانی کار نکگکے رُوچ.5:12^x لیکگ، بزان هساب آرگ.

هوشیانا، بُرْزن ارشا.»

¹⁰ وھدے ایسا اورشلیما رسَت گرا شور و لولئے مَجَت. شھئی مردم جُستا انت که: «اے کئے انت؟» ¹¹ مُچیئے مردمان پَسَو دات: «اے هما نبی انت، ایسا که جليلائے شهر ناسِرهئے نندوکے.»

چه مزینن پرستشگاهها سُعُوداگرانی در کنگ

(مرکاس 11:18-15؛ لوکا 48:45-49)

¹² ایسا مزینن پرستشگاهئے پیشجاها عشت و اؤدا سُعُوداگر و گُرا کانی^z گلینگ و در کنگا گلاشیش بوت. زَر بدل کنکین سَپاپانی میز و بِرَونکی چیپگ کرتنت و کپوت بها کنکانی کُرسی و تھتگی دئور دانت. ¹³ گوشتی: «ھدائے کتابا نیسیگ بوتگ: منی لوگ، دوا و پرستشی جاگه بیبت، بله شما دُربازار کنیتی.»

¹⁴ مزینن پرستشگاهئے پیشجاها، بازبن کور و لنگ ایسائے کرا آنکت و آییا دڑاہ کرتنت. ¹⁵ وھدے مزینن دینی پیشوا و شریتے زانوگران ایسائے مُوجزه و آجکایی دیستنت و اے هم دیستش که پرستشگاهها کسانین چک په کوکار «هوشیانا، او داود بادشاهی چک» گوشاگا انت، باز نئوش بوتنت و ¹⁶ چه ایسا یا جُسْتیش کرت: «[شکنگا ائے اے چک چے گوشاگا انت؟]» گوشتی: «ھنو! اشکنگا آن، شما هچبر نغواننگ که:

تشو په وت ستا و سنا، چُک و شیرمچین نُنکانی دپا هم داتگ

که ترا ستا بکنن!

که ترا ستا بکنن؟»^y¹⁷ گرا ایسا یا آیله کرتنت و چه شهرا ڏن در آتك و بیت آنیائے میتگا وقی شپی رُوچ کرت.

انجیرئے درچکئے هُشك بشیگ

(مرکاس 11:14-20؛ 12:24)

¹⁸ وھدے ایسا سیاها ماھله پر ترگ و شھئی نیسیگ رئوگا ات، شدیگ بوت. ¹⁹ راهئے سرا انجیرئے درچکے دیستی، آییئے نیسیگا شت بله آبید چه تاکا دگه هچپی ندیست. گرا گوشتی: «دگه بُرے، هچبر بُر و بُر مکنائے» و هما درچک گیمُرت و هُشك بوت. ²⁰ ایشیئے گندگا مرید هشیران بوتنت. جُسْتیش کرت: «چُن بوت که یک آنگت درچک گیمُرت؟» ²¹ ایسا یا پَسَو دات: «شمارا راستین گوشان، اگن شمارا باوَر انت و دلا شک نیباریت، گرا هما ڻوپلا که من گون انجیرئے درچکا کرتگ، شما هم انچُش و آنگت گیشتر کرت کنیت. اگن شما اے کوها بکریت که: «وتا چه ادا چست کن و دریائے تها دئور بدئے،» گرا همے ڻوپلا بیت. ²² اگن شما باوَر کنیت، هرچے که وقی ڏوایانی تها لوٹیت، شمارا دئیگ بیت.

ایسائے اهتیار

(مرکاس 11:27-33؛ لوکا 8:1-20)

²³ هما وھدا که ایسا مزینن پرستشگاهئے پیشجاها شت و تالیم دئیگا لگت، مزینن دینی پیشوا و کومئے کماش آییئے کرا آنکت و جُسْتیش کرت: «تشو گون کجام هک و اهتیار اے کاران کنیت؟ کیتا ترا اے کارانی کنگے اهتیار داتگ؟» ²⁴ ایسا یا پَسَو دات و گوشتی: «منا هم چه شما جُستے هست، اگن منی جُستے پَسَو بدیتیت، گرا شمارا گوشان که گون کجام هک و اهتیار اے کاران کنان. ²⁵ شمئے هیالا، یهیا یا چه کجا پاکشودی دئیگئے اهتیار رسَتگ ات، چه آسمانا یا چه انسانی نیسیگا؟» آیان وت مان وتا شور

12:21^y پیشجا، بزان پیشگاه، لوگکے چاربیوال، سہن.12:21^z گُراک، بزان آکه سُعُودا زوریت. آربی و پارسیا «مشتری، خریدار».16:21^x نیور 2:8.

هئيات و کریانیگ کنگے لوتُوك نهان، مهر و رهمتے لوتُوك آن، لا گوا شما آ مردم میاريگ نکرتگا تنت که بیمیيار آنت.⁸ بزانیت من که انسانیت چک آن، شبستان روزچه واهند آن.

مُنْدِيَنْ مَرْدِيَيْهُ ڈرہبکشی

(مَرْكَاسٌ 3:6-1:6؛ لُوكَا 6:11)

۹ چه ازدا دینما رئوان، ایسا آیانی کنیسها شت. ۱۰ ازدا مردے هست آت که دستی هشک و مُند آت. لهتینا په بَدَ و بُهتان جنگئے نیمَّونا چه ایسايا جُست کرت: «شبَّتَهُ رُوْجَا كَسِيَّهُ دُرَاه كِنگ رئوا إِنْتَ يَا نَه؟»¹¹ گون آیان گوشتنی: «اگن چه شما كَسِيَا مِيشَه هست و شبَّتَهُ رُوْجَا چاتیبا بکیت، هما دمانا میشا چه چاتا دَرْ نکنت؟»¹² انسانیه ارزش چه میشا باز گیشتَر انت. پیشکشا شبَّتَه رُوْجَا نیکی کنگ رئوا إِنْت.»¹³ نون گون آ مردا گوشتنی: «دستَا شهار دَئِي.» آیيا دست شهار دات و دومی دستَهُ دئُولَا وَشَ و دَرَاه بوت.¹⁴ بله پَرِيسِي ڏئَا شنتت و په ایسائے کوشارتِنگا شئور و سلاچش کرت.

ہدایہ گچین کرتگیں

¹⁵ وهدے ایسا لئے اے هبر زانت، چه اوذا در کپت۔ بازیں آئیے پدا رئوان بوت و آیانی نیاما هرگس کہ ناڈار آت، سچھینی ذرا کرتنت۔ ¹⁶ کدئی کرتنت و گوشتنی: «گون کسما مگوشت من کئے آن». ¹⁷ اے ڈئول پمیشکا بوت کہ اشیا نبیئے گوشتنیں هبر سرجم بیت:

۱۸ اے منی هزمتکار انت که من گچین کرتگ،
منا سک دؤست انت و من چه إشیا باز وش و رزا آن،
من وقت دوھا اشیئ سرا ام گنجان،

در کوشمانی نیاما اے هزمکار منى انساپ و دادرسيئے جارا پرئنيت.
 19 نه جنگ و میڑ كنت و نه جاک و کوگار و
 نه کسے ڏمک و بازاران آيیش تشورا اشکت،
 20 نه که ینزور و توھکين کلم و کاشا پروژيشت و
 نه مرمرانکين چراگا کُشيت،
 تان هما وهدا که انساپ و دادرسيا سؤپين² و کامياب بکت.
 21 به دنیائے کومان آيیش نام زمیني امبيس بيت.³

پیسا و پلزبول

(مکاں، 30-20:3 لے کا 11-14:23-25:12-10)

²² هما و هدا مردمان ایسائے گورا یک جتنی کنٹوکے آورت آ، کور و گنگ آت ایسائیا دراہ کرت و آئندگ و هبر کنگا لگت.
²³ سچیهین مردم په هئیراني و به مانگی گوشگا لگتت: «پُش بوت کت که اع داود بادشاھئے چک و اویادگ انت؟!»²⁴ بله
 و هده پرسیان اع هبر اشکت، گوشتش: «اے، گون جنائی سردار یا یوئی سروکیا جوان کشیت.»²⁵ ایسائیا آیانی اع هنیال زانت و
 گون آیان گوشیت: «هر ملکاکی کیتکیت، آملک کار و زئوال بیت و هر شہر یا لوگ یا بانگ یا بیت، بر جاه نمانیت.

7:12y کتاب 6:6 نبیئے ہوشہ

20:12^z سویین، بزان پیروز، کامیاب.

.4-1:42 اشیا نبیئے کتاب 21:12^a

من نوشان شما نوشیت کیست؟²⁴ گوشتیش: «جی ه quo، ما وارتی کیتین». ²⁵ ایسایا گوشت: «شمارا منی جام نوشگی ایت، بله ای منی دستا نهایت که کئی منی راستین و کئی چین نیمکا بندنید. ای جاگه همایانیگ ایت که منی پتا په آیان گیشیتکانست.» ²⁶ دستا نهایت که کئی منی راستین و کئی چین نیمکا بندنید. ای جاگه همایانیگ ایت که منی پتا په آیان گیشیتکانست.» ²⁷ گوا ایسایا سچهین مرید لوتیت و گوشتی: «ش زانیت که درکثومانی هاکم مردمانی سرا هاکمی کننت و کومانی مستر و تی چندرستین مردمانی سرا و تی اهتیارا کار بندنت. ²⁸ با شما چش مکیت. چه شما هرکس که مزني لوتیت باید ایت سچهینانی هزمتکار بیت و ²⁹ چه شما هرکس که مستری لوتیت، شمشکست و ڈزیوج بیت. ³⁰ همس ڈنولا، انسانی چک نیتاتکگ که مردم آیی هرمتا بکنست، آتکگ که مردمانی هرمتا بکنست و گوشتی ساهش دئیگا، بازینبا برکینیت.»

دو کورئے ڈرہبکشی

(مَكَاسِ 10:18-52-46: لُوكَا 35-43:

²⁹ وهدیه ایشان شهرا در آیکا انت، بازین مردم می‌ایسائے زندا گون آت.³⁰ آیانی راهی سرا نیشتگین دو کورا إشکت ک ایسا چه اوذا گوزگاری انت، کوگارش کرت و گوشیش: «او هُداوند، او داود بادشاهه چُکَ! ترا مئے سرا بَرَگ بات.»³¹ مردمان هُکل دانست و گوشیش: «بیتووار بیت،» بله آیان گیشتر کوگار کرت: «او هُداوند، او داود بادشاهه چُکَ! ترا مئے سرا بَرَگ بات.»³² ایسا اؤشتات و جُستی کرت: «شما چه من چے لوثیت؟ په شما چے بکنان؟»³³ آیان پسّنگ دات: «او هُداوند! مارا بینا کن.»³⁴ ایسیا آیانی سرا بَرَگ بوت، دستی چنان پر مُشتت و هما دمانا بینا بوتنت و ایسائے زندا گون کپت و شنت.

یہ اپسائے وش آتکا

(مَكَاسِ 11-15؛ لُوكَا 12:12؛ يَوْهَنَّا 38-28:19)

¹ وهدے اور شلیمانی نزیکا آنکت و زئیتوئے کوہے دامنا بئیت پاجیئے میتگا رسنت، ایسائیا دو مرید رئوان دات و
² گوشتنی: «دیمی میتگا برئوت، انچش که اوازا رسیت هر گندیت که بستگ و کرگی هم کون انت، آیان بوجیت و پد
 من بیارت. ³ اگن کسینا گون شما چیز گوشت، بکوشیت: «واجها پکار انت و زندا راهش دنت.» ⁴ پیشکا اح ڈوللا بوت تان
 هما چیز که نئیے زیانا بیشگوئی کنگ بوتگ، راست و یدر بیت:

«گون سھیونئے جنکا بگو شیت:
نوں تھی بادشاہ تھی گورا بینکبر پید
ھریا، بزان کر گیا سوار انت۔»

۶ گُوا مرید شتنت و هما پیغیما که ایسایا گوشتک‌آت، هما ڈئولا کریش. ۷ آیان هر و کُرگ آورتنت، وتنی شال و چادرش هرانی پُشت ایز کرتنت و ایستا سوار بوت. ۸ بازنیبا وتنی شال و چادر راهه سرا چیزگیجان کرتنت، دگه بازین مردمیا درچکانی شال و تاک بُرت راهه سرا ایز کرت. ۹ ایستائے پیشِ زرمب و پدزمیین مردم، کوگار کنانا گوشگا انت:

^u 22: اسائے مکسد جہ جاما وتم، مرکئ جام، بان سلیئ سکھ، سو، بان، سگگ انت.

^v 3:21 با که: «واحْدَةٌ بِكَاهُ أَنْتَ» گَلَّا وَاهْنَهُ دَنْتَشْ.

W 5:21 مزکیا نبیتے کتاب، بہر، ۹، پند ۹، سہیون یک کوہے، کہ اورشلیمی شہر تے پرد اے کوہے سرا ایر کنگ یونگ۔ سہیون شے جنک، بزان اورشلیمی
چھمنڈنیں مردم۔

^x 9:21 هوشیانا، بزان «مارا انون برگین».

26 اگن شیتیان وت شیتیانا در بکت، بزان گون وتی چندا چنگ انت. گوا آییشے بادشاھی چون بر جاهه مانیت؟²⁷ اگن من گون بیلزبیش سروکیا چنان در کنان، گرا شمئے جندئے پُک و مرید گون کشی زور و واکا چنان در بکت؛ اے پشیما، شمئے مرید وت شمارا میاریگ کننت. 28 بله اگن من گون هدایه روها چنان در کنان، بزانیت که هدایه بادشاھی شمئے نیاما رستگ.²⁹ یا چون بوت کنست، کسے زوارین مردمیش لوزکا پېشیت و آییشے مال و ملکنا پل و پانچ^b بکت، تان پیسرا آزدراورین مردا مکپیت و مبندیت؛ گرا آییشے لوگا پل و پانچ کرث کنست.³⁰ کسے که منی همرا و دوستواه نه انت، آ منی بدواه انت، کسے که مُچ و یکجاه کنگا گون من هور نه انت، آ، شنگ و شانگ و تک و پرک کنست.

31 پیشکا شمارا گوشان که هر گانه و کپر، بکشگ و پهلل کنگ بیت، بله هدایه پاکین روھئے بارئوا سلین هبر و کپر، پهلل کنگ نیت.³² هرکس انسانی چکنے بارئوا سلین هبر بکنست بکشگ بیت، بله آ که پاکین روھئے بارئوا سلین هبر بکوشیت، نه اے دنیا پهلل کنگ بیت و نه آپوکین دنیا.

درچک و بر

(مئا 7: 43-18؛ لوکا 6: 18-45)

33 «اگن شرین بر و نیبیگ لوزیت، باید انت درچک شرینیتی بیت، بدین درچک بدین بر و نیبیگ دنت،^c هر درچک چه آییشے برای زانگ بیت.³⁴ او سیمه مارزادگان! شما که وت سل و زدکار ایت، چون شرین هبر کرث کنیت؟ چیا که هرچے مردمی دلا بیت، هما چه آییشے دپا در کنیت.³⁵ شرین مردم چه شرین گچ و هزانگا شرین چیز در کنست و سلین مردم چه سلین هزانگا، سلین چیز.³⁶ شمارا گوشان که جست و پرسئے روزجا مردمان و تی هر مپت و ناھودگین هبرئی هساب دیگی انت.³⁷ چیا که تئیی هبر آنت که ترا بیمیار کننت و تئیی هبر آنت که ترا میاریاز کننت.»

نشانیعه لۆنگ

(مرکاس 8: 11-12؛ لوکا 11: 29-32)

38 گرا لهتین پیسی و شریتی زانوگرا گون آییا گوشت: «او استادا ما چه تو نشانی گندگ لوزین.»³⁹ ایسایا آیانی پئشوا گوشت: «شر و زنهکارین نسل و پدریچ، نشانی لوزیت، بله یونس نیئی نشانیا آبید، دگه هچ نشانی آیان دئیگ نیت.⁴⁰ انچش که یونس تان سئے روج و سئے شپا ٹوهین ماهیگئے لایا آت، همس پیشما انسانیتی چک تان سئے روج و سئے شپا زمینیتی لایا بیت.⁴¹ جست و پرسئے روزجا، نیئوائی مردم گون اے زمانگی مردمان هوزیگا پاذه کاینت و آیان میاریگ کنست، چیا که آ یونسیتی ڈاه و هزاراشی سرا چه وتی گناهان پشومان بوتت. بله نون چه یونسا مسترنیتی ادا انت.⁴² جست و پرسئے روزجا، سباتی ملکه^d گون اے زمانگی مردمان هوزیگا پاذه کاینت و آیان میاریگ کنست، چیا که سباتی ملکه چه دنیائی آ دستا آنک تان سلنيمانشی هکنتا پیشکنست. بله نون چه سلنيمانا مسترنیتی ادا انت.

وئیرانین کلات

(لوکا 11: 11-26)

43 «وهدے جئے چه کسیا در کنیت، گرا گیابانان رئوت تان په وتی آرامی و آسودگیا، جاهے شوھاز بکنست، بله چشین جاگکه نرسیتی.⁴⁴ گرا گوشیت: «چه اوذا که در آتکگان، پدا همزدا رئوان.» وهدے پېرتزیت و گندیت که آ لوزک هورک و هالیگ، ریتگ و

^b 29:12 پل و پانچ، بزان زریزد، ائَتَ و پل.

33:12^c آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «با درچکا شَر بکنیت و نیبیگ شَر، يا درچکا بد بکنیت و نیبیگ بد.»

42:12^d آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «جنویش ملکه.»

کارنده و مُر

1 «آسمانی بادشاھی، باگیشے هما هدابندیتی پئیما انت که په وتی انگوری باکا، کارندهه شوھازا ماهله در کپت.² آیا، 20 روج مُر یک دیناره کیشیت و کارنده په کارا باکا رغوان داتنت.³ کسas سئے ساهنا رَند در آتک و دیستی لهتین کارنده بازارا بیکار اؤشتاتک.⁴ گوشتی: «شما هم برئوتت منی باکا کار کنیت. هرچے که شمئے هک بیت، شمارا دیان.⁵ گرا آشتنت.

پدا نیمزچا^a و دین په بیگاها^a ڈنَا در آتک و انجشی کرت.⁶ روندئی نیزکا^a پدا در آتک و دیستی دگه لهتین مردم اؤشتاتک، چه آیان جُستی کرت: «چیا شما سجھین روزجا بیکارا اؤشتاتگیت؟⁷ گوشتی: «مارا هچکسا کار نداتگ.» باگیه هدابنددا گوشت: «شما هم برئوتت و باگا کار کنیت.»

8 «رُوندند بوت و هدابنددا گون وتی کارمَسترا گوشت: «گُسری کارندهان بگر تان اولیگیتیان، سجھینانی مُر بدهی.»⁹ همایان که روندئی نیزکا کار بُنگیج کرتگات، هرکسا یک دیناره مُر رسَت.¹⁰ رندا همایانی باریگ آتک که پیسرا کارش بُنگیج کرتگات، آیانه هییال ات که گیشترش رسَت، بله آیان هم یک دیناره رسَت.¹¹ وتی مُرش زرت و باگیه هدابندیت سرا ٹرندگا لگنست و گوشتی: «12 چه سجھینان و رندا آتکگین کارندهان یک ساهنے کار کرتگ و ما سجھین روزجا گرمی سِنگتگ و کار کرتگ، بله تقو مئیگ و آیانی مُر برا بر کرتمن.¹³ باگیه هدابنددا گون بیگا گوشت: «او منی سنگت! من گون شو ناهکی نکرتگ. تشو وت گون من روزچے یک دیناریا نمَتیک؟¹⁴ پیشکا همینچوک که تئیی هک انت بزور و برشو. اے منی تب انت که هرجے ترا دیان، همینچوک چه تو رندا آتکگین کارندهان هم بدیان.¹⁵ زانا، من وتی زَرَانی مستوت نهان، هر ڈنولا که لوثان گون وتی زَرَان هما ڈنول بکنان؟ یا که تئیی چم منی دسپچیا دیست نکنت؟¹⁶ اے ڈنولا، آکه اولی انت، آهري بنت و هما که آهري انت، اولی بنت.»

ایسائے مرکئے سئیمی پیشگوی

(مرکاس 10: 32-34؛ لوکا 18: 34-36)

17 ارْشَلیمیتی رئوگئے وEDA، راها، ایسایا دوازدهین مرید یک کرے برنت و گوشتی:¹⁸ «نون ما اوْرْشَلیما رئوکا این، ازدا انسانیت چکا گرنت و مزین دینی پیشوا و شریتی زانزگرانی دستا دئینت. آییشے مرکئے هکما ہُنْت و 19 درکوئمین مردمانی دستا دئینتی. درکوئمین مردم آییشے سرا ریشکند و مسکرا کننت، گون هئیزران مان بندنت و سلیمیت سرا ڈرنجنتی. بله سئیمی روزجا، زندگ بیت و جاه جنت.»

ناراهین واهگ

(مرکاس 10: 35-36)

20 همس و هدا زنديئے چکانی مات، وتی چکانی همراهیا ایسائے کرا آتک، آییشے پادان کپت و لوثنی که په میتگیری چیز بکوشیت.²¹ ایسایا چه آییا جُست کرت: «بگوش، چے لوثنی؟²² گوشتی: «وهدے تئیی بادشاھی کیت، لبَر کن که منی دوین چکان گون وث نداریتی، بکیتا وتی راستین و دومیا چیتین نیمکا.»²³ ایسایا پَسْنُو دات: «شما نزانتی چے لوثنگا انت. بارین، آ جاما که

3:20^a آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «سیمی ساهنا، بزان ساهن تُها. بھو دیانی روجے هساب، ساهن سُبھئی ششا بُنگیج بوت.

5:20^b آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «ششمی ساهنا.»

5:20^c آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «نُھمی ساهنا، بزان ساهن سیا.

6:20^d آسلیگین یونانی نیشتانک گوشیت: «بازدهمی ساهنا، بزان ساهن پنچا.

موسایا پرمان داتگ که مرد په وتي جئي سئون دئیگ، آیی تلاکانمهه بدت و بگیشتنې؟⁸ ايسایا پسّو دات: «موسایا شئي سينگلئي سئوا جنیانى سئون دئیگ رئوا كرتگ، چه بىكىجا اى ئۇلۇ نبوتك.⁹ شمارا گوشان: هرگىز چە زىنكاريما ايتىد، په دگە سئوبىنا وتي جنیئىسي سئون وتلاكان بدت و گون دگە جىبىيا سور و سانگ بكت، بزان زنا كىغا انت.»¹⁰

میردان گوشت: «اگن مرد و جئىشى نىاما جاۋار اى ئۇلۇ انت گرا سور نىنكى شىتر انت.»¹¹ گوشتى: «اى تالىما هرگىز زىرت نكىت، هما كىس زىرت كىت كە آسيا اى واك و توان بېشكى بوتگ.»¹² لهتىن سور كرث نكىت چىا كە چە مائىش لايپا اى ئۇلۇ بىدا بوتك، لهتىن چە مردمانى دستا انچۇش بوتگ و لهتىن په آسمانى بادشاھىي چە سور و آرۇسا سىز گوزىت. اگن كىسى اى هبرا سىگىت، همىز ئۇلۇ بكت.»

ايىسا و كسانين چۈك

(مَرْكَاس 10:13-16؛ لوْكَا 15:10-14)

13 آ وەدا كسانين چۈكش ايىسائى كىزا آورتنت كە وتي دستا آيانى سرا پېرىشىت و دۇبا بكت، بله ميردان نەزەر و ھەكل داتنت.

14 ايسایا گوشت: «چۈگان بىلەت منى كىزا بىياپتى، آيانى دىيما مداربت، چىا كە آسمانى بادشاھىي انچىن مردمانىگ، انت.»¹⁵ نون ايسایا آيانى سرا دست پېرىشىت. گۇ وتي راهى گپت و شت.

زىدارىن ورنا و نميرانين زند

(مَرْكَاس 10:17-18؛ لوْكَا 18:10-13)

16 پدا يك مردە ايىسائى كىزا آتك و جۇستى كرت: «او استاد! من كجام نىكىن كاران بكتان كە نميرانين زىدائى واهند بىان؟»¹⁷ ايسایا گوشت: «تئو چىا نىكىيە بارتۇا چە من جۇستى كىتى؟ (نىكىن) تەنها يىكى، آھۇدائى جىد انت، اگن تئو زىندمان لۇئىش، گرا ھۇدائى ھۇكمانى سرا كار كن.»¹⁸ جۇستى كرت: «كجام ھۇكمانى سرا؟» ايسایا گوشت: «ھۇن مكن، زنا مكن، دۆزى مكن، درۈگىن شاھدى مىدى،¹⁹ وتي پت و ماتا ازىت بدئىش، گون وتي ھمساھىغا وتي جىندىئى پېيمىا مەھر بىن.»²⁰ ورنانىن مردا گون ايسایا گوشت: «اى سەجھىن من كرتىگان. دىك كجام كار پاشت كېتىك؟»²¹ ايسایا پسّو دات: «اگن لۇئىش تمانىن انسانى بىئى، بىرۇ وتي سەجھىن مال و هستىا بىها كن و زىزان گىريب و نىزىگارىن مردمانى سرا بەر كن، اى پېيمىا ترا آسمانى گىجى رىسيت. گرا بىا و منى رندىگىريا بىن.»²² انچۇش كە ورنابىا اى هېر اشىكت، باز گىمېگ و پېيشان بوت و شت، چىا كە آسيز و آزىكارىن مردەن ات.

23 ايسایا گون ميردان گوشت: «شمارا راستىن گوشان، پە آزكار و مالدارىن مردمان آسمانى بادشاھىيا پاد اىر كىنگ سكك كىران انت.

24 هتو، شمارا گوشان: سوچىشى دۇمكا أشتىرى گۈزگ وە باز گرمان انت، بله ھۇدائى بادشاھىيا، زىدارىن مردمانى گۈزگەن رئوگ انگتەر انت.»²⁵ اى هېرىئى إاشكىنگا، مرید سكك ھېغىران بوتت و وتمان وتا گوشىش: «گرا كىي رىكت؟»²⁶ ايسایا آيانى نىمگا چارت و گوشتى: «پە انسانا نبوتى انت، بله ھۇدائى دستا هر چىز بولۇ بكت.»

27 گرا پىرسا گوشت: «ما وتي هر چىز يلە داتگ و تىبىي رندىگىريا كىنگا اين، بارىن مارا چىز رىسيت؟»²⁸ ايسایا گون آيان گوشت: «شمارا راستىن گوشان، هما نۆكىن دنیابا وەدەن انسانى چۈك وتي شان و شۇوكشى تەھىئى سرا نندىت، شما كە منى ھەراه ايت، دوازدە تەھىئى سرا نندىت و بنى اسرايىلائے دوازدەتىن كېيلهانى دادرسيا كېيت.»²⁹ هرگىسا په منى نامئىكى لۇگ، برات و گەھار، پت و مات، چۈك يا مال و ڈڭار يلە داتگان، آسيا سد سرى گىشىت رىسيت و آيدمانىن زىدائى واهند بىت.»³⁰ بله بازىتى كە ائولى انت، آھىرى بىت و هما كە آھىرى انت ائولى بىت.

ساب و سالە انت،⁴⁵ كىرا رئونت و چە دىگە هېت سىلتىن چەن گۇن وش كارىت. آسجىھىن، ھۆرىگا اۆزدا رئونت و اُرد و بېككى كىنست. اى ئۇلۇ، آمردەئى آسرا و آكىت چە پىرسىكىتىن ئانگت بىتتىت. اى بىداكارىن نىسلەي ھال ھەم پەيمىا بىت.»

ايىسائى مات و برات

(مَرْكَاس 19:19-21؛ لوْكَا 8:31-35)

46 ايسا ئانگت گۇن مردمان هبرا ات كە آيىشى مات و برات آتك و ڈئن اۋشاتانت. آيان گۇن ايسایا هېر كىنگى ات.»⁴⁷ كىرا يىكىا ايسا سەھىگ كرت كە: «تىبىي مات و برات ڈئن اۋشاتانكىتت، گۇن تئو ھېر كىنگ لۇشت.»⁴⁸ ايسایا پسّو دات: «منى مات كىشى انت و منى برات كىشى؟»⁴⁹ پدا آسيا وتي ميردانى نىمگا دست شەھار دات و گوشت: «ايش ئانت منى مات و برات.»⁵⁰ هرگىز كە منى آسمانى پىتىي واهىگ و زىزائى سرا كار كىت، منى برات، منى مات و گەھار ھاما انت.»

تۇم چىندىگىش مىسال

(مَرْكَاس 4:8-9؛ لوْكَا 4:8-13)

1 ھما رۆچا، ايسا چە لۇگا در آتك و مەزن گۈرمىش كىرا شت و نىشت.² بله مردمانى انچىن مۇچىش آيىشى كىرا آتك 13 كە آبوجىگى سوار بوت. سەجھىن مردم گۈرمىش تىيابا³ اۋشاتانكىتت. كىرا آسيا مردم گۇن ڈرۆر و مىسالان بازىن درس و سېك داتت و گوشتى: «يىك ھەكاني پە تەھىئى چىندىگىش، 4 تەھانى چىندىگىش وەدا كىڭكى تەھى راھىش سرا ڑىك و بالي ھۇگان چەت و وارتت.»⁵ كىشى تەھى ڈل و ڈۆگانى سرا ڑىك كە اۆزدا ھاك كەم، پىشىشقا زوت رۇست و سېز بوتت، چىا كە ڈكار تىلگ ات.»⁶ بله چە رۆچىش تىندين گەرمىا كىمۇرت⁷ و ھەشك بوتت، چىا كە آيانى رىشك و وەندال⁸ زىمینا جەھل نىشتىگ اتت. كىشى تەھى ھەنر چەرچى و ڈنگاران⁹ تەها ڑىك، شىز و ڈنگاران آيانى رۇست و رۇدۇم داشت.»⁸ دەك كىشى تەھى، شىزىن زىمینا ڑىك، رۇست و بېش كرت، جاھى سەد سرى، جاھى شىشت سرى و جاھى سى سرى.»⁹ هرگىسا گوشىت، پېشىت.»

ھۇدائى بادشاھىي راز

(مَرْكَاس 4:10-12؛ لوْكَا 8:9-10)

10 نون ميريد آيىشى كىزا آتكىت و جۇستىش كرت: «چىا تئو گون مردمان پە ڈرۆر و مىسال ھېر كىشى؟»¹¹ آيانى پسّو گوشتى: «ھۇدایا اى زانت شمارا داتگ كە آسمانى بادشاھىي رازان سپىد بىتت، بله آ دگە مردمانا نىلاتكى.»¹² ھەمایا كە چىزىھەش كەت، گىشىت دئىگ بىت، تانكە آسيا باز بىتت، بله كىسيا كە نىست، هما كە هەستاتنى ھەم پېچ گېرگ كېيت.»¹³ پىشىشقا من پە ڈرۆر و مىسال گۇن آيان ھېر كان كە آيانى چەمان مەئىمەھەست بله نىخدىت، گوشىش پېچ ئانت بله نەداشكىت و سەرچىج ھەم نىورىت.»¹⁴ ايشىيا نىيىش پېشىگۈزىي اى مردمانى بارئوا راست و سەرچەم بىت كە گوشىت:

گون گوشان اشکىتىت، بله سەرچىج نەئورىت،
گون چەمان چارتىت، بله نىگىتىت،
15 چىا كە اى كۈم سېنگل بوتگ،

2:13^c تىباب، بزان دريائىي كېر، ساھەل.

6:13^f گېرگىزگ، بزان ھەشك ٿېرگ، نېسسىگىر بېشىگ.

6:13^g ۋەندال، بزان رىشك و رۆتىك.

7:13^h شىز، يا شىز، و چۈر كېيىركىتىن سېزگى كە آسلىگىن كېشارىي تەها رۇدىت و آيانى رۇست و رۇدۇما دارىت. ڈنگر دگە كىشكى سېزگى كە آھ كېشارا ھاب كىنست.

گوشش گران آت،

آیان و تی چم بستگانت

چو مبیت آیانی چم بگندن،

آیانی گوش بشکننت،

آیانی دل بزاننت و سرید بینت و

منی نیمگا پر بتزننت

که من آیان دراه بکان.¹

¹⁶ «بله شمئی چم بھتاور آنت که گیندنت و شمعی گوش بشکننت.¹⁷ شمارا راستین گوشان، بازین پئیگمیر و پھریکارین مردمانی واھک بوتگ که هرچه شما گندگا ایت آیان هم بدیستین، بله ندیستش و هرچه که شما بشکنن بله نه بشکنش.

تھم چندگئے مسائے مکسد

(مرکاس 13:4-20؛ لوکا 11:8-15)

¹⁸ «نون تھم چندگئے مسائے مکسد و مانا یا گوش بداریت.¹⁹ وھدے کسے ھدائے بادشاھی هبرا بشکن، بله سرکچ نھوارت، گرا ششیان کنیت و هرچه که آییئے دلا کشگ بوتگ در کنت و بارت. اش آ راهیئے سرا ڑتکگین تھمانی مسائے مانا.²⁰ آ تھم که ڈل و ڈوکانی سرا ہتکنن، هما مردمئی مسال انت که ھدائے هبرا بشکنن و هما دمانا په گل و شادھی ننیت،²¹ بله په اے سھوا که ریشگ و وندالی نجتگ، ھدائے هر آییئے دلا، تان دیرا نمانیت و جاکه نکنن. وھدے ھدائے گال و هبرانی ستویا سکی و آزار برپیتی، هما دمانا چه راھا ٹکلیت و کپیت.²² آ تھم که شر و ڈنگرانی تھا رتکنن، هما مردمئی مسال انت که ھدائے هبرا گوش داریت، بله دنیابی پریشانی و مال و زرئے هرس و جیبه، آ آییا رہ دینیت و نیلنت ھدائے هیر سبز بتزیت و بَر و بَرَوَد بدن.²³ آ تھم که شرین زمینا رتکنن هما مردمئی مسال انت که ھدائے هبرا گوش داریت و سرید بیت و بَر و بَرَوَد دنن، بازینے سد سری، بازینے شست سری و بازینے سی سری.²⁴

زھریچکئے مسال

²⁴ ایسایا په آیان دگه مسالے آورت و گوشت: «آسمانی بادشاھی، هما مردمئی پییما انت که وتنی ڈگارا شرین تھمی کشتگات، بله وھدے مردم پیتگ و واب انت، آییئے دُمنے آنک و گندمے کشتگین ڈگارا زھریچک و بَری کاھئے تھمی رتک و شت. ²⁵ وھدے گندم رُستنن و ھوشگش آورت، کاہ و زھریچک هم رُست و مزن بوتن.²⁶ نون شوکر آتکنن و گون وتنی ھدابندا گوشیش: (او واجه! تنو وتنی ڈگارا شرین تھم کشتگا؟؛ گرا اے زھریچک و بَری کاہ چه کجا آتکن؟) ²⁷ گوشتی: (دزمیا اے کار کرتگ). ²⁸ نشوکان جُست کرت: (تھو لونئے ما برئوین آیان بکوچین؟)²⁹ پسئوی دات: (نه، چو مبیت که کاہ و زھریچکانی گوچگئے وھدا گندم هم در کنگ بینن.³⁰ تان رُنگے وھدا بَلی ھزویگا رُدنت، رُنگے وھدا گون رونکاران گوشان: (پیسرا زھریچکان یکراہ و په سوچکا گرامیند بکنن، رَندا گندمان منی امبارا بِلیت.«)

کنگ بیت.¹⁷ اگن آیانی هبری ننیت، گرا کلیسا یا هال بدئی، بله اگن کلیسا یا هبری هم گوش نداشت، گرا آییا ناباورانی ڈولوا¹⁸ بزان.¹⁹ شمارا راستین گوشان، هرچه که شما زمینئے سرا مکن کنیت، آسمانا هم مکن کنگ بیت، هرچه که شما زمینئے سرا رئوا کنیت، آسمانا هم رئوا کنگ بیت.²⁰ من شمارا اے هم گوشان، اگن زمینئے سرا چه شما دو کس، په همدلی و تپاک چیزے بلوئیت، هر واھکے که بیت، چه منی آسمانی پتے نیمکا آیان رسیت.²¹ چیا که هر جاھ دو یا سئے کس منی نامئے سرا هزر بیت، من گون آیان گون بان.»

نامہربانین ھزمتکارئے مسال

(لوکا 4:3-12)

²¹ ھما وھدا پیرسا چه ایسایا جُست کرت: «او هُداوند! اگن منی برات گون من بدی بکنن، گرا تان چُنت رَندا من آییا پھل بکنان؟ تان ھپت رَندا؟»²² ایسایا پسئو دات: «من ترا گوشان، ھپت رَندا نه، ھپتا، ھپتاد رَندا هساب کن و ببکشی.²³ چیا که آسمانی بادشاھی، ھما بادشاھی ڈولوا انت که چه توی گلامان هساب گرگی لونت.²⁴ وھدے هساب گرگا لگت، یک مردے آییئے دینما آورتش که لکانی لک^m و امدار آت،²⁵ بله آییا وام دات نکرتن. پیشکا ھدابندا پرمان کرت که آ وات گون جن و چکان و دگه هرچے که آییا هستات، بھا کنگ و وام گرگ بینن.²⁶ گلام آییئے پادان کپت و مینت و زاری کرت و گوشتی: «منا موه بدئی، تئی سجھین و امان دئیان.»²⁷ ھدابندا گلامئے سرا بَرگ بوت، چه آ وامان سر گوست و آزاتی کرت.²⁸ «بله وھدے آگلام ڈتا در آنک، وتنی همکارین گلامی دیست که آییئے سد دینارئے و امدار آت، دستی گنا سک داتنن و گوشتی: (منی و امان بدئی)،²⁹ آییئے پادان کپت و مینت و زاری کرت و گوشتی: «منا موه بدئی، تئی سجھین و امان دئیان.³⁰ بله آییا نمیت و تان و امانی دئیگا جیلا بندی کرت.³¹ اے دگه گلام چه اے سرگوستے گندگا باز درنج بوتنن و سجھین هال و هبریش په توی ھدابندا سر کرت.³² گرا ھدابندا آگلام لونت و گوشتی: «او رَدکارن گلام! من وام ترا پیشکا بکشتت که تھو گون من باز مینت و زاری کرت.³³ انچُش که منا تئی سرا بَرگ بوتگأت، ترا هم باید توی وامدارئ سرا بَرگ بوتین.³⁴ ھدابندا زھر کپت و آگلامی تان سرجمن و امانی دئیگا بند کایتت.³⁵ نون اگن شما وتنی براتا په دل میکشیت، منی آسمانی پت هم گون شما همسے ڈولوا کنن.»

سور و سئونئے بارئوا

(مرکاس 10:1-12)

¹ وھدے ایسایا اے هبر هلاس کرتن، جلیائے ڈمگی یله دات و دین په یکھو یھئے هما ھند و ڈمگا شت که اُزدھئے کھوئے دومی پہناتا انت.² مردمانی مزینن رُمبی آییئے رَندا گون آت و ایسایا اوذا آیانی ناڈراھین مردم دُرا کرتن.³ لھین پریسی، ایسائے چکاگا آییئے کرا آنک و جُستیش کرت: «بارین، په مردا رئوا انت که وتنی جئش تلاک و ستوان بدنن، سئوب تُر ھرچے بیت؟»⁴ پسئوی ترینت: «شما نھوانگ که ھدایا جھانئے جو یئنگے وھدا انسان مردین و جنین اڈ کرتگ⁵ و گوشتگی: پیشکا، مرد چه وتنی پت و ماتا جننا و گون وتنی جننا هزر و یکجاھ بیت. مرد و جن، یک جسم و جان بنت.⁶ اے پییما، نون آ دو نه آنت، یک جسم و جان آنت. پیشکا، آ که ھدایا یک کرتگانت، انسان آیان جتا مکنن.»⁷ جُستیش کرت: «گرا پرچا

¹⁸ 16 بچار: شریتے دومی رہبند، بھر 19، پند 15.

¹⁹ 17:18^k اسلیکین یونانی نیشنانک گوشیت: «درکشوم و سُنگیانی ڈولوا.

²⁰ 22:18^l یا «ھپتاد و ھپت رَندا».

²¹ 24:18^m اسلیکین یونانی نیشنانک گوشیت: «ده هار تالانت»، بزان 60 میلیون رُجھے پکار.

²² 4:19ⁿ پیدایش 1:27.

²³ 5:19° پیدایش 2:24.

^{15:13} اشیا نیتے کتاب 6:9-10.

¹³ 22:22 جیبه، بزان لالج و شمہ.

دگران.» ایسايا گوشت: «گوا پُکَ بکشگ بنت. ²⁷ بله په آیاني نزجینگا، مَنْ گورمئے تیابا برثو و ئەھىگ آپا دئور بدئ، هما ماھىگ كه پىسرا نهيكاجن، آيىئە دپا پچ كن، تشو يك چاركلدارى زَرَى گندئ، همايا بازور، منىك و تى سُنگا پُرَى كن.»

منى چى إنت؟

(مِركاس 9:37-33؛ لوكا 4:46-48)

¹ هما و هذا مرید ايسائى كىرا آتكت و جُستىش كرت: «بارىن، آسمانى بادشاھيا سجھينانى مستر و کماش كىئے إنت؟» ² ایسايا کسانين چۈكى توار كرت، آياني نياما اوشتارتىنت و ³ گوشنى: «شمارا راستىن گوشان، اگن شما وتا بدل مكىتىت و کسانين چۈكانى پىغما مىيت، ھېچير آسمانى بادشاھيا پاد ايزىر كرت نكىتىت. ⁴ پىميشكى هركس وتا اى چۈكى تى ڈوللا بىتكىرى بكت، آسمانى بادشاھيا هما چە سجھينانى مستر بيت. ⁵ هركس په منى ناما، گون وشاھىگى اى ڈوللىن چۈكى و تى گورا بدارىت، بزان آيىما داشتىك.

18

رديانى سۈرساز

(مِركاس 9:42-48؛ لوكا 1:1-2)

⁶ «ھركس، چە اى ڪسانكىيان كه منى سرا باورمند انت يكىيا ديم په گناها ببارت، په آيىا گەھر انت كه چىترى تايى ئىيئە گردا بېندىت و دريائى چەلنكىيان چىگىلدېتىت. ⁷ زار و واوئيلا په اى دىنيا كە گەراھيانى سوبۇ انت. نبىت كە مردم رد مجنت و ئَكَّىل مئوارت، بله اپسوز په هما كسا كه رديانى ساچۇك و سۈرساز بىت.

⁸ «اگن تىبى دست يا پاد ترا ديم په گناها ببارت، آيىا بُر و دئور دئى، چيا كە گون دوين دست و پادان تەھرونئى دايىمى آسا كېكىي بدللا، په تشو شرتر ھمېش انت كە لىڭ و مۇنۇ، نميراتىن زىندىي واهند بىئى. ⁹ اگن تىبى چەم ترا ديم په گناها ببارت، آيىا ھم در كن و دئور دئى، چيا كە گون دوين چىمان دۆزھەي آسا كېكىي بدللا، په تشو شرتر ھمېش انت كە گون يك چىميان نميراتىن زىندىي واهند بىئى.

گارىن مىش

(لوكا 15:7-3)

¹⁰ «ھۇار بىت. چە اى ڪساننيان يكىيا ھم كم آرژش مزانىت و اير مجنىت. من شمارا گوشان كە آسمانا إشانى پىريشتىگ، مۇدام منى آسمانى پتىش چەھرگا گىدنت. ¹¹ انسانىي چۈك په گەھكار و گارىناني رېئىنگا آتىگ. ¹² شما چە گوشىت؟ اگن گسىسا سد مىيىش بىت و چە آيان يكىي گار بىت، گوا نعوذ و نۇھىن مېشان كوها يله ندنت و گارىن مىشىش شۇھازا نزئت؟ ¹³ شمارا راستىن گوشان، اگن گارىن مىشنا در بىگىجيit، چە آشود و نۇھىن گار نوبوتگىيان، په إشيا گىشتر گل و شادھى كت. ¹⁴ همسى پتىما، شىمىش آسمانى پت چە اى ڪساننيان يكىي گار بىئىگا ھم رزا نبىت.

گون رَدَكارىن براتا

¹⁵ «اگن تىبى برات رَدَبى¹ بكت، بئئو و مان ھلوتا چە آ گناها سەھىگى بكن، اگن تىبى ھېرى گوش داشت، گرا بزان ترا و تى برات رَست. ¹⁶ بله اگن تىبى ھېرى نمَت، گُوا يك و دو كس ھمراھ بكن، چيا كە: ھر چىزئە راستى، گون دو يا سئى مردمئە شاهدىا پَدر

¹ آسليگىن يونانى نېشنانگ گوشىت: «سَتَابِر»، بزان جار درەم.

² 11 لهتىن ۋەزنىشتا بىد 11 نىستإت.

³ 15:18 لهتىن ۋەزنىشتا آتىگ: «گون تشو بىدېي بكت». ⁴ 27:17g

كَسْتَرِينْ شَهْمَىءَ مِسَال

(مِركاس 13:19-30؛ لوكا 13:19-32)

³¹ ایسايا گون آيان دكە مِسالىي جت و گوشت: «آسمانى بادشاھى، ٿيلكاهى³² تىھىئە ڈوللا انت، كە كىيىغا زرت و تى ڈاكارا كېشت. ³² تُرَى بِلَى آيىئە دانگ چە اى دكە تھمان كَسْتَر انت، بلە وھدە رُدِيت چە اى دكە سېرگان بُرُزتر، درچكىيە ڈوللا بىت و بالى مُرگ آيىئە تاك و ثالانى چىرا كُدُوه و كُدَام بىندت.»

ھُمِيرَىءَ مِسَال

(لوكا 13:20-21)

³³ رَنْدا دكە مِسالىي آورتى: «آسمانى بادشاھى، هما ھُمِيرَىءَ پېيما إنت كە جىنپىتا زرت و گون بازىن آرتىا¹ هئوار كرت و كم كمَا سخھىن آرت گوات گپت و ھُمِير بوت.»

³⁴ ایسايا په مردان سجھىين ھير، مِسال و ڈرۇزانى تها گوشىتت، بىي ڈرۇر و مِسالان هچ ھېرى نكىت، ³⁵ تان پېيىخىبىئى اى ھير سرجم بىيت كە گوشىت: «من گون مِسال و ڈرۇزان و تى زيانا پچ كنان و گون آيان انچىن ھېر كنان كە چە دنپىائى پېدايشا بىگر تان آنگت، چىر و آندىم بوتگانت.»^m

زَهْرِيچَكَشَ مِسَالَىءَ مَانَا

³⁶ رَنْدا ایسايا مردم اشتىت و لوکا شت، اوذا مرید آيىئە گورا آتكت و گوشىت: «مارا ڈَگَارِئَ بَرَى كَاه و زَهْرِيچَكَشَ مِسَالَىءَ مَانَا يَسِيدَ كَن.» ³⁷ گوشىت: «ھما كە شَرَّىنْ تُهُمْ كَشِيت، انسانىي چۈك انت. ³⁸ ڈَگَارِئَ دَنْيَا إنت، شَرَّىنْ تُهُمْ آسمانى بادشاھىي چۈك انت، زَهْرِيچَكَشَ تُهُمْ شَيْئَتَانَىي چۈك انت، ³⁹ ھما دَرْمَنْ كە تُهُمْ ڈَگَارِئَ رِيَتِكت، شَيْئَتَانِ انت، كَشَارَىءَ رَوْنَىءَ وَهَد، آھِرَتَسَ رَوْجَ انت و كَشَارَىءَ رُنُوكَⁿ پِرِيشَتَگ انت. ⁴⁰ انجُش كە زَهْرِيچَكَشَ مُعَجَّ كَنگ و آسا سَوْچَكَ بَنَت، آھِرَتَسَ رَوْچَا ھم همَسَ ڈوللا بىت. ⁴¹ انسانىي چۈك، و تى پِرِيشَتَگان راه دنت تان سخھىين بىداران و آيان كە دگران رَدَ دِيَنَت يكجاھ بىكت و چە آيىئە بادشاھيا در بىكتت. ⁴² آيان آسَئَى كورها دئور دِيَنَت كە اوذا گُرْبُوگ و دنتان په دنتان ڈُرْشَگ بىت. ⁴³ آ وەدا نىك و پەھرېزكارىن مردم، و تى پتىش بادشاھيا رۆچىتى پېيما دُرِيشَت. ⁴⁴ ھرکسا گوش هست، پېشكىت.»

آسمانى بادشاھىيە دَگَه سَئَى مِسَال

⁴⁴ «آسمانى بادشاھى، هما گنج و ھَرَانَگَشَ پېيما انت كە ڈَگَارِئَا چىر دَئِيگ بُوتگ. و هدە آنگت كَسْيَا در گىتىك، آيىا چىر دنت و پدا په گل و شادھى رئوت و تى سجھىين مال و مَدَىيا بَهَا كَنَت و هما ڈَگَارِئَا په بَهَا زورىت. ⁴⁵ «ھمَسَ ڈوللا، آسمانى بادشاھى، سُوْدَا كَرَىءَ پېيما إنت كە ڈوللادارِئَن مُرَوَادَ شوھَارَ كَت. ⁴⁶ و هدە آيىا سكىن گرَانِ كِيمَتَن مُرَوَادَ دَسْتَا كَپَت، كَوْرَا رَئَوت و تى سجھىين هست و تىستا بَهَا كَنَت و هما مُرَوَادَا گَيْت.»

^{31:13k} 31:13k تىلکاه، بزان ۋەزدەل.

^{33:13l} آسليگىن يونانى نېشنانگ گوشىت: «سَتَابِر»، بزان 15 كيلووا گىش.

^{35:13m} 35:13m زور 78:78.

^{39:13n} 39:13n ڈُنُوك، بزان هما كە كشارا بُرُت و مُعَجَّ كَت.

^{43:13o} 43:13o ڈُرِيشَگ، شەم جىنگ، جلشىگ.

دگرے په ایسا۔⁵ همسے وہدا که آنکت آہیرا آت، دُبیشونکین جمیرنا!⁶ آیانی سرا ساہگ کرت و چه جمبرا توارے آتک و گوشتی: «اے منی دُستین بچ انت، چه اشیا من باز و ش و رزا آن، اشیئے هبران کوش بدبارت۔»⁷ وہدے مریدان اے توار اشکت، سک تُرسیش و دینم په چنیر کپتت. ⁸ بلہ ایسا دینما آتک، دستی پر کرتت و گوشتی: «پاد آتیت، مُشرسیت!»⁹ وہدے آیان چم پچ کرتت و چارت، آبید چه ایسا یا دگه هچکسیش ندیست.

⁹ چه کوہا ایز کپکے وہدا ایسا یا هکم کرتت: «تان هما وہدا که انسانئے چکا چه مُردگان جاہ نجتگ، وتنی اے دیستگینانی بارئوا هچکسا هال مدئیت.»¹⁰ مریدان جُست کرت: «شَرِيشَيْ زانُوكْ چيا گوشت که چه مَسِيهَيْ آیگا پیسر، باید انت ایاس نبی بیئیت؟»¹¹ پَسْنُو دات: «ایسا کیت و سجھین کاران گوم و گیگ کنت.»¹² بلہ من گوشاں، ایاس وہ آنکگ، آیان پچاہ نیاشورت و هرجے که آیانی دلا لوثت، گون آیا هما ڈُولش کرت. همسے دابا انسانئے چکا ہم چه آیانی دستا سکی و سوڑی سُنگی انت.

¹³ نون مریدان زانت کہ آ پاکشودوکین یہیائے بارئوا هیر کنگا انت.

چنی بچکیئے ڈرہبکشی

(مرکاس 14:9-29؛ لوکا 37:9-42)

¹⁴ وہدے ایسا و سئین مرید مردمانی مُچیئے نزیکا آتکت، یک مردے ایسائے دینما آتک، کونڈان کپت و گوشتی: ¹⁵ «او واجه! ترا منی بچکئے سرا بَرَگ بات، آیا مِرگیئے نادرہی کون انت و سک آزاد و بَرَگی کنت، بازین برے آسا کیت و باز برا آپا۔»¹⁶ من تئیی مریدانی کِرَا آورت، بلہ آیان دُراہ کرت نکرت. ¹⁷ ایسا یا گوشت: «او بیاور و گمراہین سَل و پدرنج! من تان کدینا گون شما بمانان؟ تان چینچُک و هدا شمارا بسگان؟ چکا ادا منی کرَا بیارت.»¹⁸ ایسا یا چن هُکل دات، چن در آتک و بچک هما دمانا دُراہ بوت.

¹⁹ زندہ مرید هلوتا ایسائے گوڑا آنکت و چه آیا جُستیش کرت: «ما چیا آ چن کشت نکرت؟»²⁰ ایسا یا پَسْنُو دات: «شمئے کمباوڑیئے سئوا. شمارا راستین گوشاں، اگن شمئے باور آرُزیبیئے کساسا!»²¹ هم بیت، شما اے کوہا گوشت کیت کہ «چه ادا بکتر و اودا برثو، کوہا کنڑیت. هچ چیز په شما نبوتنی نهانت.»²² بلہ اے ڈُولین چن، آبید کنگ و رُوچک دارگا دُر نیاشیت.

ایسائے مرکئے دومی پیشگوئی

(مرکاس 9:32-30؛ لوکا 9:43-45)

²² وہدے جلیلا یکجاہ بوتنت، ایسا یا گون آیان گوشت: «انسانئے چک دُرُوهگ کپت و آنچین مردمانی دستا دئیگ بیت²³ کہ آیا کُشت، بلہ سئیمی رُوچا آ زندگ بیت و جاہ جنت.»²⁴ چه اے هبران، آیئے مرید باز پریشان و دلپرکه بوتنت.

مزینین پرستشگاہئے سُنگ و مالیات

²⁴ وہدے ایسا و آیئے مرید کپرناہوما رَستنت، گرا مزینین پرستشگاہئے سُنگی و مالیاتگیر بُرُسیئے کِرَا آتکت و جُستیش کرت: «تئی استاد مزینین پرستشگاہئے سُنگا ندنت؟»²⁵ پَسْنُو دات: «ھئو، دنت.»²⁶ وہدے پُرُس لوزگا آتک، ایسا یا چه آیا پیسر ہم جُست کرت کہ: «او شمون! دنیائے بادشاہ چه کیئا سُنگ و مالیات گرنت؟ چه وتنی پُکان یا چه دگران؟»²⁷ پَسْنُو تَرِنَت: «چه

⁴⁷ همسے ڈُولا آسمانی بادشاہی، یک دام و ماهوڑیئے ڈُولا انت کہ گورما دئوری دئینت و هر پیغمبین ماهیگ گرنت. ⁴⁸ وہدے دام چه ماهیگا پُر بیت، چه گورما دُن دری کننت و ماهیگان دُر چننت، شرین ماهیگان زورنوت و سپتائی تھا کننت و اے دگه هرایینان دئور دئینت. ⁴⁹ آہرئے رُوچا ہم انچُش بیت. پریشنگ کاینت و بدکاران چه نیک و پھریزکارین مردمان گیشینت و جتنا کننت.

⁵⁰ بدکاران آسے کوہا دئور دئینت کہ اوذا گریوگ و دننان په دننان ڈر شگ بیت. ⁵¹ بارین، شما اے سجھین هبران سرپد بوتیت؟ آیان پَسْنُو دات: «جی هتو.»⁵² گون آیان گوشتی: «پیششکا شَرِيشَيْ هر زانوگر کہ آسمانی بادشاہیئے مریدے بیت، هما مردئے ڈُولا انت کہ چہ وتنی هزانگا هر پیغمبین نوک و کوہنین چیز دُر کنت.»

ایسا پدا ناسِرَها پر تربیت

(مرکاس 6:1-6؛ لوکا 16:4-30)

⁵³ وہدے ایسا یا مسال و دَرَر سرجم کرتت، چہ اوذا در کپت. ⁵⁴ وتنی چندئی شہرا آتک، اُدئے کنیسها مردمانی تالیم دئیگی بُنگیج⁵⁵ کرت. مردم په هشیرانی گوشتگا لگننت: «آیا اے زانت و زانگ چه کجا رسَتگ و اے ڈُولین اجھین کار کنگے واک و تواني چہ کجا دستا کپتک؟»⁵⁶ اے هما دارترائشئے چک نهانت؟ کگا اے سجھین چیزی چہ کجا آورتک آنت؟ ⁵⁷ آیان بد آتک و ایسا اش نمَت، بلہ ایسا یا گون آیان گوشت: «ھج نبیانا و تی شهر و هنکینا و وتنی لوگا شرپ نیست.»⁵⁸ پیششکا آیا اوذا بازین موجہ پتش نداشت، چیا کہ مردمان آیئے سرا باور نیستات.

پاکشودوکین یہیائے کُشگ

(مرکاس 6:14-29؛ لوکا 9:7-9)

¹ آ وہدہ جلیلئے هاکم هیرودیس، ایسائے نام و تئوارا سہیگ بوت. ² آیا گون و تی ہرمتکاران گوشت: «اے هما پاکشودوکین یہیا انت کہ چہ مُردگان زندگ بوتگ، پیششکا پُشین اجکایی و موجزهان کنت.»³ پُش آت کہ هیرودیسا هیرودیائے سئوا کہ پیسرا آیئے برات پیلپیئے جن آت، یہیا گراینتگ و بندیجاہا بند کرتکاٹ. ⁴ چیا کہ یہیا گون هیرودیسا گوشتگ آت: «ھیرودیائے وتنی لونگی کنگ شریتا په تو روئوا نهانت.»⁵ هیرودیسا په یہیائے کوشارنگا شمور کرتک آت بلہ تُرستی، چیا کہ مردمانی باور آت یہیا پیشگیر.

⁶ هیرودیسے سالگرہ بوت و هیرودیائے سئوا کا مہمانانی دینما ناج و سُھبَت کپت. هیرودیس باز و شدل بوت، ⁷ سُھوگندی وارت و لبزی کرت کہ: «ھرجے لونچے بلؤت، په تشو بکشگ بیت.»⁸ جنکا وتنی مائشے شور و سلائھے سرا گوشت: «پاکشودوکین یہیائے سرا ہمدا تَبَكَشَت تھا بکن و منا بدئے.»⁹ هیرودیس باز پریشان و دلپرکه بوت بلہ مہمانانی دینما سُھوگندی وارتگاٹ و جنکی لبز داتگاٹ، پیششکا پرمانی کرت آیئے اے وہاگا برجاہ بکننت. ¹⁰ اے ڈُولا، یہیائے سری بندیجاہا بُراینت. ¹¹ گوا آیئے سر تَبَكَشَت تھا آرگ و جنکا دئیگ بوت، آیا وتنی مائشے کِرَا برت. ¹² یہیائے مرید آتکت و آیئے جُنش برت، کبر و کپنا رند، شت و ایسا اش سہیگ کرت.

پنج ہزار مردمما و راک دئیگ

(مرکاس 6:13-17؛ یوہنا 1:1-6)

¹³ اے هبرئے اشکنگا رند، ایسا بُرچیگیا سوار بوت و دور و گستاخین جاہیا تھنکا شت. وہدے مردم سہیگ بوتنت، چہ شہر ان پیشادکا آیئے زندہ گون کپتت. ¹⁴ ایسا کہ چہ بُرچیگا ایز کپت و مردمانی مزینن مُچی ای دیست، آیانی سرا بَرَگی بوت و سجھین

5:17c جُبیر، بزان آبر.

20:17d آسلیگین یونانی نیشنانک گوشتیت: «ٹیلکاہئے ٹھیمی کساسا.» ٹیلکاہ، بزان ہرڈلے ٹھم باز گوند آت.

21:17e لہتین ڈزنپشا بند 21 نیست ایت.

25:17f پُرُس هما شمون انت: بچار مئا، بهر 10، بند 2.

نادر اهی دڑاه کرنت.¹⁵ بیگاهان، مرید آییئے کرزا آتکنست و گوشتیش: «اے، دور و گستاهین جاگکھے و بیوهد هم بوتگ، پمیشکا مردمان بیل که میتگ و بازارن برئونت و په وت ورد و وراکه بها بگرنت.»¹⁶ بله ایسیا گوشت: «آیان رئوگه زلورت نیست، شما وт آیان وراک بدئیست.»¹⁷ گوشتیش: «ادا منی کرزا تهنا پنج نان و دو ماھیگ هست.»¹⁸ گوشتی: «هرچه شمارا گون، منی کرزا بیماریت.»¹⁹ گرزا آییا مردم سبزگین کاهانی سرا نندگئے پرمان داتنت، رندا پنچین نان و دوین ماھیگی زرتنت، آسمانی نیمگا چارتی و هدائی شگری کپت، گرزا نانی چند چند کرت و مریدانی دستا داتنت. مریدان نان مردمانی سرا بهر کرنت.²⁰ سجھینی مردمان نان سیپرا وارت و مریدان آنگت چه سر آتکنگین چندان، دوازده سپت پُر کرت.²¹ جنین و چُکان و آبید، کیساس پنج هزار مردین انت. سجھینان سیپرا وارت.

بسا آپئے سربرا گام جنت

مِرْكَاس 6:45–52؛ يُوَهَّنَا 15:15–21

²² ایسایا هما مید پرمان دات و گوشتنست: «تانکه من اے مردمان رُکست کنان، شما بِچیگا سوار بیت و چه من پیش
گورمهٔ دومی نیمگا برئوت.»²³ مردمانی رهادگ کنگا رند، په دوا کنگا تهنا کوههٔ سرا سر کپت. رُوند آت و آوت تهنا آت.
²⁴ آهدا، بِچیگ چه تیابا دور رستگ آت، ترند و تیزین گوات و مسیین میوچ و چیلوانی آماچ⁹ آت. ²⁵ شیعی چارمی پاسا، ایسا
آپسے سرا گام جنان دیم په آیان پیداک آت. ²⁶ وهدے مریدان ایسا آپسے سرا گام جنان دیست، سک تُرست و گوشتش بش لبکین روھے،
پیشکشا چه ثرسا کوکارش کرت. ²⁷ بله ایسایا هما مدانگ کون گون گوشت: «مُترسیت، اے من آن.»

28 پیشسا گوشت: «او هُداوند! اگن اے تنو ائی، گُوا بِل که من هم آپسے سرا تعیی کِرَا کایان». ²⁹ ایسايا گوشت: «بیا!» گُوا پیشسا چه بُجیگا کُورما ایر آتک و آپسے سرا ایسائے نیمگا رشوگا لگت. ³⁰ بله چه گوشی ترنیدا تُرسنی و این بُدگا لگت، گُوا کوکاری کرت: «او هُداوند! منا برگین». ³¹ هما دمانا ایسايا دست شهار دات، آگپت و گوشتی: «او کَمباور! چیا شکت کرت؟» ³² بُجیگا سر کپتنت و گوات کپت و آرام بوت. ³³ هما که بُجیگا بِشتگا بِشتگا، ایساايش ستا و سنا کنانا گوشت: «بیشک تشو هُدائی چُک ائر».

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۵۳-۵۶:۶ کاس مر

³⁴ وھدے آیاں گورم گوازینت کیسیا رتئی شہرا ایر آتکن۔ ³⁵ اؤدئے مردمان ایسا پچاھا آورت، سچیئین ھند و دمگئے آ دگه مردمش سھیگ کرتنت و سچیئن نادر اہیش آئیکے کڑا آورتنت۔ ³⁶ دزیندی اش کرت: «بل ما تئی کباھتے لئما دست بجنین و بسن۔» آیاں که دست جت، سچیئن وش و دڑا یوتنت.

لپاکی

(23-1:7 مَرْكَاسٌ)

15 رندا، چه اورشلیما آنکگین لهتین پرسی و شریعے زانوگر ایسائے کرا آنک و گوشش: ² «ئی میرید چیا مئے پت و پیرکی رهیندا پرژشت و چه روگا پیسر دست نشودت؟» ³ آیانی پشتووا گوشش: «شما چا په و تی دزد و رهیندانی دارگا هدایه هکمان پرژشت؟! ⁴ هدایا گوشش: وقتی پت و ماتا شرب و اړت بدئه و هرکس که وقتی پت و ماتا زا و دُوا بدنت، باید انت کُشك بیست. ⁵ بله شما گوشش: «اګن کسے وقتی پت یا ماتا بگوشش: «همَا کمک که من باید انت شمارا بداتین، آ من هدایه

24:14^q آماچ، بزان دُچار.

4:15^r 12:20 : 17:21 . دَرْگَوْز

«تھو مسیئے ائے، نمیرانین ہدایے چک۔»¹⁷ ایسا یا دڑائیت: «او شمون، او یونائی چک! تھو بھتاورے ائے، چیا که اے هبر انسانیاں پہ تھو زاہر و پدر نکرتگ، منی پت کہ آسمانا انت، آپیا پدر کرتگ.¹⁸ ترا گوشان: تھو پُرنس^x ائے و اے تلارئے سرا من و توی کلیسائے بنیادا اپر کان کہ مرکھے زور ع آسیا هجیر بروش ندنت و آیسیئے سرا سزبین نیت.¹⁹ من آسمانی باڈشاھیئے کلیتانا ترا دیان، زمینئے سرا هرچے کہ تھو مکن کنٹے، آسمانا ہم مکن کنگ بیت، هرچے کہ زمینئے سرا تھو رئوا کنٹے آسمانا ہم رئوا کنگ بیت۔»²⁰ زندنا آپیا وی مرید پرمان کرتنت: «ھچکسا مگوشت کہ من مسیئے آن۔»

وٽی مرک و جاہ جنگئے^z بارئوا، ایسائے پیشگوئی

(مَرْكَاسٌ 8: 31-33)

²¹ چه هما و هدا رند ایستا گون و تی مریدان په تچک و پدری هبر کنگا لگت که: «آما، باید انت او رسیلیما برثوان، چه کنمی
کماش، مزینین دینی پیشوا و شریعتی زانوگرانی دستا سکّی و سُوری بسگان و کُشگ بیان و سئیمی روچا زندگ بیان و جاه بجهان». ²² پیشوا آیک کرے کشت و په ایراز گوشتشی: «او هداوند! هدا چُش مکنات. گون تشو هجبر ای پیمائیتیت» ²³ ایستایا چک تیئیت و
گون پترسا گوشتشی: «او شیئیتان! چه منی دینما دور بئی. تشو منی راها بندگ ائی، تغیی هشیال هدایی هشیالی نهادن، انسانی هشیالی».

ایسائے رندگیری

مَرْكَاس 8:34—9:1؛ لُوكَا 22:27—27:

²⁴ زندا ایسایا مرید لوزنت و گوشتی: «اگن کسے لوزت منی زندگیریا بکنت، باید اینت و تی دلائے سجھین لوز و واهگان يله بدنت و په ساهئے ندر کنگا، وتنی جندئ سلیبا بدأ بکنت و منی راهها کام بجنت. ²⁵ چیا که، اگن کسے وتنی ساهئے رکنگے جهدا بکنت، آییا باهینیت، بله آ که وتنی ساها په منیگی باهینیت، آییا رکنگیت. ²⁶ اگن کسیا سجھین دنیا برسيت، بله وتنی ساها بیاھینیت، گرا آ چونین سویس بارت و چې کیکت^ه کنت؟ مردم په وتنی ساها چه کیمتسے دات کنت؟

²⁸ شمارا راستین گوشان، ادا هبتهن مردم اوشتاتگ که تان آپانی دینما انسانی چکئے بادشاهی زاهر میت، مرکئے تاما نچشنت.

ایسائے دیم و دروشمئے درپشناکی

مَرْكَاسٌ 9:13-28؛ لُوكَا 9:28-36

¹ شش روچا رند، ایسایا پترس، آکوب و آیشیه برات یوهنا، همراه کرتنت و یک بُرزن کوهیه سرا برتنت که اوادا دگه کَنْ مبیت.² اوادا آیانی دینما ایسائے چهرگ و دُرُشم بدل بوت. آیشیه دینم روچے ڈولوا ڈیشنانک بوت و گد و پوشانکی، ایسپیت ایسپیت بوتنت.³ هما و هدا آیانی دینما موساً و الیاس زاهر بوتنت و گون ایسایا هبر نکگا لگنت. ⁴ پترسسا گون ایسایا گوشت: «او هداوند! معئے ادا بیگ سک شر انت، اگن تئیی رزا بیت هیدا سئے ساهگ و کاپاڑ بندین، یکّے په تنو، یکّے په موساً و

¹⁶:17 آسلیگین یونانی نبستانک گوشیت: «جسم و هنون».

^{16x} 18 پیونانی، زیانا، «بُشْرَ ائِسَر» مانا «تَلَار»، انت.

¹⁶y 18: أسلیگن بـ نامه نیشتانک گـ شـت: «تهـ وـئـ دـ وـاـ گـ».

¹⁶ جاه حنگ، بنان جه وته، جاها آناگت: باد آنگ، آرس، با، سا «قام، ستاخن».

گلستان ۲۶: ۱۶^a

8 15 115 4.17^b

راها گُربانیگ کرتگ»،⁶ نون زلورت نهانات آ وتي پت و ماتا شرب بدن.» شما په وتي دود و رهینانى دارگا هُدائي هيرا پرُوشيت.⁷ او دورو و دوبُزستين مردمان! إشيا نيبا چه هُدائي نيمگا شمئي بارئوا شر گوشتك:⁸ اى مردم دپا منا ستا دينت، بله دلش چه من باز دور انت. آ مپتا منا پرسٽش كننت و مردمانى جوزٽتگين راه و رهيندان سوچ دينت.»⁹

10 ايسيايا مردم وتي کرا لوزت و گوشنت: «گوش بداريت و سريپ ببيت.»¹⁰ آ چيز که دپا رثوت مردمان ناپاك نكنت، بله هما چيز که چه دپا در کنېت مردمان ناپاك نكت.»¹¹ نون مرید آيسىي کرا آتكنت و گوشش: «زانش که تشيي اى هبران پرسى تشورتىگ آنت؟»¹² ايسيايا پسّشو دات: «هر نهالى¹³ که مني آسمانى پتا نكشتگ، آلما گوجگ بيت.»¹⁴ شما آيان بىي مكينت، آ كورانى كورتن رهشون آنت، وهى يك كورى دومى كورا راها شۇن دنت گرا دويين چاتا كپت.»

15 پٽرسا گوشت: «اي مىسالى مانا مارا سريپ دن.»¹⁵ ايسيايا گوشت: «شما آنگت همينكدر ناسريپ ايت؟»¹⁶ نزانيت هرجى كه دپا رئوت، لاپا مان بيت و پدا چه رقتان در بيت.»¹⁷ بله هرجى كه چه دپا در کيفيت، بيهىا چه دلا پاده کنهت و همى چيز انسانا ناپاك كننت.»¹⁸ چيا كه: بدین پىگ و هشىال، هون و كوش، زنا، بىننگى و بتامى، دُزى، درۆكىن شاهدى و كپر، چه دلا چىشت بنت.»¹⁹ سجھين، مردمان ناپاك و پلىش كننت، بله اگن كسى كون نششتگين دستان ورگ بوارت، سل و ناپاك نبيت.»²⁰

درکئومىن جىنىيەت باور

(مرکاس 30-24:7)

21 ايسيايا آ جاگه يله دات و سور و سىيدىۋىش سرذگارا شت. 22 كشانى جىنىيەت كە همۇدەتى مردمى آت آتك و كوكارى كرت: «او ھداوند، او داود بادشاھى چىك! ترا منى سرا بىزگ بات. پيلىتىن روھى منى جنكا سك آزار دنت.»²³ بله ايسيايا جوابىي نادات. نون مریدان ڈرىندي كرت: «اشيا ييل كن، گلىئىنى، مئى رىدا كېتىگ و باز كوكار كنكا انت.»²⁴ ايسيايا ڈرىنيد: «من بىس په بىي اسراسىلەت كارپىن ميشان راه دئىك بورتگان.»²⁵ گرا جىنин آيسىي پادان كېت و گوششى: «او ھداوند! مانا كىك كن.»²⁶ گوشتى: «چە چۈكانى دستا نانئى يېچ گىرك و كۈچكاني دىما دئور دئىك شىز نهانت.»²⁷ جىنينا گوشت: «او ھداوند! بله كۈچك وتي واهندانى پرزوئىكىسى سر آرۇكىن نىڭتىش ئۇكراان ورنت.»²⁸ گرا ايسيايا آيسىي پسّشو گوشت: «او بائۇك! تشيي بازىر مۇھر و رىنگ⁷ انت، پىشىكا هما ئۇول كە تئو لۇئىش انچىش بيت.» هما دمانا آيسىي جنك دراه بوت.

بازىن مردمانى ڈرھبىكشى

29 ايسيايا آ جاگه إشت و شت، چە جىلپىشى مەنگورمئى تىيابا گوست و يك كوهىيەت سرا سر كېت و نىشت.»³⁰ بازىن مردمى آيسىي كرا آتك، لىنگ، كور، مۇن، لىل و دگە هر پىئىمەن ناڭراھىش، ايسائىي دىما آورتىت و ايسيايا ڈراه كرتنت.»³¹ وهى مردمان دىست كە ڭىڭ ھېر كىڭ آنت، مۇن ڈراھ بىشىكا آنت، لىنگ تىرگا آنت و كور گىندىگا آنت، گرا اسراسىلەت كەنگەن بىتت و وتي ھۇداش ستا و سنا كرت.

چار هزار مردمان وراك دئىگ

(مرکاس 10-1:8)

32 ايسيايا وتي مرید لۇشت و گوشنت: «منا اى مردمانى سرا بىزگ بيت، سئى رقچى انت منى كىرا آنت و نون په ورگا هەخش نىست.»³³ گون شىدىگىن لپا اشان رۇكست كىنگ نلۇثان، چۇم بىيت كە راها بىشىت و بىكپىت.»³⁴ مریدان ڈرىنيد: «اي بىر و گىبابانا په اينچۈك مردمئى وراكا، نان چە كجا بىارتىن؟»³⁵ گرا ايسيايا چە مریدان چىشت كرت: «شاما چىنت نان گون؟» گوششى: «ھېت نان و لهتىن ھەر دىن ماهىگ.»³⁶ آليا مردم زىمئى سرا نىنگى كەنگ داتنت.»³⁷ گرا ھېتىن نان و ماھىگى زىرتت، ھُدائي شەگرى كېت، نانى چىند چىند كرت و مریدانى دستا داتنت و مریدان مردمانى سرا بىر كرتنت. سجھىتىن سىرا وارت و رىندا چە سر آتكىگىن نانانى چىندان، مریدان ھېت سېت پۇر كرت.»³⁸ چار هزار مردىتىن وراك وارت، آيان جىنن و چۈك ھەم گون ات.»³⁹ مردمانى رۇكست كىنگا رىند، ايسا بىوجىگا نىشت و مەڭىنى سرەگارا شت.

آسمانى نشانىيەت لوڭ

(مرکاس 11-13:8؛ لوكا 12:54-56)

16 1 پرسى و سدوکيانى لهتىن مردم ايسائى كىرا بې آيسىي چىكاسگا آتك و آسمانى نشانىيەت لۇشىش.»² بله ايسيايا پسّشو دات: «وھىي بېنگا بيت شما گوشتىت: «بۇم و هۇوا و شى بيت چيا كە آسمانىي زىك سۇر انت.»³ سباها گوشتىت: «مرۆچى توپان بىت چيا كە آسمانىي زىك مۇح و ھۇنچىك انت.»⁴ اى پىغما آسمانىي رىنگ و نشانىيەن كىساس كىنگا زانىت، بله زمانگ و ھەدى نشانىيەن كىساس كىنگا زانىت.»⁵ شىر و زەنەكارىن ئىسل و پدرىچىج نشانىي لۇشىت، بله آيان بىونس نىيەت نشانىا آبىد، دگە ھەچ نشانىي دئىگ نىيت.»⁶ رىندا ايسيايا آ يله داتنت و شت.

پرسى و سدوکيانى بدین ھۇمۇر

(مرکاس 21-14:8)

5 وھىي مرید مەنگ گورمئى دومى پەھناتا رىستت زانىتىش كە ناتىش شەمۇشتىك.»⁷ ايسيايا كون آيان گوشت: «ھۇزار بىت! چە پرسى و سدوکيانى ھېمپا پەھرەت كىيت.»⁸ گرا آ وت مانوت ھېر كىنگا لىكىت: «واجە پىشىكىچ گوشتىت كە ما نان گون وت نىيارورتگ.»⁹ آنگت ھەچ سرىد 8 ايسيايا زانت كە چىي گوشىغا آنت، پىشىكىچ گوشتى: «او كېباوران! چيا جىزىگا اىت كە «گون ما نان تىست»،¹⁰ آنگت ھەچ سرىد نوبوتىگىت! شما آ پىچىن نان شەمۇشتىك، كە پىچ ھزار مردمان سىرا وارت و چە سر آتكىگىن نىكغان چىنت سېت پۇر كرت؟¹¹ يى هما ھېتىن نان كە چار هزار مردمان وارت و سېرىت كرت و شما چە سر آتكىگىن چىنت سېت پۇر كرت؟¹² گرا چۈن سەرچەن تۈرۈت كە من گون شما نانانىي بارئوا ھېر نكىرتگ ؟ چە پرسى و سدوکيانى ھېمپا پەھرەت كىيت.»¹³ گرا مرید سرىد بوتىت كە آليا نگوشتىك چە آرتىن ھېمپا پەھرەت بىكىتت، چە پرسى و سدوکيانى درس و تالىما وتا دور بدارنت.

پىرئىسى مەنگ و گواھى

(مرکاس 21-18:9؛ لوكا 30-27:8)

13 وھىي ايسا كېيىسرە پىلىپىيەت سرەگارا آتك، چە وتي مریدان چىستى كرت: «مردم انسانىي چۈكىي بارئوا چە گوشتىت، من كىي آن؟»¹⁴ آيان پسّشو دات: «لەتىن گوشتىت پاكسۇدۇكىن يېپىا اىي، لەتىن گوشتىت إلپاس نبى اىي، دگە لەتىن گوشتىت إرمىا نبى اىي يا چە آ دگە نىيان يېكى.»¹⁵ گرا چە آيان چىستى كرت: «شما وت منى بارئوا چە گوشتىت، من كىي آن؟»¹⁶ شەمون پٽرسا پسّشو دات:

15^a اشيا نىيەتى كتاب 13:29.15^b نهال، بىان نوك كەشتىگىن درچك.15^c 26:15^d ايسائىي مكسىد ايش نهادت كە اى جىنин ناپاك انت. آيسىي مكسىد ايش آت كە جىنинى باور چە يېھودىيانى باورا گىش انت.15^e زىدگ، بىان مۇھىم.